BERETTYÓÚJFALUI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA

Pedagógiai program

2017.

Nevelési program

I. Az intézmény adatai

A tagintézmény neve:	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Arany János Gimnáziuma, Egészségügyi és Közgazdasági Szakgimnáziuma
Költségvetési szerv neve:	Berettyóújfalui Szakképzési Centrum 4100 Berettyóújfalu, Eötvös u. 1.
Az intézmény rövidített neve:	BSZC Arany János Gimnáziuma, Egészségügyi és Közgazdasági Szakgimnáziuma
OM azonosító:	203030 034
Alapításának időpontja:	1946.
Alapító szerv:	Vallási és Közoktatási Minisztérium
Fenntartó és irányító szerv:	Nemzetgazdasági Minisztérium 1051 Budapest, József nádor tér 2-4.
Közvetlen jogelődjének neve, székhelye:	Berettyóújfalui Arany János Gimnázium, Egészségügyi Szakképző és Közgazdasági Szakgimnázium 4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 35.
Jogszabályban meghatározott közfeladata:	Középfokú oktatás
Működési köre:	Hajdú-Bihar megye közigazgatási terület
Az intézmény típusa:	Többcélú köznevelési intézmény: gimnáziumi nevelés-oktatás, szakgimnáziumi nevelés oktatás (kifutó jelleggel), szakgimnáziumi nevelés-oktatás, felnőttoktatás, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása.
Szakágazat:	853100 Általános középfokú oktatás 853200 Szakmai középfokú oktatás

II. Az intézmény bemutatása

II.1. Az intézmény jövőképe

A BSZC Arany János Gimnáziuma, Egészségügyi és Közgazdasági Szakgimnáziumának tevékenységének középpontjában az oktatás-nevelés minősége áll, amely biztosítja közvetlen és közvetett partnereink megelégedettségét.

Fontosnak tartjuk a tanulók és a szülők közösségével a folyamatos párbeszéden alapuló kapcsolattartást.

Alapvető elvárásaiknak megfelelve alakítjuk, emeljük az iskolánkban folyó szolgáltatások színvonalát.

Meglévő képzési kínálatunkat a város és a térség közössége igényeinek valamint a változó társadalmi-gazdasági feltételeknek megfelelően fejlesztjük.

Intézményünk térségi szerepéből következően híven vállalja a tehetséges tanulók továbbtanulásra történő felkészítése mellett a hátrányos helyzetű, gyengébb előképzettségű tanulók esélyegyenlőségének növelését.

Erre kötelez iskolánk múltja, hírneve, itt a bihari térségben betöltött jelentős társadalmi–nemzeti funkciója is.

Tevékenységünk fundamentumát munkatársainkban látjuk, ezért a minőség érdekében továbbképzésekkel és mindenkit érintő oktatási programokkal kívánjuk munkájukat javítani.

Az intézmény törekszik a minőségi célok teljesüléséhez szükséges feltételek biztosítására, ezért tevékenységét a fenntartóval együttműködve, és folyamatosan egyeztetve végzi.

II.2. Iskolánk képzési formái

II.2.1. Gimnáziumi képzések

Képzési idő: 4 év általános, humán és reál tantervű képzés esetén.

Képzési idő: 1+4 év humán tantervű képzés esetén nyelvi előkészítő évfolyammal.

Intézményünk 1945 óta biztosítja a helybeli és a környező településekről származó fiatalok számára a gimnáziumi képzési formákban való részvételt. Iskolánk 1946 óta rendelkezik önálló vizsgáztatási jogkörrel.

A gimnáziumi tanulmányok végén a tanuló érettségi bizonyítványt szerezhet. Az érettségi bizonyítvány feljogosítja megszerzőjét a felsőfokú oktatásban való részvételre, illetve bizonyos munkakörök betöltésére.

Iskolánkban a gimnáziumi tagozaton belül általános tantervű, humán nyelvi előkészítő vagy humán tantervű és reál tantervű képzési forma között választhatnak a jelentkezők. Évfolyamonként a gimnáziumba lépők érdeklődésének megfelelően egy humán tantervű nyelvi előkészítő (1+4 évfolyamos) vagy egy humán tantervű (4 évfolyamos) osztályt indítunk.

II.2.1.1. Humán tantervű képzés (nyelvi előkészítő évfolyammal)

Ebben az osztályban központi gimnáziumi kerettanterv alapján történik az oktatás.

Engedélyezés időpontja: 2013.

Ebben az osztályban a tanulók a magyar irodalmat és nyelvet, a történelmet, illetve az idegen nyelveket tanulják nagyobb óraszámban, a többi tárgyat általános tanterv szerint.

A magyar nyelv és irodalmat, valamint a történelem tantárgyat az osztály csoportbontásban eltérő óraszámban tanulja (történelem csoport, magyar nyelv és irodalom csoport).

A nagyobb óraszám lehetővé teszi a humán tárgyakból a korszerű szakirodalommal való ismerkedést, a fokozott könyvtárhasználatot, gyakorlást, a tanulói képességek sokoldalú fejlesztését.

Idegen nyelvekből a magasabb óraszám és a kis létszámú csoportokban való tanulás megfelelő tanulói szorgalommal párosulva hatékony segítséget nyújt az eredményes nyelvvizsga letételéhez. a nyelvi előkészítő évfolyamon a kivételesen magas óraszám jó lehetőséget kínál a választott idegen nyelv alapos elsajátítására.

Az alapfokú informatikai ismeretek megszerzése a humán tantervű osztály nyelvi előkészítő évfolyamán biztosított.

Azoknak a tanulóknak célszerű a humán tantervű képzési forma, akik mélyebben érdeklődnek a humán tárgyak iránt, illetve akiknek továbbtanulási szándéka az egyetemek, főiskolák bölcsészettudományi szakjaira, tanítóképző, óvónőképző főiskolákra, illetve jogi pályára irányul. Az első két év képzése után a harmadik évtől emelt szintű érettségire felkészítő csoportokban elmélyültebben, nagyobb óraszámban foglalkozhatnak az általuk választott tantárgyakkal. Az itt felkínált lehetőségek igénybevétele bármilyen továbbtanulási célhoz hatékony felkészülési lehetőséget biztosít. A képzés teljes időtartama alatt két idegen nyelv tanulása kötelező.

Választható nyelvek első nyelvként a nyelvi előkészítő évfolyamtól angol vagy német; második nyelvként a 9. évfolyamtól: angol, francia, latin, német.

A humán tantervű képzésbe az általános felvételi eljárás keretében nyerhetnek felvételt a tanulók, az általános iskolai eredmények, a központi írásbeli felvételi, valamint a szóbeli felvételi vizsga eredménye alapján.

II.2.1.2. Humán tantervű képzés

Ebben az osztályban központi gimnáziumi kerettanterv alapján történik az oktatás.

Engedélyezés időpontja: 2013.

Ebben az osztályban a tanulók a magyar irodalmat és nyelvet, a történelmet, illetve az idegen nyelveket tanulják nagyobb óraszámban, a többi tárgyat általános tanterv szerint. A magyar nyelv és irodalmat, valamint a történelem tantárgyat az osztály csoportbontásban eltérő óraszámban tanulja (történelem csoport, magyar nyelv és irodalom csoport).

A nagyobb óraszám lehetővé teszi a humán tárgyakból a korszerű szakirodalommal való ismerkedést, a fokozott könyvtárhasználatot, gyakorlást, a tanulói képességek sokoldalú fejlesztését.

Idegen nyelvekből a magasabb óraszám és a kis létszámú csoportokban való tanulás megfelelő tanulói szorgalommal párosulva hatékony segítséget nyújt az eredményes nyelvvizsga letételéhez.

Azoknak a tanulóknak célszerű a humán tantervű képzési forma, akik mélyebben érdeklődnek a humán tárgyak iránt, illetve akiknek továbbtanulási szándéka az egyetemek, főiskolák bölcsészettudományi szakjaira, tanítóképző, óvónőképző főiskolákra, illetve jogi pályára irányul. Az első két év képzése után a harmadik évtől emelt szintű érettségire felkészítő csoportokban elmélyültebben, nagyobb óraszámban foglalkozhatnak az általuk választott tantárgyakkal. Az itt felkínált lehetőségek igénybevétele bármilyen továbbtanulási célhoz hatékony felkészülési lehetőséget biztosít. A képzés teljes időtartama alatt két idegen nyelv tanulása

kötelező. Választható idegen nyelvek első nyelvként: angol vagy német; második nyelvként: angol, francia, latin, német.

A humán tantervű képzésbe az általános felvételi eljárás keretében nyerhetnek felvételt a tanulók, az általános iskolai eredmények, a központi írásbeli felvételi, valamint a szóbeli felvételi vizsga eredménye alapján.

II.2.1.3. Reál tantervű képzés

Ebben az osztályban központi tanterv alapján történik az oktatás.

Engedélyezés időpontja: 2013.

Ezekben az osztályokban két csoportban folyik az oktatás: matematika-informatika és biológia-kémia csoportokban. A csoportokban a választott természettudományos tárgyak oktatása nagyobb óraszámban történik, így ez a képzési forma hatékonyan szolgálja az egyetemek és főiskolák természettudományi szakjaira, agrár-, műszaki és közgazdaságtudományi egyetemekre vagy főiskolákra, illetve az orvostudományi egyetemre való felkészülést.

Az informatikai készségek elsajátítása mindkét csoportban kiemelt fontosságú.

Az első két év képzése után a harmadik évtől emelt szintű érettségire felkészítő csoportokban elmélyültebben, nagyobb óraszámban foglalkozhatnak az általuk választott tantárgyakkal. Az itt felkínált lehetőségek igénybevétele bármilyen továbbtanulási célhoz hatékony felkészülési lehetőséget biztosít. A képzés teljes időtartama alatt két idegen nyelv tanulása kötelező. Választható idegen nyelvek első nyelvként: angol vagy német; második nyelvként: angol, francia, latin, német.

A reál tantervű képzésbe az általános felvételi eljárás keretében nyerhetnek felvételt a tanulók, az általános iskolai eredmények, a központi írásbeli felvételi, valamint a szóbeli felvételi vizsga eredménye alapján.

II.2.1.4. Általános tantervű képzés

Ebben az osztályban általános gimnáziumi tanterv alapján történik az oktatás.

A 2013-ban elfogadott képzési program a 2013/2014-es tanévben és azt követően induló 9. osztályra érvényes. A képzés célja az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a felsőfokú tanulmányokra való felkészítés. A tanulók az első két év során emelt óraszámban tanulják a kötelező érettségi tárgyakat, magyar nyelv és irodalom óráikon pedig kiemelt szerepet kap a szövegértési kompetencia fejlesztése. Az első két év alapozó képzése után a harmadik évtől emelt szintű érettségire felkészítő csoportokban elmélyültebben, nagyobb óraszámban foglalkozhatnak az általuk választott tantárgyakkal. Az itt felkínált lehetőségek

igénybevétele bármilyen továbbtanulási célhoz hatékony felkészülési lehetőséget biztosít. A képzés teljes időtartama alatt két idegen nyelv tanulása kötelező.

Választható nyelvek első nyelvként angol, német; második nyelvként angol, francia, latin, német.

Az általános tantervű osztályba a felvétel általános felvételi eljárás formájában történik az általános iskolai eredmények alapján.

II.2.2. A 2016/2017-es tanév előtt indult szakgimnáziumi képzések

II.2.2.1. Közgazdasági szakgimnáziumi képzés

A képzésre 2014/2015-ös tanévtől évente egy osztályt iskolázunk be. Az új, ágazati szakgimnáziumi képzés már 9. évfolyamtól gyakorlatorientáltan készít a szakképzettség megszerzésére. Ez az iskolatípus nem készteti 14 éves életkorban végleges pályaválasztásra a tanulókat. Teljes értékű érettségi vizsgával (így a felsőoktatás bármely területére való bekapcsolódás lehetőségével) záruló műveltséget biztosít. Az érettségi vizsga része a komplex szakmai érettségi, mellyel „Pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátori" munkakörök tölthetők be.

Ugyanakkor az érettségit követően különböző irányú és szintű szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét is kínálja a szakközépiskolán belül.

Választható idegen nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

Felvételi vizsgát nem tartunk a jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján vesszük fel.

A képzés szakaszai:

I. képzési szakasz (9-12. évfolyam):

Általános képzés és szakmai alapozás a közgazdasági ágazathoz tartozó OKJ szakmákhoz. A tanterv hasonló az általános tantervű gimnáziumi osztályok tantervéhez, emellett heti 6-11 órában történik a szakmai tárgyak oktatása. Ezeken az évfolyamokon egy idegen nyelv tanulása kötelező. Cél az érettségire való felkészülés (közép vagy emelt szinten), illetve a közgazdasági alapműveltség megszerzése.

A 12. évfolyam végén érettségi vizsgát tesznek a tanulók matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv tantárgyakból, valamint komplex szakmai érettségi vizsgát tesznek a szakmai tárgyakból, így a közgazdasági ágazathoz tartozó OKJ szakmákat 2 év helyett 1 év alatt szerezhetik meg.

Választható nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

II. képzési szakasz:

Közgazdasági ágazatban 5/13. évfolyamon 1 év alatt, 1/13, 2/14. évfolyamon 2 év alatt OKJ végzettséget szerezhetnek.

Iskolarendszerű nappali képzés és felnőttoktatás:

XXIV. Közgazdasági ágazat:

Pénzügyi-számviteli ügyintéző	54 344 01
Vállalkozási és bérügyintéző	54 344 02

2017/2018-as tanévtől induló esti rendszerű felnőttoktatás:

XXIV. Közgazdasági ágazat:

Vállakozási-mérlegképes könyvelő	55 344 07

II.2.2.2. Egészségügyi szakgimnáziumi képzés

A képzésre évente egy osztályt iskolázunk be. Az új, ágazati szakgimnáziumi képzés már 9. évfolyamtól gyakorlatorientáltan készít a szakképzettség megszerzésére. Ez az iskolatípus nem készteti 14 éves életkorban végleges pályaválasztásra a tanulókat. Teljes értékű érettségi vizsgával (így a felsőoktatás bármely területére való bekapcsolódás lehetőségével) záruló műveltséget biztosít. Az érettségi vizsga része a komplex szakmai érettségi, mellyel egészségügyi munkakörök tölthetők be.

Ugyanakkor az érettségit követően különböző irányú és szintű szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét is kínálja a szakközépiskolán belül.

Választható idegen nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

Felvételi vizsgát nem tartunk, a jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján vesszük fel.

A képzés szakaszai:

I. képzési szakasz (9-12. évfolyam):

Általános képzés és egészségügyi ágazathoz tartozó OKJ szakmákhoz. A tanterv hasonló az általános tantervű gimnáziumi osztályok tantervéhez, emellett heti 6-11 órában történik a szakmai tárgyak oktatása. Ezeken az évfolyamokon egy idegen nyelv tanulása kötelező. Cél az érettségire való felkészülés (közép vagy emelt szinten), illetve egészségügyi alapműveltség megszerzése.

A 12. évfolyam végén érettségi vizsgát tesznek a tanulók matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv tantárgyakból, valamint komplex szakmai érettségi vizsgát

tesznek a szakmai tárgyakból, így az egészségügyi ágazathoz tartozó OKJ szakmákat 2 év helyett 1 év alatt szerezhetik meg.

Választható nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

II. képzési szakasz (13-15. évfolyam):

Az egészségügy ágazatban 5/13. évfolyamon 1 év alatt, 1/13, 2/14. évfolyamon 2 év alatt OKJ végzettséget szerezhetnek.

Iskolarendszerű nappali képzés és felnőttoktatás:

I. Egészségügyi ágazat:

Gyakorló ápoló	52 723 01

Érettségire épülő 2 éves nappali és esti képzés.

Ápoló	55 723 01

Gyakorló ápoló szakképzésre épülő 1 éves nappali és esti képzés.

A harmadik év végén sikeres vizsga letétele után nemzetközileg elismert ápolói szakképesítést ad. Az ápolói szakma iránt érdeklődők magas szintű elméleti és gyakorlati képzésben részesülnek. A gyakorlat az alapellátásban és a Gróf Tisza István Kórházban valósul meg. A szaktárgyakon kívül idegen nyelv tanulása is kötelező a tagozaton: angol vagy német nyelv választható.

A képzésre az általános felvételi eljárás keretében jelentkezhetnek, felvételi vizsga nincs.

II.2.3. A 2016/2017-es tanévtől induló szakgimnáziumi képzés

II.2.3.1. Közgazdasági szakgimnáziumi képzés

A 2016/2017-es tanévtől a központi szakgimnáziumi kerettanterv alapján készült helyi tantervnek megfelelően folyik az oktatás.

A szakgimnáziumnak négy középiskolai és az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyama van. A 9–12. évfolyamokon az általános műveltséget megalapozó közismereti, valamint szakmai elméleti és szakmai gyakorlati oktatás folyik. A tanulók az érettségi bizonyítvány, valamint a középfokú szakképesítés megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy a szakirányú munkába állásra. A szakgimnáziumokban a közismereti képzés alapvetően egységes kerettanterv alapján történik, de a szak-

képzési irányok alapján egyes tantárgyak óraszáma eltérő. A közgazdasági szakgimnáziumban 10-12. évfolyamon tanult természettudományos tantárgy a földrajz.

11-12. évfolyamon kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Fizika, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy.

Ugyanakkor az érettségit követően különböző irányú és szintű szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét is kínálja a szakgimnáziumon belül.

Választható idegen nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

Felvételi vizsgát nem tartunk, a jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján vesszük fel.

A képzés szakaszai:

I. képzési szakasz (9-12. évfolyam):

Általános képzés és szakmai alapozás a közgazdasági ágazathoz tartozó OKJ szakmákhoz. A tanterv hasonló az általános tantervű gimnáziumi osztályok tantervéhez, emellett heti 10-12 órában történik a szakmai tárgyak oktatása. Ezeken az évfolyamokon egy idegen nyelv tanulása kötelező. Cél az érettségire való felkészülés (közép vagy emelt szinten), illetve a közgazdasági alapműveltség megszerzése.

A 12. évfolyam végén érettségi vizsgát tesznek a tanulók matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv tantárgyakból, valamint komplex szakmai érettségi vizsgát tesznek a szakmai tárgyakból. Az érettségi vizsgát sikeresen teljesítők az érettségi végzettség mellett a Pályázati támogatási asszisztens (52 345 06) OKJ-s végzettséget is megkapják, valamint a közgazdasági ágazathoz tartozó érettségire épülő OKJ szakmákat 2 év helyett 1 év alatt szerezhetik meg.

Választható nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

II. képzési szakasz:

Közgazdaság ágazatban szerzett szakmai érettségire épülő képzés esetén 5/13. évfolyamon 1 év alatt, gimnáziumban vagy más ágazatban szerzett érettségi esetén 1/13, 2/14. évfolyamon 2 év alatt OKJ végzettséget szerezhetnek.

Iskolarendszerű nappali képzés és felnőttoktatás:

XXIV. Közgazdasági ágazat:

Pénzügyi-számviteli ügyintéző	54 344 01
Vállalkozási és bérügyintéző	54 344 02

A szaktárgyakon kívül idegen nyelv tanulása is kötelező a szakképzésben: angol, német vagy francia nyelv választható.

A képzésre az általános felvételi eljárás keretében jelentkezhetnek, felvételi vizsga nincs.

II.2.3.2. Egészségügyi szakgimnáziumi képzés

A 2016/2017-es tanévtől a központi szakgimnáziumi kerettanterv alapján készült helyi tantervnek megfelelően folyik az oktatás.

A szakgimnáziumnak négy középiskolai és az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyama van. A 9–12. évfolyamokon az általános műveltséget megalapozó közismereti, valamint szakmai elméleti és szakmai gyakorlati oktatás folyik. A tanulók az érettségi bizonyítvány, valamint a középfokú szakképesítés megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy a szakirányú munkába állásra. A szakgimnáziumokban a közismereti képzés alapvetően egységes kerettanterv alapján történik, de a szakképzési irányok alapján egyes tantárgyak óraszáma eltérő. Az egészségügyi szakgimnáziumban 10-12. évfolyamon tanult természettudományos tantárgy a biológia.

11-12. évfolyamon kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy.

Ugyanakkor az érettségit követően különböző irányú és szintű szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét is kínálja a szakgimnáziumon belül.

Választható idegen nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

Felvételi vizsgát nem tartunk, a jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján vesszük fel.

A képzés szakaszai:

I. képzési szakasz (9-12. évfolyam):

Általános képzés és szakmai alapozás az egészségügyi ágazathoz tartozó OKJ szakmákhoz. A tanterv hasonló az általános tantervű gimnáziumi osztályok tantervéhez, emellett heti 10-12 órában történik a szakmai tárgyak oktatása. Ezeken az évfolyamokon egy idegen nyelv tanulása kötelező. Cél az érettségire való felkészülés (közép vagy emelt szinten), illetve az egészségügyi alapműveltség megszerzése.

A 12. évfolyam végén érettségi vizsgát tesznek a tanulók matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv tantárgyakból, valamint komplex szakmai érettségi vizsgát tesznek a szakmai tárgyakból. Az érettségi vizsgát sikeresen teljesítők az érettségi végzettség mellett a Általános ápolási és egészségügyi asszisztens (52 720 01) OKJ-s végzettséget is

megkapják, valamint az egészségügyi ágazathoz tartozó érettségire épülő OKJ szakmákat 2 év helyett 1 év alatt szerezhetik meg.

Választható nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

II. képzési szakasz:

Egészségügy ágazatban szerzett szakmai érettségire épülő képzés esetén 5/13. évfolyamon 1 év alatt, gimnáziumban vagy más ágazatban szerzett szakmai érettségire épülő képzés esetén 1/13, 2/14. évfolyamon 2 év alatt OKJ végzettséget szerezhetnek.

Iskolarendszerű nappali képzés és felnőttoktatás:

I. Egészségügyi ágazat:

Gyakorló ápoló	54 723 02
Gyakorló mentőápoló	54 723 01

Gyakorló ápoló szakképzésre épülő 1 éves nappali és esti képzés:

Ápoló	55 723 01

Gyakorló mentőápoló szakképzésre épülő 0,5 éves nappali és esti képzés:

Mentőápoló	55 723 11

Az ápolói szakma iránt érdeklődők magas szintű elméleti és gyakorlati képzésben részesülnek. A gyakorlat az alapellátásban és a Gróf Tisza István Kórházban valósul meg.

A szaktárgyakon kívül idegen nyelv tanulása is kötelező a szakképzésben: angol, német vagy francia nyelv választható.

A képzésre az általános felvételi eljárás keretében jelentkezhetnek, felvételi vizsga nincs.

II.2.4. 2017/2018-as tanévtől induló képzés

II.2.4.1. Sportszakgimnáziumi képzés

A 2016/2017-es tanévtől a központi szakgimnáziumi kerettanterv alapján készült helyi tantervnek megfelelően folyik az oktatás. A 9–12. évfolyamokon az általános műveltséget megalapozó közismereti, valamint szakmai elméleti és szakmai gyakorlati oktatás folyik. A tanulók az érettségi bizonyítvány, valamint a középfokú szakképesítés megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy a szakirányú munkába állásra. A szakgimnáziumokban a közismereti képzés alapvetően egységes kerettanterv alapján történik, de a

szakképzési irányok alapján egyes tantárgyak óraszáma eltérő. A sport tagozatú szakgimnáziumban a 10-12. évfolyamon tanult a természettudományos tantárgy a biológia.

11-12. évfolyamon kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Fizika, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy.

Ugyanakkor az érettségit követően különböző irányú és szintű szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét is kínálja a szakgimnáziumon belül.

Választható idegen nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

Felvételi vizsgát nem tartunk, a jelentkező tanulókat általános iskolai tanulmányi eredményük alapján vesszük fel.

A képzés szakaszai:

I. képzési szakasz (9-12. évfolyam):

Általános képzés és szakmai alapozás a közgazdasági ágazathoz tartozó OKJ szakmákhoz. A tanterv hasonló az általános tantervű gimnáziumi osztályok tantervéhez, emellett heti 10-12 órában történik a szakmai tárgyak oktatása. Ezeken az évfolyamokon egy idegen nyelv tanulása kötelező. Cél az érettségire való felkészülés (közép vagy emelt szinten), illetve a szakmai OKJ-s bizonyítvány megszerzése.

A 12. évfolyam végén érettségi vizsgát tesznek a tanulók matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv tantárgyakból, valamint komplex szakmai érettségi vizsgát tesznek a szakmai tárgyakból. Az érettségi vizsgát sikeresen teljesítők az érettségi végzettség mellett regeneráló balneoterápiás masszőri OKJ 51 726 01 végzettséget szereznek.

Választható nyelvek: angol, vagy német, vagy francia.

II. képzési szakasz:

A sportgimnáziumi szakmai érettségire épülő képzés esetén a 13. évfolyamon 1 év alatt OKJ 54 813 02 sportedző szakképesítést szerezhetnek.

A szaktárgyakon kívül idegen nyelv tanulása is kötelező a szakképzésben: angol, német vagy francia nyelv választható.

A képzésre az általános felvételi eljárás keretében jelentkezhetnek, felvételi vizsga nincs.

II.3. A pedagógiai program megvalósításának feltételei

A személyi feltételek alakulása megfelelő. Az iskolában dolgozó pedagógusok szakképesítése megfelel a Nemzeti Köznevelési Törvény előírásainak. Az intézmény szakemberszükségletét szem előtt tartva (tanulmányi szerződések kötésével ösztönözzük a magasabb fokú szakképzettség megszerzésére a tanárokat, ezzel egyben az utánpótlást is biztosítjuk) támogatjuk a továbbképzéseken való részvételt.

Jók a nyelvválasztás lehetőségei: négy idegen nyelv – angol, francia, latin, német – tanulásának adottak a személyi feltételei. A négy idegen nyelvet több mint tizenöt nyelvtanár oktatja. Nagy igény tapasztalható a szülők és a tanulók részéről az informatika tanulása iránt is, a személyi feltételek ezen a területen is jók, öt szakképzett tanár oktatja ezt a tantárgyat.

A Nemzeti Alaptantervben leírt műveltségterületek speciális ismereteinek a tanítására a megfelelő szakemberek megkeresésével, továbbképzéssel, önműveléssel és belső tantestületi továbbképzések szervezésével kell továbbra is készülni a jövőben.

A tárgyi feltételek ma már jó szinten biztosítottak. Szaktermi hálózatunkat továbbfejlesztettük. Ma már külön szakterem áll rendelkezésre a biológia, kémia, fizika, történelem, matematika, közgazdaság, földrajz, magyar tantárgyak oktatása mellett az egészségügyi képzések (2 terem) az informatikai területnek (4 internetes tanterem+taniroda), de külön terem van a művészeti nevelésnek is. Ezeken kívül további 12 nagy tanterem, 4 tanulócsoportos foglalkozásra kialakított kisterem (nyelvi szaktantermek) valamint egy nyelvi labor is segíti a tanórai munkát. Az infokommunikációs technikák alkalmazására minden szakteremben lehetőség van.

A szertárak jól szolgálják a szakmai oktatást. Fejlesztésükre szerény keretek között, de van lehetőség. Az informatikai eszközkészlet gyarapítása a legdinamikusabb, a CD-ROM-os, valamint interaktív oktatási segédanyagok alkalmazásának a bevezetése a közismereti tárgyak oktatásában folyamatban van.

A földrajzi, a nyelvi, a fizika, történelem szertárak számítógéppel is felszereltek Internet hozzáféréssel együtt.

A közel 20.000 kötetes könyvtár új helyén különösen jól szolgálja az oktatást, lehetőséget biztosít az önművelésre, a különböző érdeklődések kielégítésére. A hozzá kapcsolható olvasóteremmel és kultúrteremmel együtt alkalmassá vált a kultúra egyéb területeinek közvetítésére is.

A tornatermek, a sportudvar a napi testedzés sokféle tevékenysége számára biztosítják a megfelelő helyet.

A tárgyi eszközök folyamatos karbantartását, fejlesztését, a hiányok pótlását biztosítani kell. Az állandó minőségi fejlesztés nélkülözhetetlen a pedagógiai program megvalósulása szempontjából.

III. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A BSZC Arany János Gimnáziuma, Egészségügyi és Közgazdasági Szakgimnáziumának tevékenységének középpontjában az oktatás-nevelés minősége áll, amely biztosítja közvetlen és közvetett partnereink megelégedettségét.

Fontosnak tartjuk a tanulók és a szülők közösségével a folyamatos párbeszéden alapuló kapcsolattartást.

Alapvető elvárásaiknak megfelelve alakítjuk, emeljük az iskolánkban folyó szolgáltatások színvonalát.

Meglévő képzési kínálatunkat a város és a térség közössége igényeinek valamint a változó társadalmi-gazdasági feltételeknek megfelelően fejlesztjük.

Intézményünk térségi szerepéből következően híven vállalja a tehetséges tanulók továbbtanulásra történő felkészítése mellett a hátrányos helyzetű, gyengébb előképzettségű tanulók esélyegyenlőségének növelését.

Erre kötelez iskolánk múltja, hírneve, itt a bihari térségben betöltött jelentős társadalmi–nemzeti funkciója is.

Az iskolavezetés és munkatársai elkötelezettek a választott minőségügyi rendszer hatékony működtetésében, amely biztosítja a pedagógiai programban megfogalmazott alapértékek, és célok megvalósulását.

Tevékenységünk fundamentumát munkatársainkban látjuk, ezért a minőség érdekében továbbképzésekkel és mindenkit érintő oktatási programokkal kívánjuk munkájukat javítani.

Az intézmény törekszik a minőségi célok teljesüléséhez szükséges feltételek biztosítására, ezért tevékenységét a fenntartóval együttműködve, és folyamatosan egyeztetve végzi.

III.1. A nevelőtestület pedagógiai ars poeticája

Az iskolának, mint kultúraközvetítő és a középiskolai tanulók személyiségfejlődéséhez sok területen hozzájáruló intézménynek, másra át nem ruházható feladata a tantárgyi ismeretek elsajátításának biztosítása, az ezekhez kapcsolódó készségek, kompetenciák kialakítása és fejlesztése.

Olyan iskolai légkör megteremtésére és megőrzésére törekszünk, amelyben elismerjük tanulóink – akár iskolán kívüli – sikereit is, de felvállaljuk legsikeresebb tanítványainkkal a konfliktusokat is, ha úgy ítéljük meg, hogy adott esetben erre szükség van.

Iskolánk a személyiség pozitív értékeit sem a tanulóknál, sem a pedagógusoknál semmilyen tekintetben nem korlátozza. A pedagógus egész személyiségével nevel, így munkájának eszközeit is maga választja meg, hiszen azok csak egyéniségéhez illeszkedően lehetnek valóban hatékonyak. Ugyanakkor, mivel a tanulók sok különböző nevelői hatásnak vannak kitéve, szükséges a tanári munka folyamatos egyeztetése, vagyis, hogy a tantestület tagjai együttműködjenek, vállalt kompromisszumokkal összehangolják tevékenységüket.

A tanulóknak – őszintén hisszük – akkor lesz igazán örömforrás az iskola, ha az egyik oldalon maga mögött tudja az őszinte, nyílt érzelmekben gazdag családi hátteret, a másik oldalon a jó légkörű osztályközösséget, a bizalmat előlegező, munkáját maradéktalanul elvégző és azt a tanulótól is elváró nevelőt, a tévedés szabadságát is jelentő iskolai munkát. Akkor lesz igazán öröm a gyermek számára az iskola, személyiségét építő minden tevékenység, ha nem marad érzéketlen az emberi gesztusokra, ha megtanul befogadni, alkalmazkodni, érdeklődését kielégíteni, a nehézségeket legyőzni, és a jól végzett munka fáradtságát relatív felüdülésben, sokszínű közösségi tevékenységben kipihenni.

Iskolánk pedagógiai arculatának formálásánál egyetlen pedagógiai-, szervezeti elvet sem tekintünk kizárólagosnak. Sokkal inkább a különböző iskolákat eddig is alakító elvek általunk ma legjobbnak vélt összegyúrását választjuk.

Valljuk, hogy a magyar iskolarendszer hagyományos értékeit meg kell őriznünk. Ilyenek az általános műveltség presztízse, az oktatás és a nevelés összhangja, a bizalmon és a tudáson alapuló tanári tekintély, a nemzeti hagyományok ápolása, a jogok és kötelességek összhangja.

III.2. Az intézményünk által preferált értékek

Iskolánk által felvállalt nevelési értékek között különösen fontosnak tartjuk a következőket:

- kölcsönös megbecsülés, türelem;
- az emberi szolidaritás;
- a személyiség tisztelete;
- a teljesítményközpontúság;
- a tudományosság;
- a közösségi élet,

- a másokért is élés értelmének felmutatása;
- a nemzeti és egyetemes kultúra ápolása;
- az emberi élet;
- a természet és az ember által teremtett környezet óvásának, védelmének igénye;
- az erőfeszítés és a munka megbecsülése;
- a testi egészség és a lelki egyensúly értékeinek felmutatása.

Egyre inkább kapjon hangsúlyt nevelőmunkánkban:

- a gyermekközpontúság, a diákok személyiségének, valódi értékeinek és jogainak tiszteletben tartása;
- törekvés a tanulói esélyegyenlőségre;
- autonómiára, önkorlátozásra és toleranciára nevelés;
- a tanulók alkalmazóképes tantárgyi ismeretei mellett azzal egyenértékű, más irányú készségek elismerése, fejlesztése;
- az iskolai élet belső (tanulóifjúság- tantestület) és külső (iskola-szülők) nyitottsága;
- a közéletiségre nevelés.

A XXI. század iskolája nem kerülheti meg a társadalmi tudat meghatározásában fontos szerepet játszó világtendenciák figyelembe vételét:

- a globális problémák (környezetszennyezés, kábítószer-fogyasztás, bűnözés) veszélyei elleni fellépés beépítését az oktatási nevelési folyamatba;
- a munkanélküliség hatásos kivédésének, kezelésének eszközeit;
- az információs társadalomban szükséges sokrétű informatikai ismeretek, kommunikációs készség elsajátítását;
- az idegen nyelvek magas fokú ismeretét;
- a munkába állással összefüggő ismeretek elsajátítását, a várható pályakorrekciókra való felkészülést;
- a nemzeti hagyományok ápolását, valamennyi tantárgy tanítása során (legyen az akár humán, reál, netán testnevelés) törekedni kell nemzeti – (különösen a bihari- sárréti-) értékeink bemutatására. Tudatosítanunk kell, hogy az egyesült Európában is saját nemzeti értékeinket kell képviselnünk.

III.3. Az iskolai nevelés és oktatás tartalmi megújulásának elemei

Az intézmény pedagógiai filozófiája és értékei az európai és a nemzeti kultúrán, a mai társadalom által preferált értékeken nyugszanak, emellett alkalmazkodnak a változó világhoz is. Arra törekszünk, hogy tanulóink ismeretei a tapasztalati tanulásra és a tudományos módszerekre alapozva, a tanulás hangsúlyát a logikus gondolkodás gyakorlására, a változó környezettel való foglalkozásra helyezzük. Helyi tantervünkben egyaránt megjelenik az ismeret- és tantárgyközpontúság, a problémamegoldó képességek fejlesztése és a tanulók felkészítése a prognosztizálható változásokra.

Nagy hangsúlyt helyezünk a gondolkodás-, a készség- és képességfejlesztésre, az attitűdök, magatartásformák kialakítására, a pragmatikus nevelésre. Fontos feladatunk a hagyományos népi, a tájegységhez kötődő értékek, a kulturális örökség átadása. Előtérbe helyezzük a tevékenykedtető tanítási-tanulási gyakorlatot, melyet változatos munkaformákban valósítunk meg. A módszertani megújulás fontos eleme a tanárszerep változásának megértése és elfogadása. A pedagógusok önképzése és a horizontális tanulás bevezetése meggyorsítja ezt a folyamatot.

Általános alapelv az egyenlő hozzáférés és az esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése, a szelektív hatások mérsékelése.

Együttneveléssel fejlesztjük azokat a kulcskompetenciákat, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A nevelőtevékenység alapelvei közül kiemeljük még a módosított NAT által meghatározott nevelési területeket (szaknyelven kompetenciákat). Elsőrendű fontosságúnak tartjuk az iskola nevelő-oktató munkájában.

A cselekvés normavezérelt mintái, társadalmi, demokratikus és egyéni értékek, autonóm

III.4. A nevelő-oktató munka célja, feladatai

Az intézmény pedagógiai önmeghatározása, céljainak megfogalmazása során figyelembe vette hagyományait, a társadalmi, települési és az intézmény működési viszonyait, az elvárásainak összegzéseként határozta meg nevelésfilozófiáját, az elfogadható pedagógiai céltételezést, a választott értékeket megjelenítő pedagógiai alapelveket és célokat.

III.5. Az intézmény céljai

Mindinkább nevelőiskolává kívánunk válni.

A tudatos és intenzív nevelő tevékenységet folytatni azért, hogy a humánum kiteljesedjen a tanulókban. E jellemnevelés az embertől kiinduló és emberértékű legyen.

Egyetemes emberi értékek közvetítése:

- Az emberi méltóság tisztelete (pl. az elnyomás, háború, diszkrimináció elítélése, elvetése).
- A tanuló saját érdekeinek érvényesítése mellett, azokat a mások érdekeivel tudja összehangolni.
- Az erkölcsi értékeken belül, a nemzethez tartozás etikai értékének, a helyes magatartástudatnak az elsajátíttatása a tanulókkal.
- Egészséges életre való felkészítés (pl. sport, túrázás, játék stb.).
- Az emberiség történelme során kialakult értékek, örök érvényű normák megismertetése, tudatosítása, fejlesztése.
- A pedagógiai szabadság a gyermekek szeretetét, felelős szabadságot jelentsen a nevelőtestület tagjai számára.
- Az iskolai nevelés fő célja a tanuló teljes személyiségének fejlesztése, elsősorban szilárd jellemének kialakítása.

Célunk, hogy intézményünkben a tanulók olyan alapkészségeket, korszerű tudást kapjanak, amely képessé teszi őket arra, hogy egész életük folyamán alkalmazzák azt és új ismereteket sajátítsanak el. Az élethosszig tartó tanulás megalapozása érdekében különös figyelmet fordítunk az életpálya-építés, a szociális, a kommunikációs kompetenciák fejlesztésére, valamint a tanulás tanítására. A tanulók tanulási motivációjának fenntartása alapvető pedagógiai cél.

A gimnáziumi és szakgimnáziumi képzést színvonalasan biztosítani kívánjuk oly módon, hogy ezek igénybevétele ne jelentsen a tanulók számára aránytalan terhet.

A tanulókat segítjük képességük, tehetségük kibontakoztatásában. Nagy hangsúlyt fektetünk a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére, és törekszünk az eszköztudás kialakítására az egyéni képességek optimális fejlesztésével.

Célunk, hogy az intézményben folyó munka megfeleljen Berettyóújfalu Város, a Bihari kistérség és a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum közoktatási céljainak.

Tanulóinkat a képességeinek leginkább megfelelő végzettség és a sikeres továbbtanuláshoz, munkaerő piaci érvényesüléshez szükséges tudás és kompetenciák megszerzésében kívánjuk segíteni.

Szakképzésünk során a munkaerőpiac, a szülők és a tanulók igényeihez igazodó, korszerű ismereteket oktatunk.

Célunk, hogy a szakgimnázium:

- magas szintű, a kor követelményeihez igazodó szakmai elméleti és gyakorlati tudást nyújtson,
- nyitott, széles látókörű szakembereket képezzen, akik a kor követelményei szerint képesek váltani,
- alapozza meg a folyamatos önképzés igényét.

III.6. Legfontosabb közös céljaink a tanulás-tanítás eredményessége érdekében

- A kompetencia alapú nevelés- oktatás elterjesztése
- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az élethosszig tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- Az integrációs nevelés hatékonyságának növelése
- A kompetencia alapú oktatás módszertanának adaptálása és alkalmazása
- A pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítése
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak személyre szabott fejlesztése és megerősítése
- A képzési rendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, a tanuláshoz való egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása
- Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása
- A digitális írástudás elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása
- A szakértői bizottság által az integrációra alkalmas SNI tanulók integrált nevelése, a testi- lelki egészség biztosítása
- A környezeti nevelés, a globális veszélyek iránti érzékenység növelése
- A város és a térség hagyományainak megismerése és megismertetése, a hagyományok ápolása

- A közösségi lét értékeinek közvetítése
- A korosztályi közművelődés támogatása

III.7. A kompetenciafejlesztés tartalmi elemei

A pedagógia kompetenciafogalma készségek és képességek együttesét jelenti, melyek segítségével valaki problémamegoldásra képes egy adott területen, jelenti továbbá az illetőnek azt a hajlandóságát is, hogy a problémamegoldásra való képességét alkalmazza és kivitelezze. A fogalom magában foglalja az illető tudását, tapasztalatait éppúgy, mint személyes adottságait. A kompetencia a döntést, kivitelezést, megvalósulást szolgáló képességrendszer.

A tantárgyi *ismeret, képesség* és *attitűd*tartalmak, a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek strukturálódnak az alábbi *kulcskompetenciákká:*

- anyanyelvi kommunikáció;
- idegen nyelvi kommunikáció;
- matematikai kompetencia;
- természettudományos kompetencia;
- digitális kompetencia;
- a hatékony önálló tanulás, mint kulcskompetencia;
- szociális és állampolgári kompetencia;
- kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia;
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

III.8. Célrendszer megfogalmazása az integráció tükrében

Legfőbb célkitűzésünk, hogy az egyre differenciáltabb alapképzettségű és rossz szociális helyzetben élő tanulóink együttnevelését-oktatását maradéktalanul megvalósítsuk.

Célunk továbbá:

- időben felismerni a tanulók hátrányos helyzetét,
- megnyerni a szülőket az együttnevelésére,
- elérni, hogy tanulóink eredményesen befejezzék a középiskolát,
- tudjanak továbbtanulni vagy piacképes szakmát választani.

Meggyőződésünk, hogy az ismeretek, tények és törvények akkor válnak viselkedés- és jellemformálóvá, ha párosulnak a tanulók érdeklődésével, igényével.

Tanulóktól elvárt követelmények:

- működjön közre saját környezetének és az alkalmazott eszközök rendben tartásához,
- tartsa be a házirendet és az SZMSZ-ben foglaltakat,
- óvja saját és társai testi épségét,
- tartsa tiszteletben az intézmény pedagógusainak, alkalmazottainak, társai és azok szüleinek emberi méltóságát és jogait.

III.9. Az iskolai nevelés részcéljai

Az oktató-nevelőmunkában érvényesüljön a világnézeti semlegesség. A tanuló képes legyen önállóan és felelősen dönteni a világnézeti kérdésekben, tudjon választani a különböző alternatívák között.

Tartsa tiszteletben más ember vallási, világnézeti meggyőződését.

A tanuló legyen képes testileg, lelkileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre, rendelkezzen a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokás- és magatartásmódok ismereteivel és gyakorlatával.

A tanuló képes legyen a társadalmi munkamegosztásba való bekapcsolódásra.

Az iskolában olyan nevelést kapjon, amely a művelt szakemberformálást szolgálja:mint szakember, el tudjon igazodni a vállalkozói világ alapkérdéseiben, emberi tulajdonságai tegyék alkalmassá a korszerű termelésben és szolgáltatásban való megfelelésre, rendelkezzen korszerű kommunikációs képességgel, alkalmas legyen kapcsolatteremtésre, a konfliktusok kezelésére, tudjon csapatban dolgozni.

A társadalmilag hagyományos értékek mellett nevelési célkitűzéseink arra irányulnak, hogy a megváltozott társadalmi igényeknek és egyéni törekvéseknek egyaránt megfeleljenek az iskolánkban végzett szakemberek.

Tanulja meg jelenlegi és jövőbeni szerepeit.

Legyen sikeres diák és majd sikeres felnőtt.

Legyen céltudatos, következetes, kitartó.

Munkájában legyen igényes, pontos, kitartó, szorgalmas, kreatív. Képes legyen az önálló munkára. Képes legyen egyedül, de csoportban is tevékenykedni.

Szokja meg a tervezést, legyenek élettervei.

Jellemezze a sikerorientáltság, a kockázat vállalása, önállóság, döntéshozatali és önmenedzselési képesség.

A tanuló legyen képes kihasználni az Európai Uniós csatlakozásból származó lehetőségeket, tudjon alkalmazkodni a megváltozott feltételekhez.

Megfeleljen az egy egész életen át tartó tanulás által támasztott igényeknek.

III.10. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

Az intézményi nevelő-oktató munka feladatainak elérése érdekében biztosítjuk az alábbi szolgáltatásokat:

- felzárkóztatás,
- tehetséggondozás,
- fejlesztő foglalkozások a beilleszkedési, magatartási, tanulási zavarral küszködő tanulóknak,
- emelt szintű érettségire való felkészítés választása a gimnázium 11., 12. és 13. évfolyamán és a szakgimnázium 11. és 12. évfolyamán egyaránt,
- szakköri foglalkozások,
- egyéni foglalkozások,

- képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés.

Igény és lehetőség szerint alapítványok, pályázatok vagy a szülők finanszírozásában:

- kirándulások,
- színházlátogatások.

Céljaink elérése érdekében alkalmazott pedagógiai eszközeink:

- személyes példamutatás,
- a meggyőzés, a motiváció,
- a számonkérés, ellenőrzés,
- a jutalmazás,
- a büntetés.

A nevelő-oktató munka eszközei:

- a tanítási órák (kötelezők, választhatók),
- a nevelés oktatás egyéb keretei (szakkör, diákkör, sportkör),
- az iskola közélete, a kulturális és sporttevékenység,
- az ellenőrzés és értékelés (tanulásban, viselkedésben),
- a hatékony és motiváló nevelési-oktatási folyamat eredményeképpen tanulóink alkalmassá válnak a folyamatos fejlődésre, továbbtanulásra, szükség esetén szakmaváltásra,
- a verbálison túl a nonverbális készségek fejlesztése.

A nevelő-oktató munka eljárásai:

A kerettanterv lehetőséget ad az alábbi eljárások alkalmazására:

- személyes beszélgetés, megbeszélés,
- tantárgyak közötti koncentráció,
- tanítási órákon kívül tanulmányi kirándulás,
- környezeti nevelés,
- kulturális és sportrendezvények.

A pedagógiai alapelvek érvényre juttatását, az értékek közvetítését, céljaink elérését, feladataink megvalósítását szolgálják iskolánk pedagógusai által alkalmazott eljárások, módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	Az alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások	
	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	- követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés	- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - hagyományok kialakítása - ellenőrzés - ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	- elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelői személyes példamutatás	- a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	- magyarázat, beszélgetés - a tanuló önálló elemző munkája	- a betartandó magatartási normák elvárások, ismertetése - vita, vélemény

III.11. IKT alkalmazása intézményünkben

A digitális pedagógiai módszertan céljai a kompetenciafejlesztés során:

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:

- csoportmunka
- pármunka-tanulópár
- egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka
- önálló munka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:

- mennyiségi differenciálás
- minőségi differenciálás
- tanulási követelmények differenciálása

Óratípusok:

- új ismeretanyag feldolgozása
- alkalmazás-gyakorlás
- összefoglalás, ellenőrzés-diagnosztikus mérés

Alkalmazására szánt feladattípusok:

- problémamegoldó csoportfeladatok
- alkotó feladatok
- felfedező, kutató feladatok
- érvelésre-vitára alkalmas feladatok
- ellenőrzés, értékelés

Digitális tartalmak:

- az iskola saját honlapja, diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal,
- az intézmény saját belső hálózatán tárolt digitális oktatási anyagok,
- multimédia tartalmak (pl. képek, mozgóképes állományok, animációk, hangállományok),
- multimédia CD-k, DVD-k, egyéb tömegtároló eszközök.

IKT-val támogatott mérés-értékelési tevékenységek:

A tanórán alkalmazott diagnosztikus, fejlesztő-formatív és szummatív célú pedagógiai ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások és feladatok IKT eszközök és szolgáltatások alkalmazásával, támogatásával történő megvalósítása, elősegítve ezzel a NAT célkitűzéseinek megfelelően az egyénre szabott tanulási követelmények érvényesülését, a differenciált tanulásszervezési eljárások elterjedését, valamint a hatékony és önálló tanulás kialakulását.

Az IKT-val támogatott mérési, értékelési módszerek alkalmazása a tanár és tanuló számára azonnali, egyénre szabott visszajelzést tesz lehetővé, támogatja a tanulók egyéni tanulási stratégiáinak kialakítását, illetve elősegíti a tanulók aktivitásának optimális kibontakozását, a digitális kultúra elterjedését.

Lehetőségek:

- számítógép segítségével kitöltött tesztek, más, értékelésre alkalmas feladatok megoldása (önértékelési, központi kiértékelési lehetőséggel)
- bemeneti (a tanóra elején) mérés (pl. annak megállapítására, hogy a tanulók felkészültsége megfelelő szintű-e az új tartalom befogadására, elsajátítására)
- fejlesztő célú mérés, értékelés (a tanóra során ellenőrző feladatok megoldása a továbbhaladás, illetve a megértés, elsajátítás szintjének ellenőrzésére)
- összegző, szummatív értékelési eljárások alkalmazása a tanulók teljesítményének, tudásszintjének mérésére
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, VHS, DVD, kamera, digitális fényképezőgép, stb.) igénybevétele a tanórán a mérési-értékelési folyamatban
- interaktív tábla alkalmazása
- csoportos feladatmegoldás esetén egyéni teljesítmény értékelését lehetővé tévő eszközök, eljárások alkalmazása (szoftverek, hálózati megoldások, stb.)
- mérési, értékelési eljárásban internet, elektronikus kommunikáció igénybevétele (SDT, internetes feladatbankok, házi dolgozat, projektfeladat megoldása, távoli elérés, stb.)

IV. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A harmonikus személyiség fejlődéséhez feltétlenül szüksége van egy gyereknek sikerekre, önbecsülésre, elismerésre. Ennek érdekében a tanárnak törekednie kell tanítványai személyiségének minél mélyebb megismerésére, tanulási módszereinek alakítására. Minden gyerek számára biztosítani szeretnénk a benne lévő értelmi, érzelmi és testi adottságok kibontakozását, elismerését. Ezt segítik elő a kis létszámú tanulócsoportok. Ezek kialakításánál – ahol lehet – alapul kell venni a diákok érdeklődését, motiváltságát. A csoportbontások a tehetséggondozást is szolgálják, ezt a célt támogatják a különböző (egyéni és csoportos) versenyek is.

Az értékelés – amennyire lehetséges – személyre szabott. Így az osztályzás mellett fontos szerephez jut a szóbeli értékelés is. Ahogy az oktatásban törekszünk a változatos formákra, úgy az értékelés is többféle tevékenység alapján történik. Munkájáról, viselkedéséről a diák folyamatos visszajelzéseket kap.

A kerettantervben képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók – adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez. A képzés tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori, fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. Feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozhatja a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok részét képezi a toleranciára való nevelés, a sajátos élethelyzet elfogadása, segítés mások gondjainak megoldásában, a konfliktusok agressziómentes kezelése.

Pedagógiai programunk a gyermekek, a serdülők és ifjak képességeinek fejlődéséhez szükséges követelmények meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Ez azonban csak akkor lehet eredményes, ha iskolánk nevelési, tanítási-tanulási folyamata teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; ha fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat; ha hozzájárul életmódjuk, motí-

vumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez. Olyan iskolai pedagógiai gyakorlatot igyekszünk megvalósítani, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

IV.1. A személyiségfejlesztés kiemelt területei

- Széles tevékenységkínálat, változatos pedagógiai módszerek
- A pedagógus hatékony modellközvetítő szerepe
- A tanulók motivációs bázisának fejlesztése, a folyamatos önképzés igényének kialakítása
- A tanulók szociális készségeinek fejlesztése
- Az önismeret fejlesztése.
- Jövőkép kialakítása hatékony pályaorientációs munkával
- Hazaszeretetre, kulturális értékek megbecsülésére, a természet megvédésére nevel.
- Fejleszteni az önkormányzati és a közösségi érzést.
- A személyiségfejlődésben zavart szenvedő tanulók segítése a gyermekvédelem eszközeivel is.
- környezeti nevelés, környezet óvása, fenntarthatóság, globális problémák (vízhiány, túlnépesedés, levegőszennyezés). A környezeti nevelést szolgálja, hogy az iskola korszerűen felszerelt laborral rendelkezik. A labor 328 915 542 Ft-ból valósult meg.

Általánosságban, minden életkori szakaszra érvényesen célunk egy olyan iskola működtetése, amelyben a diák, a pedagógus, a szülő egyaránt jól érzi magát, ahol a személyiségfejlesztés és a teljesítmény-centrikusság harmóniájára törekedve az iskola a tehetséggondozásnak és felzárkóztatásnak egyaránt színtere.

A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsalogató és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségben lehetőségként adott.

IV.2. A személyiségfejlesztés feladatai

Énkép, önismeret

Feladat: Tanítványainknak énképük és önismeretük gazdagodásához olyan tanulási környezetet kell biztosítanunk, amely fokozza az őket körülvevő személyek és dolgok egyre tágabb körei iránti érzékenységet, illetve kialakítja bennük az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságot.

Hon és népismeret

Feladat: A tanulók ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit! Mélyedjenek el a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységének, munkásságának tanulmányozásában. Ismerjék meg a magyarok lakta területek földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Feladat: A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Környezeti nevelés

Feladat: A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.

Információs és kommunikációs kultúra

Feladat: A megismerési képességek fejlesztése, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre, amelyek az információs és kommunikációs kultúra szerves részét képezik. Kommunikációs kultúránk szerves része az anyanyelv tudatos és igényes használata, valamint az idegen nyelvű, illetve a különböző kultúrák közötti információcsere.

Tanulás

Feladat: Minden nevelő teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon annak szerkezetével, hozzáférésével, elsajátításával kapcsolatban, valamint tanítsa a gyereket tanulni.

Testi és lelki egészség

Feladat: Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését. Ebben a pedagógusok életvitelének példaadó, jelentős szerepe van.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Feladat: A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. A munka az emberi megélhetés forrása: fontosnak tartjuk a munka-és szülői szerepekre való iskolai felkészítést.

Intézményünk a személyiség- és közösségfejlesztő munkájában együttműködik a szülőkkel, a szülők közösségeivel, a Nadányi Zoltán Művelődési Központ és a Sinka István Városi Könyvtárral, a Bihari Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálatával és civil szervezetekkel.

Az iskolának hozzá kell járulnia az értékekkel történő azonosulás fokozatos kialakításához a tanulók egyéni életmódjában és szokásában. A szokások, ünnepek tudatosításához hozzájárulnak a szervezett (élő és rádióban előadott) műsorok, megemlékezések. A megteremtett hagyományok is hozzájárulnak a közösség fejlesztéshez: az Arany-bál a kulturált szórakozás, az Arany-est pedig Öregdiák-találkozó színtere lehet. Az iskolának a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaraterejét csoportos, játékos formában lehet fejleszteni különböző kézműves foglalkozásokkal. (Gyöngyfűzés, üvegfestés, vesszőfonás, tűzzománc…)

Iskolai pedagógiai munkánkban meghatározó cél a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése. A vitakészséget fejleszthetjük délutáni beszélgetésekkel (teaház, filmklub, irodalmi kör…)

Az oktatás, nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is. Vetélkedőkre, versenyekre a város többi középiskolájában tanulókat is rendszeresen meghívjuk. Támogatjuk a diákfórumokat (iskolai, városi és országos szinten is).

Az iskola hagyományos kulturális és ünnepi megemlékezései:

- Tanévnyitó
- Megemlékezés október 6-áról
- Megemlékezés október 23-áról
- Szalagtűző ünnepség
- Megemlékezés a Magyar Kultúra Napjáról
- Arany-bál
- Megemlékezés a kommunista diktatúrák áldozatainak emlékéről (február 25.)
- Megemlékezés Arany János születésnapjáról
- Megemlékezés március 15-éről
- Az Arany-napok megrendezése. Iskolai versenyek
- víz-, föld világnapja: A föld világnapja alkalmából terepgyakorlatot szervezünk az általános iskolások számára
- Megemlékezés a holokauszt áldozatairól (április 16.)
- Ballagási ünnepség
- A nemzeti összetartozás napja (június 4.)

V. Egészségnevelési program

Egy hatékony iskolai egészségnevelési program
– az egyik legköltséghatékonyabb beruházás,
amit egy nép (állam) csak megtehet annak
érdekében, hogy párhuzamosan fejlessze az
oktatást és az egészséget”
WHO

A teljes körű iskolai egészségfejlesztésről

Az iskolai egészségfejlesztés koncepcióját 1996-ban hirdette meg az Egészségügyi Világszervezet.

A programnak négy fő eleme van:

1. az egészséges táplálkozás megvalósítása, az iskolai közétkeztetés javítása;
2. minden gyermek hozzásegítése a mindennapi testmozgáshoz, részben a testnevelési órák módosításával, részben a testmozgást elősegítő szabadidős programok (pl. természetjárás) kínálata révén;
3. a lelki egészséget javító személyiségfejlesztés megújítása személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi rítusjátékok) alkalmazásával azáltal, hogy e módszereket a tantestület tagjai elsajátítják, és saját munkájukban alkalmazzák;
4. egészséggel kapcsolatos ismeretek hatékony oktatása minden évfolyamon, különös tekintettel a tanulók kiemelt érdeklődésére számot tartó témákra.

Bevezetés

A WHO Ottawai Nyilatkozatának egészségdefiníciója:

„Az egészség olyan állapot, melyet az anatómiai integritás, a teljesítményre való képesség, a személyes értékek, a családi, munka- és közösségi szerep, a fizikai, biológiai és társadalmi stresszel való megküzdés képessége, a jólét érzése, a betegség és a korai halál rizikóitól való mentesség jellemez.”

Mindannyiunk vágya, hogy egészségesen, testi és szellemi erőnk teljében minél hosszabb, sikeresebb életet éljünk le szeretteink, barátaink körében.

Az egészség nem valami külső tényező, hanem saját fizikai és pszichikai lényünk belső, lényegi tartozéka, amely céltudatos folyamatos tevékenység árán őrizhető csak meg. Az ember életmódja, életvitele meghatározó az egészség megőrzésében. Fenntartásában nagy az egyén felelőssége.

A helyes életmódra nevelés elsőrendű műhelye a család és az iskola. Otthon és a nevelési intézményekben lehet azokat a fizikai aktivitásokat és készségeket beépíteni a fiatal ismeret és szokásrendszerébe, amelyek az életmód elemeivé válva az egészség, a munkaképesség, az életkedv hordozói lesznek. A betegségmegelőzés, a prevenció a testkultúra kialakítása, a testi nevelés nem lehet egy tantárgy feladata, az egész iskola oktató-nevelő hatásának kell érvényesülnie ahhoz, hogy a tanuló kellő ismeretekkel rendelkezzen a szervezete működéséről, a helyes életvitelről, a környezeti és más ártalmak megelőzésének, vagy csökkentésének lehetőségeiről. A pedagógusnak figyelembe kell vennie a középiskolai korosztály életkori sajátosságait, önállóságra való törekvését. A fiatalság kevésbé gondol betegségre, ez tőlük távoli jövőnek tűnik, ezért egészségvédelemről szólni, egészséges életmódra nevelni nem könnyű feladat.

Fontos a megfelelő pedagógiai módszer, a személyes példaadás, a következetesség, az egységes követelményrendszer közvetítése, hogy az egészséges életvitel elemeit a tanulóink belsővé alakítsák.

Az egészséget fenyegető tényezők között igen jelentősek az egészségre káros szokások. Megjelenésük időpontja döntően a középiskolás korra esik; ilyenkor kezdenek a serdülők nagyobb számban dohányozni, szeszes italt fogyasztani, drogozni. Ebben a korban jelenik meg a tanulók életében először a szexualitás is. Ezek a magatartás-formák veszélyeztetik a tanulók testi-lelki egészségét, megzavarják fejlődésüket, személyiségük kibontakozását, a társadalomba való beilleszkedésüket. Az egészségromboló magatartás nemcsak az egyént sodorhatja életveszélyes helyzetbe, de tömeges jellege miatt a társadalom számára is káros.

Az egészség megőrzésével kapcsolatban pedagógiai programunk a következő életmódi szabályok betartását tartja kiemelten fontosnak:

- személyi higiéné
- egészséges táplálkozás
- több mozgás
- stressz-tűrés – stressz-kezelés (mentálhigiéné)
- baleset-megelőzés
- felelősségteljes szexualitás
- nem dohányzás

- drog tagadás
- alkohol elutasítás
- időben orvoshoz fordulás
- kiegyensúlyozott életvitel

V.1. Helyzetelemzés

V.1.1. A társadalmi környezet jellemzés

Magyarország lakosságának egészségi állapota európai viszonylatban a rosszabbak közé tartozik. Az emberek születéskor várható átlagos élettartama csaknem egy évtizeddel alacsonyabb, mint a gazdaságilag fejlettebb államokban. Különösen magas- világviszonylatban is - a középkorú férfilakosság halandósága. A halálokok között vezetnek a keringési rendszer betegségei (magas vérnyomás, szívinfarktus, agyi érkatasztrófa). A rosszindulatú daganatok okozta korai halálozás is messze meghaladja az EU átlagot hazánkban (tüdő- emlő- méhnyak rák). Különös gond a jórészt alkoholos eredetű krónikus májbetegségek, és májzsugor okozta megbetegedés és korai halálozás. Az erőszakos okokon belül magas az öngyilkosság miatt bekövetkezett halál.

Az okok hátterében éppúgy jelen van az egészségtelen életmód, a hiányos egészségkultúra, és a környezetszennyezés, mint az ország gazdasági fejlettségének hiánya, a társadalmon belüli egyenlőtlenségek, az egészségügyi ellátás színvonala. Sok a dohányzó, az egészségtelenül táplálkozó, keveset mozgó, mértéktelen alkoholfogyasztó, önpusztító életmódot folytató ember.

V.1.2. Családok jellemzése

Megszűnőben a több generáció együttélése a családban. A szülők többsége igyekszik a nevelést az iskolára hárítani, nincs ideje, türelme a serdülővel foglalkozni. Gyakran negatív példa egészségkárosító szokása, magatartása. Sok a csonka család, a gyermekét egyedül nevelő szülő. Berettyóújfaluban és vonzáskörzetében egyre több szociálisan hátrányos helyzetben lévő család, sokan élnek a létminimum alatt, nő a munkanélküliség. A pénztelenség, anyagi bizonytalanság nagy pszichés megterhelést jelent, gyakran borítja fel a családi harmóniát. A feszült légkör, a szeretethiány megnöveli a kortárs csoportok, a baráti kör jelentőségét. Más esetben a szülő pénzzel próbálja pótolni az odafigyelést, időhiányt

V.1.3. Diákokkal kapcsolatos megállapítások

Tanulóink többsége ismeri az egészségmegőrzés lényegét, a testi higiéné fontosságát, a korszerű táplálkozást, tisztában van a káros szenvedélyek egészségromboló hatásával, a felelőtlen szexualitás, a mozgásszegény életmód következményeivel. Magatartásuk, attitűdjük azonban nem elutasító.

A diákok egyharmada fogyaszt alkalomszerűen szeszes italt, alkalmak pedig adódnak (húsvét, szilveszter, diszkó, születésnap, osztálykirándulás, szalagtűző, stb.)

25% dohányzik, de többen kipróbálták már. Nem szívesen mozognak, sajnos jellemző a restség, örülnek, ha a heti testnevelés órákat „túlélik". Kevesen vállalnak délutáni elfoglaltságként testmozgást, kirándulást.

Csökkent az ellenálló képességük, gyakran szednek különböző indokkal gyógyszert. Főleg lányok körében divat a szélsőséges táplálkozás, fogyókúra. Gyakran nem reggeliznek, kevés zöldséget, gyümölcsöt fogyasztanak. Szexuális téren szabadosak, meggondolatlanok. Nincsenek tisztában a szexuálhigiéné fontosságával, az így átvihető fertőző betegségek következményeivel. Idejüket nem tudják jól beosztani, nincs kialakult napirendjük. Úgy érzik nagyon leterheltek, néhányan szorongnak, hogy nem tudják teljesíteni az iskola és a szülői ház elvárt követelményeit. Szabadidőben divat a semmittevés, „számítógépezés", szórakozó helyek látogatása. Kevés a mozgásos aktív pihenés.

Drogokat bevallásuk szerint nem használnak, de ismernek olyanokat, akik kipróbálták a füves cigit, vagy az Extasy tablettát. Baráti körben telefonszámok, árak is terjednek egy-egy grammnyi anyagról. Szórakozóhelyet is tudnak, ahol hozzá lehet jutni.

Hiába ismerik az egészségmegőrzés, az egészséges életmód szabályait a gyakorlatban nem alkalmazzák, viselkedésükkel, magatartásukkal nem szolgálják a prevenciót.

V.1.4. A humán erőforrás jellemzői

Pedagógusaink a tanulók nevelését, oktatását, értékelését, ellenőrzését tartják a legfontosabbnak. Jelentősnek értékelik a személyes jó kapcsolatot, a tanuló önálló munkájának segítését, a nevelést, az együttműködést. Igyekeznek felkelteni a személyes felelősséget a saját tanulási kötelezettségeink iránt, és mindezt egészséges életvitelhez kapcsolni. Pozitív „osztály-klíma" kialakítására törekednek.

Az egészségkultúra átadása nincs tanári szakhoz kötve! Az egészségnevelés, példamutatás, vélemény-hangoztatás, az egészséget károsító helyzetek megelőzését szolgáló tanácsadás nem önálló szaktantárgyként a nevelés-oktatás folyamatában mindig jelenlévő tanári feladat.

Pedagógusaink készségesek, elkötelezettek az egészségnevelés iránt, de vannak bizonyos területek (pl. szexuális nevelés), amelyet nem szívesen vállalnak fel, gyakran kérik szakember segítségét. A jelenlegi felsőoktatás véleményük szerint nem készíti fel őket az egészségnevelés tartalmi és módszertani feladataira.

Nehézséget jelent a dohányzás mellőzéséről beszélnie a dohányzó pedagógusnak, mert érvelése nem hiteles, nem meggyőző, és negatív példaadást is jelent.

Intézményen belüli humán erőforrások végzettség, képesítés szerint:

- biológia tanárok
- testnevelők
- pedagógia szakos védőnő
- egészségügyi szakoktatók
- ifjúságvédelmi felelős

V.2. Segítő kapcsolatok

Intézményen kívüli segítők:

Szervezet neve	Cím	Kapcsolattartó
Iskolaorvosi szolgálat	4100 Berettyóújfalu, Bajcsy- Zs. u. 1.	iskolaorvos
Védőnői szolgálat	4100 Berettyóújfalu, Orbán B. u. 1.	iskola védőnő
Nevelési Tanácsadó	4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 6.	pszichológus
Gróf Tisza István Kórház	4100 Berettyóújfalu, Orbán B. u. 1.	szakorvosok, egészségnevelő
ÁNTSZ	4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 6.	védőnő, egészségnevelő, orvos
Megyei Pedagógiai Intézet	4025 Debrecen, Piac u. 71.	
Szülői Munkaközösség	4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 35.	szülői szervezet elnöke

Városi Rendőrség	4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 15-17.	ifjúságvédelmi felelős
Városi Vöröskereszt	4100 Berettyóújfalu, Kossuth u. 3.	városi titkár
OMJV Regionális Családsegítő és Megyei Módszertani Központ	4032 Debrecen, Mester u. 1. Tel.: 06-52-415-576	pszichológus, jogász
Forrás Mentálhigienés Központ Gyermekjóléti Szolgálat	4031 Debrecen, Kishegyesi u. 36. Tel.: 06-52-492-757	pszichológus, jogász
Kortárs Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	4032 Debrecen, Bolgai u. 29. Tel.: 06-52-480-445	pszichológus, jogász
Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	4032 Debrecen, Angyalföld tér 11. Tel.: 06-52-428-004	
Tékozló Fiút Segítő Alapítvány	Tel.: 06-52-310-056	

Telefonos segítő szolgálatok:

- Drogambulancia (Debrecen, telefonszám: 06-80-332-600)
- Krízisügyelet (Debrecen, telefonszám: 06-80-505-003)
- „Segítőkéz” Lelkisegély Telefonszolgálat (06-80-505-515)
- Drogproblémával foglalkozó Internet elérések /Web/
- Álomvilág www.szikszi.hu
- Drog Stop www.c3.hu
- Drogenciklopédia www.enc.hu

Intézményen belüli segítők:

- iskolavezetés
- osztályfőnökök
- biológia-tanárok
- védőnő

- egészségügyi szakoktatók
- testnevelők
- ifjúságvédelmi felelős

V.3. Állapotfelmérés

Közegészségügyi feladatok

Feladatok megnevezése	**Megállapítások**	**Ebből adódó feladatok**
Közétkeztetés	Iskolánkban tálalókonyha működik. A készételt szállítják. Megfelelő a menzát igénylő tanulók száma. Az élelmezésvezető a diákok étkeztetésénél figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, tápanyag és vitaminszükségletet. Az étrend változatos, évszaknak megfelelő, lehetőség szerint figyelembe veszi a tanulók kívánságait. 2003. október 1-től HCCP minőségbiztosítási rendszer működik, ami szabályozza a munkafolyamatokat. A személyzet létszáma és szakmai végzettsége az előírásoknak megfelelő. Hiányosság a tárgyi feltételek megléte terén van, rossz a padozat.	Növelni az ebédet igénylő tanulók létszámát. Továbbra is folyamatosan megfelelő minőségű és mennyiségű, változatos étrend biztosítása. A minőség irányítási rendszer szabályainak megfelelő működés biztosítása. Egyszer használatos eszközök és fogyó anyagok /papírtörlő, szalvéta, szappan / pótlása. Hiányzó eszközök beszerzése, felújítások kivitelezése.
Iskolaorvosi ellátás	Az oktatásban résztvevők megelőző jellegű egészségügyi alapellátását végzi szervezett	Az iskolaorvosi, fogorvosi és ügyeleti ellátási rend kifüggesztése, és

	keretek között Kötelezően szűri és nyomon követi a évfolyamok egészségi állapotát, adja a védőoltásokat. Az iskolavédőnők feladata az alap szűrések elvégzése, a tanulók testi szellemi fejlődésének testi higiénéjének figyelemmel kísérése. Igény szerint részt vállalnak az egészségnevelési munkában. Tanulóink között sok a hanyag tartású, gerincferdült, lúdtalpas, szemüveges, allergiás megbetegedésben szenvedő. Családi anamnéziseikből kiderül, hogy magas-vérnyomás, cukorbetegség, elhízás gyakran fordul elő.	elérhetőségének biztosítása. Kötelező szűrések időpontjainak kijelölése, szűrések megszervezése / hely, körülmények biztosítása /, osztályfőnöki órák egészségnevelő témaköreinek kigyűjtése, előadások megszervezése, időpontok egyeztetése. Gyógy-testnevelés, úszásoktatás forszírozása, sportra, rendszeres testmozgásra motiválás, egészséges életmódra, helyes öltözködésre, táplálkozásra, betegségek megelőzésére való nevelés.
Balesetvédelem, baleseti ellátás, munkavédelem, elsősegélynyújtás	Az iskola épülete, környezete megfelel a biztonsági követelményeknek, a felújítást követően teljesen akadálymentes lett. Érintésvédelmi és tűzvédelmi ellenőrzések rendszeresek, az iskola füst- és tűzjelzővel van ellátva. A pedagógusok és tanulók évente balesetvédelmi oktatásban részesülnek. A	Ép, sértetlen berendezési tárgyak, eszközök használata, folyamatos felújítás. Elektromos berendezések, tűzoltó-készülékek évenkénti ellenőrzése, karban tartása. Évenkénti balesetvédelmi oktatás, dokumentálás. Speciális ismeretek közvetítése testnevelés, kémia, fizika, biológia,

	figyelmetlenség, bizonyos tanórai tevékenység balesetet idézhet elő. Ezekben az esetekben megfelelő az intézkedés. Az iskolában elsősegélynyújtó hely van kijelölve.	számítástechnika órákon. Elsősegély-nyújtási alapismeretek tanítása osztályfőnöki órák keretei között. Elsősegélynyújtó szakkör meghirdetése. Nevezés, és részvétel a vöröskereszt által meg rendezésre kerülő városi, megyei szintű versenyeken. Mentőláda felszerelése. Baleset, sérülés esetén elsősegélynyújtás, orvos, mentő értesítés, baleseti jegyzőkönyv felvétele.

Személyi gondozás, szokások kialakításával kapcsolatok állapotfelmérés

Feladat megnevezése	**Megállapítás**	**Ebből adódó feladatok**
személyi tisztaság, egészséges öltözködés	Tanulóink többsége igényes saját megjelenésére, tiszta gondozott. Az iskola biztosítja a higiénés kézmosási lehetőséget. Ritkán tapasztalható csak, hogy nem az évszaknak megfelelő, vagy kirívó az öltözék. Ápolatlanság alig fordul elő.	Osztályfőnöki órákon a témával kapcsolatos beszélgetések – külső előadók felkérése, - megfelelő értékrend közvetítése a pedagógusok részéről. Egyszer használatos kéztörlő, folyékony szappan, folyamatos biztosítása. A házirend öltözködésre vonatkozó részeinek betartatása.

Testi neveléssel kapcsolatos mérések

A fizikai fittség fontos összetevője az egészségnek és a testnevelésnek. Rövid idő alatt számos információt nyújt. A mérés elősegítheti a tanulónak saját testével kapcsolatos pozitív hozzáállását. Lehetőséget ad fizikai állapota megismeréséhez, ösztönzőleg hat, hogy megtartsa, vagy továbbfejlessze fittségét.

Netfittből az iskola helyi sajátosságainak megfelelően az alábbiakat mérjük januártól májusig mérjük, osztályszinten:

A drogprevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos megállapítások:

Szülők: Tanulóink a családban gyakran nem találnak követésre serkentő pozitív példát. Diákok jelentős % él olyan környezetben, ahol az egyik, vagy minkét szülő dohányzik, sőt gyermeke füstölését is bocsánatos bűnnek tekinti, és megvásárolja a cigarettát. A káros szenvedélyek körül a legkevésbé tartják egészségromboló hatásúnak, családra, társadalomra veszélyes magatartásnak. A dohányzó szülők toleránsabbak, ha kiderül, hogy gyermekük dohányzik. A családok többségében fogyasztanak alkoholt, több mint a felében napi rendszerességgel. Sajnos alkoholista-szülő is van. A túlzott szeszesital – fogyasztás több család szétesését okozta. A mértéktelen italozás a családi béke felborulása mellett szociálisan is hátrányt eredményez. Az ilyen környezetben élő gyermekek mentálisan is sérülnek.

Diákok: Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteik jók, tisztában vannak a legális és illegális drogok szervezetre gyakorolt hatásával. Magatartásuk, életvitelük azonban nem minden esetben szolgálja a prevenciót. A kábítószerek kivételével szinte mindannyian fogyasztottak már alkoholt, s próbálták ki a dohányzást bevallásuk szerint. Egynegyedük rendszeresen dohányzik, harmaduk alkalomszerűen fogyaszt szeszes italt. Több tanulónál érzékelhető viselkedés és magatartászavar. Csökkent az önértékelésük, konfliktustűrő, kezelő képességük csekély. A tiltott drogot fogyasztók száma lassabban ugyan, de még mindig emelkedik. Ezek a tények arra engednek következtetni, hogy a tanulóink körében is volt, van droghasználat, csak nem vallják be.

Pedagógusok: (drogprevenciós munkával kapcsolatos ismeretek, módszerek, technikák)

Tanáraink elsősorban oktató nem pedig a nevelő szerepre vannak beállítódva, de többen részt vettek problémakezelési, konfliktus megoldási továbbképzéseken. Prevencióként elsősorban a felvilágosítást, az előadást és az egyéni, valamint a kiscsoportos beszélgetést, a szituációs játékot, önismeret-fejlesztő tréning módszerét alkalmazzák.

Pedagógiai programban megfogalmazott cél:

Harmonikus személyiségfejlesztés, egészségmegőrző kultúra közvetítése, káros szenvedélyek, szokások megelőzése, stresszmentes légkör, egészségvédő környezet kialakítása. Készségek, képességek fejlesztése, melyek hozzájárulnak az alkotó és kritikus gondolkodásmód kialakulásához, lehetőséget teremtenek a hatékony kommunikációra, önbizalmat, magabiztos fellépést eredményeznek, pozitív értékrendet alakítanak ki, megalapozva a kiegyensúlyozott egészséges életvitelt.

V.4. Az egészségnevelő munka céljai

- egészséges életmód kialakításának elősegítése
- dohányzás visszaszorítása
- a drogok terjedésének megakadályozása
- a korai életkorban történő alkoholfogyasztás csökkentése
- az egészséges táplálkozás érvényesítése
- mozgás-gazdag aktív életmód elfogadtatása
- mentális betegségek megelőzése
- felkészítés a családi életre

- váljon szükségletté, az életmód részévé a testedzés, legyenek az iskolában megszerzett ismeretek alkalmasak az öntevékeny sportolásra, a szabadidő hasznos eltöltésére

Távlati cél

- iskolapszichológus alkalmazása
- gyógytestnevelés lehetőségének megteremtése
- életmódprogramokhoz való csatlakozás
- iskolai egészség és drogstratégia kialakítása – információközlés
- érzelmi nevelés
- társas hatás
- készségfejlesztés

Középtávú cél

- pedagógus továbbképzéseken való részvétel egészségneveléssel kapcsolatos témában
- szülők bevonása az egészségnevelésbe
- dohányzó tanulók számának csökkentése
- napi rendszeres testmozgás lehetőségének biztosítása az iskola falain belül
- több tanuló bevonása az úszásoktatásba
- osztályok közötti rendszeres sportvetélkedők szervezése
- nagyobb számú részvétel középiskolásoknak meghirdetett sportolási lehetőségeken
- egyenletes leterhelést jelentő órarend kialakítása
- kerékpártúrák, sí-kirándulások szervezése
- délutáni elfoglaltságot jelentő érdeklődési körök, szakkörök szervezése
- hátrányos helyzetű tanulók támogatása, pályázati lehetőségek megragadása
- önképző kör beindítása

Rövid távú cél

- megállapítani az iskola fertőzöttségét drog, alkohol és dohány ügyben
- fokozni a felvilágosító nevelőmunkát
- hatékonyabbá tenni a kapcsolatot az iskolaorvosi szolgálattal
- hátrányos helyzetű tanulók pontos nyilvántartása
- rendőrség, ÁNTSZ bevonása a prevencióba
- osztálykirándulásokon túrák beiktatása a programba
- népszerűsíteni a 18 évesek véradását

V.5. Célok érdekében végzett tevékenységek

Tanórai tevékenységek

Minden tantárgyban, a kerettantervben meghatározott tematika alapján előírt óraszámban kötelező az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteket közvetíteni, beszélni a helyes táplálkozásról, öltözködésről, a szenvedélybetegségek kialakulásáról, veszélyeiről, az időbeosztásról, a mozgás fontosságáról, betegségek és balesetek megelőzéséről.

Kiemelten kell foglalkozni a témával a következő tanórák keretében:	**Felelős**
Testnevelés Fizika Kémia Biológia	adott tantárgyat tanítók
Osztályfőnöki	osztályfőnökök

Az osztályfőnöki órák egészségvédelmi témakörei

9. évfolyam (10 óra)

- Az emberi test felépítése
- Az egészséges ember
- A beteg ember – Miért vagyunk betegek?
- A testkultúra – testfelépítés személyi higiénia
- Napirend – pihenés és az alvás fontossága
- Táplálkozás – a magyar lakosság táplálkozása és a helyes táplálkozás
- Elsősegélynyújtás

10. évfolyam (12 óra)

- Szenvedélybetegség
- Mit jelent a szenvedélybetegség?
- A dohányzás élettani hatásai.
- A leszokás lehetőségei.
- Alkoholizmus – a kulturált alkoholfogyasztás.
- Az alkoholizmus elleni küzdelem.

- Az alkoholizmus társadalmi veszélyei.
- A kábítószer – a kábítószer fajtái.
- A narkotizálás veszélyei.
- Küzdelem a kábítószerezés ellen.

11. évfolyam (14 óra)

- Szexualitás.
- Szexuális élet zavarai, kulturált szexuális magatartás.
- Nemi kapcsolatok – nemi erkölcs.
- Nemi betegségek.
- Az AIDS veszélye, terjedése, tünetei.
- Védekezés a nemi betegségek ellen.
- Fogamzásgátlás módszerei.
- A művi terhesség-megszakítás veszélyei.

12. évfolyam (10 óra)

- A magyar lakosság egészségügyi mutatóinak elemzése.
- Rizikófaktorok felismerése, megelőzése.
- A magyar egészségvédelem története.
- Mentálhigiénés – problémák, következmények.
- Stressz.

Tanórán kívüli tevékenységek

Tevékenység	**Felelős**
A dohányzás ellenőrzése. A házirend betartása.	ügyeletes pedagógus
Délutáni sporttevékenységek: úszás, labdarúgás, röplabda, kézilabda, táncház	testnevelők
Elsősegély nyújtási szakkör. Részvétel a város, a VK által szervezett előadásokon, rendezvényeken. Bekapcsolódás az egészségnevelő, szabadidő programokba.	osztályfőnökök egészségügyi szaktanárok

Osztálykirándulások, bicikli, és sítúrák szervezése.	osztályfőnök, testnevelők
Évente kétszer véradás.	egészségügyi tagozatvezető
Az iskolaújságban és rádióban életmóddal kapcsolatos cikkek, riportok készítése.	DÖK
Pedagógiai- anyagi segítségnyújtás a hátrányos helyzetben lévő tanulóknak, ezzel kapcsolatos pályázatok készítése.	ifjúságvédelmi felelős
Táncmulatságok, diszkó, filmvetítés, tanári felügyelettel. Kiállítás káros szenvedélyek témakörben	DÖK rajztanár

V.6. Iskolai egészségügyi szolgálat

Az Iskola-egészségügyi Szolgálatot Berettyóújfalu Város Önkormányzata működteti.

Az iskola- egészségügyi feladatokat egy iskolaorvos és két iskolavédőnő látja.

Iskolaorvos: dr. Cséki János Károly

Iskolavédőnők: Juhászné Szónya Éva

Baloghné Zám Éva

A szolgálat tevékenységi körébe tartozik a gyermekek, tanulók egészségi állapotának szűrése, követése, alkalmassági vizsgálatok elvégzése, közegészségügyi és járványügyi feladatok ellátása, az elsősegélynyújtás, részvétel a nevelési-oktatási intézmények egészségnevelő tevékenységében valamint környezet egészségügyi feladatok megoldása.

Részletesen:

- a tanulók orvosi, és védőnői vizsgálata és a fokozott ellenőrzésre szorultak gondozásba vétele;
- védőoltások beadása;
- ambuláns betegellátás az iskolaorvosi rendelőben;
- részvétel az iskolai egészséges életmódra nevelésben.

A tanév folyamán kötelezően a 10., és 12. évfolyam belgyógyászati és érzékszervi szűrése folyik, valamint a 16 évesek záró állapotvizsgálata. Negatív vizsgálati eredmények esetén külön nem értesítjük a szülőket. Amennyiben felmerül valamilyen elváltozás gyanúja, a gyermek általában beutalót kap szakorvosi vizsgálatra, ahol javaslatot kap a további kezelésre vonatkozóan. ***Beutalás esetén kérjük, hogy a tanuló a vizsgálat eredményét az iskola orvosi rendelőjében mutassa be!***

A szűrővizsgálat elemei:

- testtömeg és testmagasság mérése (elhízás, kóros soványság);
- mozgásszervek vizsgálata (lúdtalp, gerincferdülés…);
- vérnyomásmérés (magas vérnyomás);
- szív és tüdő vizsgálata;
- látásvizsgálat (látásélesség, kancsalság);
- színlátás vizsgálata (színtévesztés);
- golyva szűrése tapintásos módszerrel;
- hallásvizsgálat (halláskárosodás kiszűrése).

Korrekciós gondozás

Az orvosi vizsgálatok során kiszűrésre kerül az egészségileg veszélyeztetett gyermek, majd beutalóval szakorvosi vizsgálatra küldjük. Nagyon fontos, hogy a diákok minél hamarabb keressék fel a szakrendelőt!

A vizsgálati eredmények alapján gondozásba vesszük a tanulót, nyomon követjük egészségi állapotának változását.

Egészségfejlesztés

Az iskolai környezeti nevelés fontos és elengedhetetlen része az egészségnevelés. Ez a pedagógiai folyamat is kétrétegű:

- egyrészt az iskolai élet mindennapos gyakorlatában - az iskola üzemeltetésében, fenntartásában - kell gondoskodni az iskolában dolgozók és tanulók egészségéről.
- másrészt az iskolák tantervében, tanítási gyakorlatában szerepet kapnak az egészségre, az egészség megőrzésére vonatkozó ismeretek, fogalmak, adatok és összefüggések. Ehhez a programhoz kapcsolódva iskoláinkban az adott életkornak megfelelő, a pedagógiai programba illeszkedő egészségnevelő előadásokat tartunk.

Az alább megadott témakörökből az érdeklődési körüknek megfelelően választhatnak az osztályfőnökök és a tanulók:

- egészséges táplálkozás;
- dohányzás;
- alkoholfogyasztás;
- illegális droghasználat;
- családi életre nevelés;
- szexualitás.

Az iskola-egészségügyi szolgálat az egészségügyi alapellátás részenként a tanulók - elsősorban betegségmegelőző jellegű - ellátását szolgálja, melynek működéséhez a jogszabályi hátteret

- az 19977. évi CLIV. az egészségügyről szóló törvény;
- a 26/1997. (IX.3.) NM. az iskola-egészségügyi ellátásról szóló rendelete, valamint
- az 51/1997. (XII.18.) NM - a szűrővizsgálatokról - szóló rendelete
- 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról törvény (VII.6) 15 §-a, biztosítja.

Az iskola-egészségügyi szolgálat fő feladata a tanulók évenkénti szűrővizsgálatával a tünetszegény betegségek korai felismerése, a kiszűrt elváltozások nyomon követése. A szűrést követően a tanulót tájékoztatjuk a talált elváltozásokról és a további teendőkről. Szükség esetén szakorvosi beutalót adunk, kérjük, a vizsgálatok eredményét mutassák be nekünk.

Orvosi feladatok

A tanulók egészségi állapotának szűrése, követése, a gyermekek időszakos vizsgálata. A krónikus beteg, illetve fokozott gondozást igénylő tanulók kiemelt ellenőrzése, gondozása szakrendelések igénybevételével. A testnevelési csoportbesorolás elkészítése, gyógytestneveléssel, testneveléssel, sporttal kapcsolatos iskola-egészségügyi feladatok ellátása. Iskolai életkorhoz kötött és kampányoltások elvégzése. Elsősegélynyújtás. Szükség esetén járványügyi intézkedések elrendelése. Étkeztetés, intézményi környezet ellenőrzése.

Védőnői feladatok

Alapszűrések végzése a vonatkozó módszertani irányelvek szerint: - testi fejlődés (súly, magasság), - pszichomotoros, mentális, szociális fejlődés nyomon követése, - érzékszervek működése (látásélesség, színlátás, hallás), - mozgásszervek szűrése, - vérnyomásmérés.

A tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése. Elsősegélynyújtás. Orvosi vizsgálatok előkészítése. A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése. A fokozott gondozást igénylők életvitelének segítése. Egészségnevelés. Ellenőrzésekben való részvétel. Kapcsolattartás a szülőkkel.

Az ellátott gyermekekről, tanulókról, az elvégzett feladatokról nyilvántartást vezetünk, melynek szabályait az Egészségügyi dokumentáció vezetésének rendje tartalmazza.

Véleményezés

Az Iskola-egészségügyi Szolgálat az Arany János Gimnázium, és Egészségügyi és Közgazdasági Szakgimnázium egészségnevelési programját, annak célkitűzéseit elfogadja, azzal egyetért, megvalósításában aktívan közreműködik.

VI. A környezeti nevelési program végrehajtásáról és az iskolában szervezett környezet- és természetvédelmi, illetve parlagfű-irtási akcióról

I. Helyzetelemzés

Intézményünkben több területen folyt és jelenleg is folyik környezeti nevelés.
Részben tantárgyakhoz kötődően: pl. a biológia, a földrajz, a kémia és fizika órákon esik szó az egyes tantárgyak környezetvédelmi vonatkozásairól. Így azonban kevésbé érvényesül a tantárgyközi jellege. A tanórán – a tananyagon kívül – környezetbarát életmódra nevel a termek esztétikus díszítése, amelyet osztályaink a nappali tagozaton szeptember hónapban szoktak elvégezni.
A termekben elhelyezett növények gondozása azonban kívánnivalót hagy maga után, akárcsak a termek tanulóktól függő tisztasága, szellőztetése.
Környezetvédelemmel kapcsolatos rendezvények és események rendszeresen színesítik a tanórán kívüli tevékenységeket. A természettudományos, az osztályfőnöki munkaközösség és a tanárokból és diákokból álló ökocsoport szervezésében évente iskolai szintű megemlékezést tartunk a Föld Napjáról, amelyhez plakátkiállítás és verseny is kapcsolódik.
A biológia-kémia tantervű csoport minden tanévben összesen 2 alkalommal 1-1 napos terepgyakorlaton vesz részt. Az egyik alkalommal Magyarország Nemzeti Parkjaival ismerkednek (egy-egy területet látogatnak meg ottani szakemberek vezetésével). A másik alkalommal szűkebb környezetünk – a Bihari – sík Tájvédelmi Körzet egyes részeit, természetes élettereit tanulmányozzák.
Az érdeklődő tanulók bekapcsolódnak a különféle tanulmányi versenyekbe és pályázatokon is részt vesznek, pl. a Kitaibel Pál országos versenyen, egyéb pályázatokon és az iskolai Arany Napok keretében rendszeresen megrendezett házi természettudományos versenyen. Ennek a versenynek környezetvédelmi vonatkozásai is vannak, és sikerült nagyobb létszámú tanuló - ifjúságot megmozgatnia. A versenyek és pályázatok figyelemmel kísérése folyamatos.
Az osztálykirándulások szintén jó alkalmat kínálnak arra, hogy tanulóink közelebb kerüljenek a természethez.
Könyvtárunkban jelentős számú könyv, illetve folyóirat segíti a környezeti nevelést. Pl. a folyóiratok közül a Természet Búvár, a Természet Világa, és a Földgömb, valamint a földrajz, biológia, kémia, fizika szakmódszertani folyóiratok. A könyvek közül a Környezetvédelmi Lexikon, a Környezet-, és Természetvédelmi Lexikon, a Magyar Tudománytár könyvsorozat (Föld, víz, levegő; Növény, állat, élőhely; Táj, település, régió sorozat.) és a Magyar Tudomány egyes kötetei. Megtalálható még videofilm – sorozat formájában a Mindentudás Egyeteme c. előadássorozat (ebből a mi számunkra különösen érdekes a Környezetvédelem – fenntartható fejlődés és a Sugárözönben élünk c. előadás).
A könyvtár számítógéppel és Internet-hozzáféréssel rendelkezik, akárcsak a tanári szoba, a földrajz és a fizika szertárak.
A környezeti nevelés szerteágazó tevékenységének megvalósítására, továbbfejlesztésére külön munkacsoport alakult, amelybe minden munkaközösség delegált tagot. A nevelőtestület

mintájára a diákönkormányzatnak is van zöldcsoportja. Két éve rendszeresen részt veszünk fenntarthatósággal kapcsolatos továbbképzéseken, ökoiskolai koordinátor továbbképzésen. Szakmai támogatást kapunk a Humusz Szövetségtől, a Zöld Körtől.

II. Célkitűzések

Hosszú távú célok:

- *Környezettudatos magatartás és életvitel* kialakítása annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
- A környezet ismeretén és *személyes felelősségen* alapuló környezetkímélő magatartás kialakítása egyéni és közösségi szinten egyaránt, amely a *tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé* válik.
- *Érzékennyé tenni* a tanulóifjúságot a környezet állapota iránt.
- A felnövekvő nemzedék bekapcsolása a közvetlen *környezet értékeinek megőrzésébe*, gyarapításába.
- Legyen meghatározó életmódjukban *a természet tisztelete, a felelősség vállalása*.
- Váljon meghatározóvá a tanulókban a környezeti *károk megelőzésére való törekvés*.
- Személyes tapasztalataik alapján tudjanak *együttműködni* másokkal a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Elismertetni azt, hogy *közös és egyéni kötelesség*:
    - az emberiség közös öröksége; a környezet minőségének fenntartása és javítása
    - az általános emberi egészségvédelem
    - az ökológiai egyensúly fenntartása
    - a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása
    - minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelméhez
    - képessé válni az élethosszig tartó tanulásra

Mindig szem előtt kell tartanunk, s éreznünk kell annak felelősségét, hogy a „környezeti nevelés szándékos, megtervezett pedagógiai folyamat, összetett személyiség-, közösség-, magatartás-, és attitűd-formálás, amely képessé tesz másokkal való együttműködésre, együttélésre.” (Havas Péter)

A siker eléréséhez vezető tevékenységek tervezése

A helyzetelemzésben felsorolt pozitív hagyományainkat szeretnénk tovább folytatni a tanórán és a tanórán kívül egyaránt.

Környezeti nevelés a tanórán:

A környezeti nevelés szerves részét képezi intézményünk mindennapjainak. A fenntarthatóság problémaköréről, a természet- és környezetvédelem fontosságáról részben tantárgyakhoz kötődően esik szó, pl. a biológia, a földrajz, a kémia és a fizika órákon. A pedagógusaink által összeállított környezetvédelmi témákat felölelő feladatbank használata azonban lehetővé teszi,

hogy a humántudományos, az idegen nyelvi és a szakmai órákon is halljanak a tanulók környezeti veszélyekről. Minden tantárgy minden évfolyamán évente legalább három alkalommal foglalkoznak környezetvédelmi témával. A környezettudatos magatartás kialakítására, erősítésére az osztályfőnöki órák is lehetőséget nyitnak. Minden évben szervezünk bemutató órákat, amelyeken egyetemi oktatók, kutatók szemléletesen érzékeltetik a globális környezeti problémákat és azok következményeit.

- *A tanárok jelöljék meg a tanmenetükben* – pl. zöld színnel – azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelési célkitűzésekhez. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja az egyes tantárgyak tartalmi részében. Mivel így a tanulók különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkoznak a környezetvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. A szaktanár jó ismerője a „tudományterületének", így teljes biztonsággal tud választ adni a felmerülő szakmai kérdésekre is. A szennyezések és következményeik megismertetése mellett a megelőzésről, az egyén és a közösség felelősségéről, a társadalmi és gazdasági vonatkozásokról is megfelelő hangsúllyal legyen szó az órákon. *Az OM által a környezeti neveléshez kibocsátott kerettantervi segédlet* – minden tantárgy számára – további ajánlásokat is tartalmaz a már előbb említett és kötelezően előírt környezetvédelmi témákon túlmenően. Ezek az ajánlások dőlt betűvel, a kötelező tartalmak pedig álló betűvel szedettek ebben a segédanyagban. Az ökoiskolai célkitűzéseknek megfelelően a szaktanárok egy tanév során legalább három alkalommal a környezeti neveléshez kapcsolódó témával foglalkoznak, amelyet a tanmenetük megjegyzés rovatában és a napolóban jeleznek.
- Az *osztályfőnöki óra* és az *osztályfőnök munkája* különösen fontos terepe a környezeti nevelésnek. Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó tevékenységeit, pl. a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, az iskolai büfé kínálata, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag és energiatakarékosság az iskolában. A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes, gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.
  Felelős: az intézmény valamennyi tanára és az osztályfőnökök.

Környezeti nevelés a tanórán kívül

A tanórán – a tananyagon kívül – környezetbarát életmódra nevel a termek esztétikus díszítése, a zöldnövények gondozása, melyet folyamatosan végeznek az osztályok. Az iskola közösségi tereinek zöldítése, az akvárium élőlényeinek gondozása is folyamatosan történik.

- *Környezetvédelmi hét* megtartását tervezzük, mely évente más és más jeles környezetvédelmi naphoz kötődik. Ezen a héten a város középiskoláinak bevonásával városi szintű vetélkedőt tartunk. Folytatódik a plakátkiállítás és verseny, továbbá külső előadót hívunk meg egy környezet és természetvédő szervezettől.

Felelősök: a biológia, a földrajz, és a kémia szakos tanárok, DÖK valamint a DÖK-ot segítő pedagógus

- Bevezettük iskolánkban a *szelektív hulladékgyűjtést*. Ehhez 3-3 hulladékgyűjtőre van szükség minden osztályteremben és a folyosókon. Az egyikbe a műanyag, a másikba a papír-, a harmadikba pedig az élelemmaradványok kerülnek
- Az iskola udvarán, illetve parkjában *tanösvényt* alakítunk ki. *Új fákkal, növényekkel* pótoljuk az elpusztult régieket. A fák és növények neveit kiírjuk. *Madáretetőket, madárodúkat, darázsgarázs* állítunk fel, *komposztálót* létesítünk.
  Felelős: ökocsoport, zöld diákönkormányzat
- Gondozásba fogadtuk az iskola előtti Arany-szobrot.
  Felelős: ökocsoport, zöld diákönkormányzat
- Figyelemmel kísérjük a *környezet-, és természetvédelmi pályázatokat* az Interneten. Javasolt web-cím: www.konkomp.hu. Érdeklődő tanulóinkat benevezzük a *környezet-, és természetvédelmi versenyekre*. Felelősök: a biológia-, földrajz-, és a kémia- tanárok
- A környezetvédelem a szabadidős programokban és a Diákönkormányzat munkájában is megjelent, pl.: „Tapossa laposra" hulladékgyűjtő program; háztartási hulladékok újrahasznosítása: plakátkészítés a Verébtáborban. A jeles napokhoz kapcsolódó „Öltözz kékbe!","Öltözz zöldbe" mozgalom az egész iskolaközösséget megmozgatja.
  Felelős: az iskolavezetés, diákönkormányzat.
- Rendszeresen olvassuk a Saláta hírleveleket.
- Folytatjuk a *terepgyakorlatok*, a *tanulmányi utak*, a *kirándulások*, valamint az *üzemlátogatások* megszervezését és emellett a tanulmányi versenyekre való felkészítést is. (Pl. be lehet vonni ismét az ATOMKI-t, vagy valamelyik erőművet a már korábban említett helyszíneken kívül).
- A terepgyakorlatok és a táborok alkalmával meglátogatnak NATURA2000-es területeket is.
- Népszerűsítjük a kerékpározást és a gyaloglást bekapcsolódva belső, városi vagy akár országos programokba.
- Az energiatakarékosság előmozdítására energiaőrjáratot rendszeresítettünk.
- A közösségi terekben, osztálytermekben elhelyezett figyelemfelkeltő plakátok, újságcikkek emlékeztetik tanulónkat a takarékoskodásra.
- A fenntarthatóságra nevelésben hangsúlyos szerep jut a 36 fő befogadására alkalmas természettudományos laborunknak, ahol a tanulók kísérleteken keresztül tapasztalhatják meg a környezetszennyezés káros hatásait az élőlényekre, vizeinkre, talajra.
- Az elmúlt években a következő programokat valósítottuk meg:
  - Terepgyakorlatok
  - A Pedagógiai Programban a reál tantervű osztályok biológia-kémia csoportjai számára kötelezően előírtunk 2 nap terepgyakorlatot minden évben.
- Bekapcsolódunk szűkebb és tágabb környezetünkben hírdetett környezetvédelmi, hulladékgyűjtési akciókba. (TeSzedd! Nemzetközi Hulladékgyűjtési Akció, városi hulladékgyűjtési programok)

- Együttműködünk városunk ökoiskoláival, zöldóvodáival (Berettyóújfalui II. Rákóczi Általános Iskola, Berettyóújfalui József Attila Általános Iskola, Vass Jenő Óvoda és Bölcsőde), civil szervezeteivel (Bihari Természetbarátok Egyesülete, Vanellusz Természetvédelmi Egyesület).

Célunk:

- *Hazai nemzeti parkjaink, tájvédelmi körzeteink meglátogatása* az őszi terepgyakorlat keretében.
- *Szűkebb környeztünk jellemző társulásainak, természetvédelmi értékeinek megismerése* tavaszi terepgyakorlat keretében.

Parlagfű-irtás

Egészséges környezetünk érdekében a polgármesteri hivatal szervezésében iskolánk diákjai részt vesznek a parlagfű-irtásban.

Iskolánk természetes környezetét évek óta formáljuk – különleges fák ültetésével (ginko biloba, szelídgesztenye, boglárka cserje).

Aktívan bekapcsolódunk a megyei szintű, illetve országos szintű természetvédelmi versenyekbe:

- Curie Környezetvédelmi Verseny
- Diószegi Sámuel Természetvédelmi Verseny
- Víz Világnapja alkalmából rendezett megyei verseny
- Kitaibel természetvédelmi verseny
- Dr. Kónyáné pályázat
- Az év fája… / madara verseny

A környezeti neveléshez szorosan kapcsolódik az egészségtudatos magatartás kialakítása, prevenciós tevékenység. Ezt a feladatot az egészségügyi tagozat vállalja magára szoros együttműködésben a többi munkaközösséggel, diákönkormányzattal, a Szülői Választmánnyal és a Védőnői Szolgálattal.

VII.A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulóink közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulók társas kapcsolatait a szociális kompetenciák (nyitottság, empátia, társas érzékenység, felelősségérzet, segítőkészség, odafigyelés, stb.) kiemelt, tudatos fejlesztésével javítjuk.

VII.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a pubertás korú tanulók személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatot gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának hagyományainak kialakítása

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

VII.2. A közösségfejlesztés

A közösségfejlesztés színterei:

- család
- osztályközösségek
- iskolai közösség

Ezek hatása összeadódik, és hozzájárul:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A közösséggé szerveződés problémái:

- Az első időszakban csak térbeli és időbeli azonosság fogja össze az osztályt. A pedagógus feladata e szakasz lerövidítése, a pozitív csoportnorma kialakulásának elősegítése.
- A magatartási szabályok, szerepelvárások kidolgozásánál figyelembe kell venni a tanulók véleményét, javaslatait, ennek következménye a csoportaktivitás.
- Fontos a helyes közvélemény-alakítás, a tekintélyt szerzett tanulók megnyerése.
- Nélkülözhetetlen az együttes élményszerzés, mely intenzív alkotója a csoportkohéziónak.

A közösségfejlesztés sajátos problémái, feladatai iskolánkban:

- Probléma a gyenge előképzettségű tanulók egyre nagyobb száma, aránya.
- Különösen probléma a tanulók és nem ritkán a családi háttér motiválatlansága a tanulók tekintetében.
- Diákjaink egy részének családi körülményei rendezetlenek, sok a hátrányos, veszélyeztetett helyzetű tanuló.
- Tanulóink életkora szórt, 14 és 23 éve között mozog.
- Az iskolán belüli osztályközösségeket egységes keretbe foglalja a Diákönkormányzat, amelynek alapvető feladata a tanulók jogainak védelme, kötelességeik és kötelezettségeik fokozott figyelemmel kísérése.
- A közösségfejlesztés nemcsak osztályszinten figyelhető meg, hiszen az ilyen típusú szerveződés kapcsolja be az egyént a társadalomba.
- Fontos, hogy minden tanuló megismerje nemzeti kultúránkat, a kiemelkedő államférfiak, tudósok, művészek, írók, sportolók tevékenységét. Tájékozottnak kell lenniük a haza földrajzában, történelmében, irodalmában, mindennapi életében.
- Nyitottnak kell lenniük a diákoknak a szomszédságunkban élő népek kultúrája felé. Az iskolának és a tanulóknak egyaránt törekedni kell arra, hogy közvetlenül részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.
- A tanulóknak meg kell becsülniük közvetlen környezetük értékeit, be kell kapcsolódniuk ezek megóvásába és gyarapításába.
- Kommunikációs kultúrájuk középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás, értelmezés, érvelés kell, hogy álljon.
- Az iskolának az új információs környezetben eligazodó és azt kritikai módon használó fiatalokat kell nevelnie.

VIII. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A nevelési-oktatási intézményekben és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben a pedagógus munkakörökben dolgozó pedagógus heti teljes munkaideje a kötelező órából, valamint a nevelő-, illetve nevelő és oktató munkával vagy a gyermekekkel, tanulókkal a szakfeladatának megfelelő foglalkozással összefüggő feladatok ellátásához szükséges időből áll. A pedagógus kötelező óráját a gyermekekkel, tanulókkal való közvetlen foglalkozásra, illetőleg a tanórai foglalkozás keretében való nevelésre, oktatásra köteles fordítani.

A pedagógus kötelező óráját az iskolában a gyermekekkel való közvetlen az iskolában és a kollégiumban a tanulókkal való közvetlen foglalkozásra (kötelező és nem kötelező tanórai, tanórán kívüli foglalkozás, egyéni foglalkozás), kollégiumi foglalkozásra, napközis és tanulószobai foglalkozásra kell fordítani. A gyakorlati oktatásvezető és a gyakorlati oktatásvezető-helyettes a kötelező órája keretében ellátja a tanulók gyakorlati és elméleti képzését. A tanulókkal való közvetlen foglalkozás körébe tartozik az osztály közösségi programjainak és a tanulókkal való egyéni törődés feladatainak [52. § (7) bekezdés] megtartása, azoknak a szakköröknek, érdeklődési köröknek, önképző köröknek, tanulmányi, szakmai és kulturális versenyeknek, házi bajnokságoknak, iskolák közötti versenyeknek, továbbá más tanórán kívüli foglalkozásoknak [53. § (2) bekezdés *b)-d)* pontja] megtartása, amelyeket az iskolai nem kötelező tanórai foglalkozás időkeretének terhére szerveznek, kollégiumban a szabadidő eltöltését szolgáló és az egyéni törődést biztosító foglalkozások [53. § (7) bekezdés] megtartása.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezért a következők várhatók el a pedagógussal szemben:

- Gondoskodjon a nevelő és oktató tevékenysége keretében a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, továbbá az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse
- Nevelő és oktató tevékenysége során vegye figyelembe a gyermek, tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságát, segítse a gyermek, tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkózását tanulótársaihoz.
- Adja át a gyermekek, tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket, és ezek elsajátításáról győződjön meg; ha észleli, hogy a gyermek, illetve a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges in-

tézkedéseket tegye meg.

- Működjön közre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- Sajátíttassa el a gyermek, tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására.
- A szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek, adjon érdemi választ a szülő és a tanuló javaslataira, kérdéseire.
- Tartsa tiszteletben a gyermekek, tanulók és szülők emberi méltóságát és jogait.
- Adja át a gyermekek, tanulók részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket.
- Munkája pontos és eredményes végzése érdekében ismeri és betartja
- az intézmény Pedagógiai Programjában,
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában,
- a házirendben,
- az intézmény munkatervében,
- a nevelőtestületi határozatokban,
- a munkaközösségi munkatervekben,
- az érvényben lévő tantervekben foglaltakat.
- Tevékenysége során betartja az érvényben lévő, neveléssel-oktatással kapcsolatos jogszabályok, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint a záróvizsgák szabályzatainak előírásait.
- Tanmeneteit az éves munkatervben meghatározott határidőre elkészíti, oktató-nevelő munkáját jóváhagyott tanmenet alapján végzi.
- Az óráira felkészül.
- Oktató-nevelő munkáját a munkaközösség által jóváhagyott tankönyvek és szakkönyvek segítségével végzi.
- Tanítási óráit pontosan tartja meg, az órakezdés előtt legalább 10 perccel az intézményben köteles megjelenni. Ha betegség, vagy egyéb ok miatt a munkáját nem tudja ellátni, legkésőbb a munka megkezdése előtt 30 perccel jelzi az iskolavezetés valamelyik tagjának. Kivételt képez, ha ebben rendkívüli körülmény (pl. betegség, vagy baleset miatti cselekvőképtelenség) megakadályozza.

- A tanulók munkájának értékelése során
- a tanulóknak félévente legalább három osztályzatot ad,
- az osztályzásnál használt követelményrendszere összhangban van a kimeneti és vizsgakövetelményekkel,
- a tanév végi illetve félévi bizonyítványba kerülő végső osztályzat összhangban van az évközi osztályzatokkal,
- a tanulók írásbeli munkáját 10 munkanapon belül értékeli és kiosztja,
- a tanulók témazáró dolgozatait a tanév végéig megőrzi,
- a tanulók osztályzását nem alkalmazza fegyelmezési eszközként.
- Saját szakterületén gondot fordít a tehetséggondozásra. Az osztályfőnökkel és kollegáival együttműködve törekszik a tanulásban lemaradók felzárkóztatására.
- Szervezetten vagy önképzés útján folyamatosan fejleszti szakmai felkészültségét a továbbképzésre vonatkozó jogszabályi és intézményi előírások figyelembevételével.
- Adminisztrációs munkája során
- az évközi érdemjegyeket, félévi- és év végi osztályzatokat bevezeti az osztálynaplókba.
- a tanulók hiányzásait a vonatkozó előírások szerint vezeti az osztálynaplóban.
- Legkésőbb a tanév kezdete után két héttel kitűzi fogadóórájának időpontját, a fogadóórák időpontjában az intézményben tartózkodik és elérhető.
- Közreműködik és felügyeletet teljesít írásbeli vizsgáztatás, tantárgyi versenyek, ünnepélyek, egyéb iskolai rendezvények alkalmával.
- Beosztás szerint tanári ügyeletet teljesít az óraközi szünetekben.
- Az éves munkatervnek megfelelően közreműködik a szaktárgyával kapcsolatos versenyek, rendezvények lebonyolításában.
- Saját tanulóját díjazás ellenében magántanítványként nem tanítja.
- Részt vesz a nevelőtestületi és munkaközösségi értekezleteken és megbeszéléseken.
- Munkaközösségének munkájában aktívan részt vesz, eredményeiről, nevelési, szakmai tapasztalatairól tájékoztatást ad.
- A munkaközösség-vezető és az iskolavezetés által kért kimutatásokat, beszámolókat, jelentéseket határidőre elkészíti.
- Részt vesz a minőségirányítási munkában, az értékelésekhez kapcsolódó feladatait elvégzi.
- Aktívan részt vesz az intézmény beiskolázási tevékenységében.

- Munkájával és magatartásával folyamatosan hozzájárul az intézmény jó hírének megtartásához és további erősítéséhez.
- Az oktatási folyamatban állandóan törekszik a tanulók általános műveltségének fejlesztésére. Gondot fordít a helyes és szép magyar beszédre, a helyesírásra.
- Segíti a tanulók sport- kulturális, és diákönkormányzati tevékenységét.
- Stílusával, kulturált viselkedésével példát mutat, gondot fordít az ápolt, alkalomhoz illő megjelenésre.
- Tiszteletben tartja a tanulók és a munkatársak személyiségi jogait.
- Részt vesz a munkavédelmi és tűzvédelmi oktatásokon, az előírtakat alkalmazza a gyakorlatban.
- Ismeri az iskola munkavédelmi, tűzvédelmi szabályzatát és tűzriadó-tervét, azok előírásait a tanulókkal ismerteti és betartatja.

IX. Az osztályfőnöki munka tartalma

Bármilyen színes és tartalmas is a tanítási órák tananyaga, a szükséges nevelési hatásokat, a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztését csak tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel, gondosan egymásra épített nevelési tartalmakkal lehet megvalósítani. A tanulók személyiségfejlődését kibontakoztató pedagógiai folyamatokat, az osztályban érvényesülő nevelési hatásokat az osztályfőnöknek kell összehangolnia.

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdélutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkáját az iskola pedagógiai programja, a helyi tanterve és a tanmenete alapján végzi.

Tevékenysége három fontos feladatkörre terjed ki:

- ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása;
- szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása;
- közvetlen nevelőmunka.

Célunk, hogy a gyerekek fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a gyerek sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos hátteret adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak amilyenek, hisz élettapasz-

talatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.

Az osztályfőnöki órákon törekednünk kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulókban lévő gátlásokat, segíti őket abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is. A feloldódáshoz más környezet kell, mint a hagyományosan merev tantermi berendezés, az egymás hátát látó gyerekekkel. Nem szükséges minden órát ebben a megszokott környezetben tartani, lehet színhely: könyvtár, múzeum, közösségi ház, vagy éppen a természet.

IX.1. Az osztályfőnök feladatai

A 9-13.évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák nevelési témái lehetnek: kötöttek, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódóak.

Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához.

A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint az érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat teljesítése, amelyet első alkalommal a 2016. január 1-je után érettségi vizsgára jelentkező tanulóknak kell igazolniuk. A tanulók számára a középiskolák a 9–11. évfolyamon lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezik meg a közösségi szolgálat teljesítésére alkalmas tevékenységeket. Ebben az osztályfőnökök elsősorban mentori és koordinációs szerepet játszanak.

Technika, életvitel és gyakorlat tantárgy ismeretanyagához számos ponton kapcsolódnak az osztályfőnöki órák témái. A javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere már 9. osztálytól járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, vallásismeret).

Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializálódási folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.

Segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és

hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.

Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empatikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

Törekszik az intézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott értékek átadására.

Határidőre elkészíti a tanévre vonatkozó osztályfőnöki munkatervet. A munkaterv készítésekor figyelembe veszi az osztály neveltségi szintjét.

Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein.

Rendszeresen figyelemmel kíséri az osztályába járó tanulók tanulmányi előmenetelét, tanórán kívüli fejlődését.

Megjelenik azokon az iskolai rendezvényeken, amelyeken osztálya is részt vesz.

Elvégzi az osztályával kapcsolatos feladatokat:

- az első tanítási hónap végéig kitölti a törzslapokat a hivatalos okiratok alapján,
- a naplót folyamatosan vezeti,
- osztálya tanulóinak ellenőrzőjét a tanév második hetének végéig kitölteti,
- a tanév elején tűz- és balesetvédelmi oktatást tart, ismerteti a házirendet,
- rendszeresen ellenőrzi, hogy a tanulók vezetik-e ellenőrző könyvüket,
- az osztálynaplót, a törzslapot, a bizonyítványokat az érvényes rendelkezések szerint vezeti, használja az egységes záradékokat,
- a tanévben a második hét végéig felméri osztályában a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számát, az ehhez kapcsolódó határozatokat és igazolásokat eddig az időpontig összegyűjti.
- Figyelemmel kíséri az osztályába járó tanulók hiányzásait, a hiányzásokat a következő hónap 10. napjáig összesíti az osztálynaplóban. Szükség esetén intézkedik a hatályos intézményi és törvényi előírások alapján. Kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelőssel.
- Koordinálja osztálya szabadidős foglalkozásait, látogatást szervez közművelődési intézményekbe.
- Kövesse nyomon osztálya tanulmányi előmenetelét, közösségi viszonyait, az osztályon belüli konfliktusokat. Ennek érdekében az osztályban tanító kollégákkal napi kapcsolatot tart, félévente legalább egyszer az osztály munkáját értékelő megbeszélést tart.
- Kapcsolatot tart a szülői házzal, tanévenként legalább két alkalommal szülői értekezletet szervez.

- Ha tanulója kárt okozott, a kárról tájékoztatja a felettes vezetőt, a gondnokot, segít a rendezésben.
- A tanulók, a szülők személyiségi jogait érintő kérdésekben jogszerűen jár el, a rábízott személyes adatokat és információkat bizalmasan kezeli.
- A tanév végi illetve a félévi osztályozó értekezletekre
- javaslatot készít a tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésére.
- a vonatkozó előírások szerint elkészíti osztályának összesített értékelését.
- ellenőrzi, hogy a félévi, illetve tanév végi osztályzatok összhangban vannak-e az évközi osztályzatokkal. Szükség esetén egyeztet az érintett kollégával.
- A bizonyítványon keresztül a vonatkozó határidők betartásával értesíti a szülőket a tanulók tanulmányi előmeneteléről.
- Bizonyítványosztás előtt összeolvassa az osztálynaplót, a törzslapot és a bizonyítványokat két kollégával.
- Segítséget nyújt az osztály tankönyvrendelésének elkészítéséhez, a jogosultságok felméréséhez, a tankönyvosztás lebonyolításához.

X. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A 2011. évi CXC. nemzeti köznevelésről szóló törvény 2. fejezetének 4. §-a (értelmező rendelkezések) a 13. és 14. bekezdésben meghatározza a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló fogalmát.

Eszerint különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, (SNI)
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, (BTM)
- a kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

A kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

X.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását, illetve a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység

A nemzeti köznevelésről szóló törvény a tanuló jogai közé sorolja tehetsége felismerését és fejlesztését:

A tanulónak joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve továbbtanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészeti oktatásban vegyen részt.

A törvény kijelöli az iskolák feladatát a tehetségfejlesztéssel és a felzárkóztatással kapcsolatban:

A nevelési- oktatási intézmény ellátja a tehetségkutatással és tehetséggondozással… a beilleszkedési zavarok korrekciójával, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával kapcsolatos feladatokat.

A tehetségesség megítélése, a tehetség definíciója nem tartozik a legegyszerűbben megválaszolható kérdések közé. A kutatások szerint a tanárok bizonyos meghatározott tulajdonságokat, jellemvonásokat tekintenek kulcsfontosságúnak a tehetséges diák megítélésében:

- gyors felfogás, megértés;

- intelligencia;
- logikus indoklás;
- intellektuális kíváncsiság;
- jó memória;
- a tanulás szeretete;
- eredeti ötletek.

A tehetségfejlesztéssel kapcsolatos kutatások és gyakorlati tapasztalatok egyaránt bizonyítják, hogy a tehetségek kibontakoztatásában meghatározó szerepe van a pedagógusnak. Milyen legyen a tehetséges diákkal foglalkozó tanár személyisége?

A leggyakoribb válaszok, hogy rendelkezzen:

- nyitott, elfogadó attitűddel;
- kreativitással;
- nagy tárgyi tudással;
- motiváló képességgel;
- jó humorral;
- ambícióval;
- empátiával;
- önkritikával;
- valamint tudjon alkalmazkodni a diák igényeihez.

Iskolánkban a tehetséggondozást szolgálja a helyi tantervben rögzített differenciált képzési szerkezet.

Humán tantervű képzési csoport

A képzés célja humán érdeklődésű, a magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv iránt érdeklődő fiatalok képességeinek és jártasságainak kibontakoztatása. Az érdeklődési körbe tartozó tantárgyakból a követelményszint igazodik az emelt szintű érettségihez.

Reál tantervű képzési csoport

A képzés célja a természettudományos – matematika, informatika, biológia, kémia – érdeklődésű fiatalok képességeinek és jártasságainak kibontakoztatása. A természettudományos tárgyak oktatása két csoportban történik. A biológia-kémia csoportban emelt szintű oktatás folyik e két tárgyból, a matematika-informatika csoportban matematikából és informatikából.

Általános tantervű képzési csoport

Az általános gimnáziumi tantervű csoportban tanulók választhatják az emelt szintű érettségire történő felkészítést. Erre bármely általunk kínált tantárgyban van lehetőség a 11. és a 12. évfolyamon.

Közgazdasági szakgimnáziumi képzés

A közgazdasági szakgimnáziumi képzésű csoportokban a tanulók választhatják az emelt szintű érettségire történő felkészítést. Erre bármely általunk kínált tantárgyban van lehetőség a 11. és a 12. évfolyamon. A tehetséges, továbbtanulást tervező tanulókat bevonjuk a különböző gazdasági, pénzügyi szervezetek, felsőoktatási intézmények által szervezett szakmai versenyekbe.

Egészségügyi szakgimnáziumi képzés

Az egészségügyi szakgimnáziumi képzésű csoportokban a tanulók választhatják az emelt szintű érettségire történő felkészítést. Erre bármely általunk kínált tantárgyban van lehetőség a 11. és a 12. évfolyamon. A tehetséges, továbbtanulást tervező tanulókat bevonjuk a különböző gazdasági, pénzügyi szervezetek, felsőoktatási intézmények által szervezett szakmai versenyekbe.

Az oktatást, nevelést középiskolai szinten lezáró, befejező két évfolyamon valamennyi diákunk vállalkozhat a kötelező érettségi tárgyak magasabb óraszámú, emelt szintű tanulására. Ebben a két évben a hibás, talán elhamarkodott korábbi választás még korrigálható. Ezáltal is biztosítjuk iskolánkban a belső átjárhatóságot.

A 2004/2005-ös tanévtől iskolánkban nyelvi előkészítő osztály indult, ahol a diákoknak lehetőségük van egy idegen nyelv, illetve az informatika tantárgy magas óraszámú tanulására.

A tehetséggondozás mindenekelőtt a tanórákon történik, s tanáraink nagy figyelmet fordítanak a kötelező tananyag gazdagítására, elmélyítésére. Ugyanakkor az ismeretek bővítése céljából az iskola tanórákon kívüli foglalkozásokat is szervez a tanulók igényeitől függően. Kiemelt jelentőségűek lehetnek a szakkörök, egyéni érdeklődést, ambíciót kielégítő foglalkozások. A felvételi vizsgára, érettségire, nyelvvizsgára előkészítő foglalkozásokon is készülhetnek a tanulók. Szorgalmazzuk, hogy diákjaink különböző versenyeken induljanak (OKTV, SZETV és más országos, megyei, helyi és iskolai versenyek), melyekhez segítséget nyújtunk a felkészülésben. Lehetőség van az iskolai diákújságban, az iskolarádióban való munkálko-

dásra is. A tanórán kívüli hasznos ismeretszerzés alkalmai az évente megrendezésre kerülő Arany-hét szaktárgyi és sportversenyei.

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 28. fejezete szerint a sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozásáról az alábbiak szerint rendelkezik:

A tehetséggondozás kereteit a Nemzeti Tehetség Program jelöli ki, amelyet a Nemzeti Tehetség Alap támogat. A Nemzeti Tehetség Program és Alap az oktatásért felelős miniszter irányítása alatt, jogszabályban foglaltak szerint működik. A Nemzeti Tehetség Program elérendő célokat jelölhet ki a köznevelési intézmények számára, és tartalmazza a feladatok finanszírozásának módját is.

A 2015/2016. tanévtől kezdve kiszélesítettük tehetséggondozó tevékenységünket komplex tehetséggondozó programok indításával. A programok indítását beválogatás előzi meg. A tehetségazonosítást a gondolkodási képesség felmérése, az iskolai motiváció vizsgálata, kreativitásbecslés és az érdeklődési kör feltérképezése alkotja, amelyet kiegészítünk az osztályfőnökök, szaktanárok, kortársak megfigyeléseivel és a tehetségígérettel készített interjúval. A beválogatás során alkalmazott módszerek:

- kérdőívek
- nonverbális teszt
- megfigyelés
- interjú.

A tesztek értékelését a tehetségkoordinátor végzi. A tanórán kívüli műhelyek munkájában való részvétel önkéntes.

A 2015/2016. tanévben három műhely kezdte meg tevékenységét: egy természettudományi, egy történelmi és egy közgazdasági műhely. A műhelyek indítása a diákok érdeklődési köre szerint változhat, kiegészülhet.

X.2. Tehetséggondozás a 11-12. évfolyamon

A versenyekre való felkészítés, az emelt szintű érettségire való előkészületek színvonalával közel azonos munkát igényel, mely hosszú, szisztematikus tanári munka után lehet sikeres.

A szakköri foglalkozásokon kiemelt tehetséggel szereplő diákok körének további szűkítésével, megfelelő szintű foglalkoztatásával oldható meg a tehetségek megőrzése, továbbfejlesztése. Fontos, hogy diákjaink tovább képezzék magukat, az érettségi megszerzése mellett leg-

alább alapfokú nyelvismerettel és számítógép felhasználói ismerettel is rendelkezzenek, s így megfeleljenek a XXI. század követelményeinek.

A szakmai tehetséggondozás 10–11. évfolyamon kezdődik és a 12. évfolyamon teljesedik be.

X.3. A differenciált tanulásszerezés formái

Individuális tanulás

Valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség- és képességfejlesztési utakat biztosít az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

Kooperatív tanulás:

A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva.) Nő az önirányítás szerepe.

Projekt-módszer

Ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek különkülön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

X.4. Feltételek

Tárgyi feltételek:

- iskolai könyvtár;
- fénymásolási lehetőség;
- számítógép, mint fejlesztőeszköz;
- videó, zenei anyagok, meghallgatásukhoz, megnézésükhöz szükséges eszközök;
- variálható tanterem-berendezés a csoportfoglalkozásokhoz;
- megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal).

Személyi feltételek:

A pedagógus:

- gyermekközpontú, együttműködő legyen;
- legyen képes önművelésre, önképzésre, továbbképzésre a differenciált tanulásszervezéshez;
- jó kapcsolatot alakítson ki a családdal;
- szükség esetén vonja be a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst és a családsegítő szolgálatok munkatársait.

X.5. A kompetenciafejlesztés lehetőségei a tehetséggondozásban

Olyan légkör biztosítása, amely ösztönzi a problémamegoldást, a kreativitás fejlődését.

A könyvtárhasználat, az információszerzés képességének elsajátíttatása (projektfeladatok, gyűjtőmunkák, kutatások, tanulói előadások előkészítése, internet stb.).

Különösen fontos a szocio-kulturális hátránnyal rendelkező, tehetséges tanulók fokozott egyéni megsegítése, az eredményesség méltó elismerése, jutalmazása. Mindezek érdekében felhasználjuk a kompetencia alapú oktatás támogató környezetét és eszközrendszerét (differenciált fejlesztés különböző módjait).

A tömegsport foglalkozások, a mindennapi sportolás feltételrendszerének biztosítása, a testkultúra fejlesztése.

Versenyeztetési, szerepeltetési, pályáztatási lehetőségek biztosítása, a tehetséges tanulók támogatása

X.6. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztató foglalkozásokon pótolhatják hiányosságaikat. Minden iskolánkba kerülő diák tanév elején a közismeretei tárgyakból szintfelmérőt ír, melyből kiderül, hogy az adott tárgyból van-e lemaradása. Fontosnak tartjuk, hogy ezek a diákok minél hamarabb felzárkózzanak társaikhoz, e célból szervezünk nekik délutáni foglalkozásokat.

Indokolt esetben lehetőség van arra is, hogy a különösen rászorulók számára egyéni foglalkozást szervezzen a tanár. Ilyen eset például:

- a tanuló tartós betegsége;
- valamilyen okból tanulási nehézséggel küzdő tanuló;
- szociális körülményei miatt súlyosan hátrányos helyzetű;
- halmozottan hátrányos helyzetű tanuló;
- osztályozó vizsgára kötelezett;
- iskolaváltás miatt segítségre szorul.

Az osztályfőnökök felmérik tanítványaik helyzetét abból a szempontból, hogy kik küzdenek szociális hátránnyal, beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel. A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás a problémás tanulók esetében feltétlenül szükséges.

2011 óta iskolánk pályázati úton részt vesz az Integrált pedagógia rendszer építésében.

Az oktatási esélyegyenlőséget szolgáló támogatások révén képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés folyik a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének javítására.

Iskolánk támogatja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat az Út az érettségihez ösztöndíj és mentorprogramban való részvétel tekintetében.

X.7. Egyéni fejlesztés mérési rendszer segítségével

Mérési rendszerünk a tanuló személyiségének fejlesztését, az egyéni bánásmód érvényesülését, a pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének értékelését szolgálja. Egyre több a hátrányos helyzetű és egyéb problémákkal (pl. tanulási nehézségekkel, beilleszkedési és magatartási problémákkal, részképesség problémákkal) küzdő tanuló. Évek óta azt tapasztalható, hogy az iskolánkba felvételt nyert tanulók egyre nagyobb része nem sajátította el a középiskolai követelmények teljesítéséhez szükséges tudást, alapvető készségekkel és képességekkel (kulcskompetenciákkal) nem rendelkezik. Ennek az új rendszernek a bevezetésével tudjuk mérni a hozzánk belépő tanulók alapvető készségeit és ezekre az eredményekre támaszkodva egyénileg fejleszthetünk mindenkit, hiszen minden gyerekben ezek a készségek, képességek másképpen fejlődnek. Mindenkinél más az indulószint és más, hogy fejlettségének melyik szakaszában mérjük a készségeket.

A mérési rendszer kialakításával elérhető, hogy a tanulók eredményesebben teljesítsenek az iskolában függetlenül attól, hogy belépéskor gyengébb, átlagos vagy kimagasló teljesítményt értek el a készségek mérésekor. A mérés segítségével (nem tantervi követelmények mérése) pontos információt kaphatunk a tanulók fejlettségi szintjéről. Az alapvető készségek fejlesztése a tantárgyakon keresztül megvalósulva elősegíti a hátránykompenzációt, a „sikeres" tanulást, így a motiváció növekedését. Szükség van a megfelelő szintű motivációra a tanulóknál, alacsony motivációs szint mellett nem lehet érdemi fejlesztést folytatni. Ez alátámasztja, hogy mérni kell a kognitív készségek mellett néhány affektív dimenziót is (motiváció, beállítódás, tanulási stílus). A kilencedik évfolyamos tanulókat hat területen mérjük fel. Ezek közül négy kognitív készség, képesség: elemi számolási készség, íráskészség, szókészlet és olvasásképesség, valamint a tanulók tanulási stílusa és a tanulási motivációjuk. Ezek a területek a legfontosabbak a tanulók alapképességeinek felmérésénél, de később „bővíthető" a rendszer más kognitív készségek, képességek felmérésével is, sőt később személyes és szociális kompetenciák

A fejlesztéshez kellő időre van szükség, tesztnaptárban vázolt munkamenet szerint időben fel kell mérni a tanulók szintjét és elkezdeni a fejlesztő munkát. Már a tavalyi tanévben, néhány hónap alatt is tapasztalható volt, hogy tudatos, tervezett munkával mindegyik fejlesztett osztályban történt előrelépés, javulás.

Tapasztalható volt szintén az is, hogy szükség van a megfelelő szintű motivációra a tanulóknál, alacsony motivációs szint mellett nem lehet érdemi fejlesztést folytatni. Ez alátámasztja, hogy mérni kell a kognitív készségek mellett néhány affektív dimenziót is (motiváció, beállítódás, tanulási stílus). Ha sikerül a diákokat ténylegesen bevonni a munkába jobb eredmények születhetnek.

Az említett tanulókat **hat területen** mértük fel: íráskészség, olvasásképesség és elemi számolási készség, szókincs valamint affektív területek közül vizsgáltuk a tanulók tanulási stílusát és tanulási motivációját. Az íráskészség és az olvasáskészség optimális szintjének elsajátítása elengedhetetlen a sikeres tanuláshoz. Az elemi számoláskészség kialakulása nélkül a tanulók nem fogják elsajátítani a bonyolultabb matematikai összefüggéseket. A tanulási stílus és a tanulási motívumok megismerése a tanulókat hozzásegíti a legeredményesebb tanulási stratégia megtalálásához, a pedagógusok számára pedig kulcsot jelent az egyéni fejlesztéshez. A tanév során végzett rendszeres gyakorlás eredményessége leggyorsabban a műveleti sebesség területén tapasztalható. A mérésekkel is alátámasztott hatékonyságot látva intézményünk még nagyobb hangsúlyt kíván fektetni a rendszer működtetésére és bővítésére. A rendszer előnye, hogy a mérési területek szabadon **bővíthetőek**, a modell bármely tantárgy oktatásába

beépíthető (pl. természettudományos tárgyak, idegen nyelvek), továbbá a fejlesztés a **tanóra szerves részét képezi**, nem növeli a diákok leterheltségét. A TÁMOP 3.1.4.B „Köznevelés az iskolában" kiemelt projekt keretében workshopokon, hopitálási alkalmakon, mentorálással népszerűsítettük a modellt, amely hatékony eszköznek bizonyult diákjaink szocio-kulturális helyzetéből fakadó hátrányaik csökkentésében.

A mérés során szerzett információkat osztályprofil és tanulói egyéni profil formájában a mérési csoport továbbítja az osztályfőnökök felé, akik tájékoztatják a szülőket és a szaktanárokat. Ezek az adatok kulcsot jelentenek a tanulók megismeréséhez és egyéni fejlesztésük megtervezéséhez.

A mérés-értékelési rendszer működtetésében szerzett tapasztalatainkat megosztjuk más oktatási intézményekkel, intézményvezetőkkel, mentorált partnereinkkel.

X.8. Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység

Az iskolánkban tanuló diákok szociális háttere is igen különböző. Elkeserítő, hogy egyre több családban elváltak a szülők, esetleg árva a gyerek. Az egyre fokozódó munkanélküliség is fontos tényezővé vált. Az ilyen családokban anyagilag és erkölcsileg is igen megterhelő a gyerekek felnevelése. A megváltozott körülmények, nehéz családi háttér, gyenge képességek, kamaszkori nehézségek - és még egyéb problémák. A problémák megléte negatív irányba sodorhatja a gyermekek magatartását, s ez deviáns magatartást eredményezhet.

Nagy a szülők felelőssége ezekben az években, de a tanuló tanáraira is nehéz feladat hárul. A tanárnak ismernie és alkalmaznia kell azokat a pedagógiai módszereket, amelyekkel megkönnyítheti a tizenéves beilleszkedését az új iskolába, közösségbe, s a majdani életbe. A tanároknak személyiségükkel is példát mutatva kell segíteni diákjaikat.

A tanulót továbbá meg kell tanítani, hogyan küzdje le problémáit, hogyan oldja meg azokat, miként segítsen másokon, hogyan legyen boldog és kiegyensúlyozott.

A beilleszkedési nehézségekkel, magatartási gondokkal küzdő tanulók azonosítása, illetve a szociális hátrányok felmérése és enyhítése érdekében az iskola nevelőtestülete összehangolt munkát folytat.

A Nemzeti Köznevelési törvény 3.§ (2)-(6) bekezdéssel való kiegészítését iskolánk pedagógiai tevékenységébe beépítette. Ezek a bekezdések a szülőkkel, gondviselőkkel való szoros együttműködéssel, a beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevételével kapcsolatosak.

A beilleszkedési nehézségekkel, magatartási gondokkal összefüggő kérdések kezelése valamennyi szaktanár, osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős, valamint az igazgató felelősségébe tartozik. Lehetőség szerint alkalmazunk iskolapszichológust, fejlesztő pedagógust, hogy helyben és azonnal segítsünk a tanulói problémák megoldásában.

Kiemelt szerepe az osztályfőnöknek van. Észre kell vennie a tanulónál jelentkező gondokat, a környezetében bekövetkező romló körülményeket. Ezekkel a tanulókkal egyénileg is foglalkozni kell. A tanulók beilleszkedését szolgálják az osztályfőnöki órák, a hol az osztályfőnök irányított beszélgetést folytatnak. Ezek a beszélgetések elindíthatják a tanulókat egymás felé, kapcsolódási pontokat találhatnak. Fontos, hogy a diákok ne csak ismerjék társaikat, de képesek legyenek elfogadni is a másikat. Már az első hetektől törekedni kell arra, hogy a tanulókban kialakuljon az osztályközösséghez való kötődés, ugyanis, ha szívesen jönnek be az iskolába, az osztályba, akkor nem keresnek máshol barátokat, továbbá magatartásuk pozitív változásával meg akarnak maradni osztálytársaik között.

Tevékenységét az osztályközösség segítségével, a szülők, a nevelési tanácsadó, az iskolapszichológus, a gyermekvédelmi felelős támogatásának igénybevételével fejti ki. Kísérje figyelemmel a több odafigyelést igénylő tanuló pontos iskolába járását, konzultáljon rendszeresen a szülőkkel. Családlátogatás, kötetlen és irányított beszélgetések, folyamatos önismeret- és önkontroll-fejlesztés, helyes és elfogadott viselkedésminták adása, következetes ellenőrzés, személyre szabott feladatok adása, és minél nagyobb bizalom kialakítása legyen a cél a beilleszkedési és magatartási problémák kezelésében.

A tanároknak észre kell venni, ha a tanuló fejlesztésre szorul; ebben az esetben szakértői segítséget kell kérni az intézményvezető közreműködésével.

A szakvéleményben előírtaknak megfelelően az iskola a pedagóiai szakszolgálat segítségével megszervezi a rendszeres fejlesztő foglalkozásokat.

X.9. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai fejlesztő programja

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő, integrált oktatásuk. Ahhoz, hogy sajátos nevelési igényű tanuló beilleszkedése sikeres legyen, az alábbi tényezőket kell figyelembe venni és biztosítani:

- A tanulók egyéni adottságaiknak és állapotuknak megfelelő bánásmódban részesüljenek,
- Képességeik fejlesztése érdekében különféle, a részképességeiket javító megsegítésben részesülhessenek a számukra biztosított egyéni fejlesztő foglalkozásokon.

A sajátos nevelésű igényű tanulók oktatása többféle formában történik: egyrészt a többi tanulóval együtt részt vesznek a tanórákon és a szaktanárok képességeiket figyelembe véve értékelik munkájukat; másrészt, ha a tanulók igénylik, akkor a szaktanárok tanítási órákon kívül is foglalkoznak a diákokkal. Szükség esetén szakképzettséggel rendelkező pedagógus is részt vesz az SNI-is tanulók oktatásában, és képességeik fejlesztésében, valamint tanácsot ad a pedagógusok számára a megfelelő iskolai környezet kialakításában.

XI. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

XI.1. Diákönkormányzat

A tanulói részvétel legfontosabb fóruma a diákönkormányzat, mely tevékenységét a magasabb jogszabályok alapján összeállított szervezeti és működési szabályzat szerint végzi.

Az intézmény tanulóit megilleti a jog, hogy tájékoztatást kapjanak és véleményt nyilvánít-hassanak az őket érintő pedagógiai-szervezési kérdésekben. Ezt a célt szolgálja az iskolában szervezett diák-önkormányzati rendszer.

A törvény szerint a tanulóközösség érdekképviseleti céllal diákönkormányzatot hozhat létre, melynek tagjai megalkotják, és - a nevelőtestület jóváhagyásával - elfogadják szervezeti és működési szabályzatukat. A szervezeti és működési szabályzat tartalmazza a diákönkormányzat felépítését, tisztségviselőit, a döntéshozatal és a pénzkezelés szabályait. Ezt a szabályzatot a diákönkormányzat fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A diákönkormányzat a (Nkt.48..§ 4) iránymutatásai alapján tevékenykedik. A diákönkormányzat munkáját egy kijelölt tanár segíti, akit az igazgató bíz meg maximum 5 éves időtartamra.

A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a DÖK-elnök képviseli. A diákönkormányzat tisztségviselői, osztályképviselői meghívás alapján vehetnek részt az iskolavezetőségi és a nevelőtestületi értekezleteken.

A diákönkormányzat kapcsolatot létesíthet iskolán kívüli diákszervezetekkel, de külső diákszervezetek az iskolai diákönkormányzat nevében nem járhatnak el.

A diákönkormányzat feladata az iskola diákéletével kapcsolatos döntések előkészítése programok szervezése a programokat a tantestület és a diákság elé terjeszti él a magasabb jogszabályokban biztosított véleményezési jogával érdekvédelem. A Diákönkormányzat feladata a közösségi szolgálattal kapcsolatos információ

XI.1.1. A diákönkormányzat felépítése

Minden osztály 2 főt delegál a diákönkormányzatba. Az aktuális tanév diákparlamentjén megválasztják a vezetőség tagjait. A vezetőség 2 fős, az elnökséget a diákönkormányzat elnöke és helyettese alkotják A diákönkormányzat munkájában az iskola részéről segítő tanár vesz részt.

XI.1.1.1. A diákönkormányzat rendezvényei

A diákönkormányzat a tanév során különféle programokat szervez. A rendezvények előkészítése és lebonyolítása - a segítő tanár támogatásával - a diákönkormányzat feladata.

Ezek az iskolai tanév rendjébe beépülnek.

Főbb rendezvények és tevékenységek:

- Verébavató-9. évfolyam részére,
- Diákparlament,
- Egészséghét,
- Mikulásjárás, mikulástúra,
- Karácsonyi vásár, műsor és versenyek,
- Arany-bál,
- Arany-napok,
- DÖK-nap,
- Verébtábor
- „Ezüstös Aranyosok”
- Kalandok éjszakája
- „Csibe-tábor".

A diákok aktív részesei az iskolai életnek, igényeik és szándékaik döntően befolyásolják és alakítják azt. Ezért támogatunk minden olyan egyéni és csoportos kezdeményezést, amely a

pedagógiai program alapelveivel összhangban van, és ami a diákok reális igényeit elégíti ki.

XI.1.2. Diákönkormányzat döntései

- saját működéséről
- a működéshez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- hatásköre gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

XI.1.3. Diákönkormányzat véleménynyilvánítása

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

XI.1.4. Véleménynyilvánítás formái

- diákparlament
- osztályképviselők, DÖK tisztségviselők megbeszélései a diákönkormányzat
- munkáját segítő pedagógussal
- osztálygyűlés,
- osztályfőnöki óra,
- tanóra diákszociális bizottságban,
- jutalmazási bizottságban,
- fegyelmi bizottságban való képviselet a nevelőtestületi,
- iskolavezetőségi értekezleteken
- képviselet az osztály szülői értekezletén
- az osztályképviselők írásbeli feljegyzései az osztályfőnök illetve az igazgató számára

XI.1.5. A diákpanaszok kezelésének fórumai

Ha egy diák úgy véli, hogy őt sérelem érte, segítségért fordulhat az osztály/csoport diákképviselőjéhez, az iskolai diákönkormányzat elnökéhez, az osztályfőnökhöz/csoportvezetőhöz, a diákmozgalmat segítő tanárhoz, az iskolavezetés, a nevelőtestület bármelyik tagjához.

Kiskorú tanuló esetén a szülő is élhet panasszal.

Több tanulót ért jogsérelem esetén a szülői szervezethez is lehet fordulni.

A panaszról értesült fél kötelessége a panasz kivizsgálása, és annak eldöntése, hogy a diákot milyen szintű jogsérelem érte.

A jogsérelem megszüntetése érdekében intézkedni kell. Írásban benyújtott panasz esetén a választ írásban kell megadni 15 napon belül.

XII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartásának formái

Az intézmény feladatainak elvégzése, a tanulók egészségügyi, gyermekvédelmi, szociális, sport, továbbtanulási és pályaválasztási, beiskolázási lehetőségek érdekében kapcsolatot tart fenn:

- a térség általános iskoláival, különösen a Berettyóújfalui Tankerülettel;
- a térség középiskoláival, különösen a Berettyóújfalui Tankerülettel;
- határon átnyúló kapcsolatok Bihor megye középiskoláival;
- az iskolát segítő alapítványokkal (Bihari Alma Mater Alapítvány, Szabó Ferenc Alapítvány);
- Aranyos Szülők szervezetével;
- a tanulók egészségügyi ellátásáról gondoskodó intézményekkel;
- gyermekjóléti szolgálatokkal;
- gyermek- és ifjúságvédelmi hatóságokkal;
- nevelési tanácsadóval;
- családsegítő központtal;
- gyakorló cégekkel;
- Debreceni Egyetemmel;
- szakképzést segítő főiskolákkal;
- Kormányhivatallal;
- Járási Hivatallal;
- Oktatási Hivatallal;
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal (KLIK);
- együttműködési szerződés alapján pénzintézetekkel, cégekkel, stb.

A kapcsolattartás formái lehetnek:

- közös értekezletek;
- szakmai előadások;
- ünnepi rendezvények, megemlékezések;
- módszertani bemutatók;
- közös szakmai versenyek;
- közös kultúrai versenyek, kirándulások;
- az évente megrendezett nyílt napok.

XII.1. A szülők és az iskola kapcsolata

Az iskola a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködik a szülővel, kollégista tanuló esetén a kollégiumi nevelőtestülettel.

A szülők gyermekük neveléséért felelősséggel tartoznak, az iskola ebben PARTNER, ezért keresi a szülőkkel a rendszeres kapcsolatot. A szülők képviselik kiskorú gyermekeiket, érdekeiket védelmezi, ezért a szülők különböző formában való jelenléte az iskolában természetes, kívánatos.

Az iskola és a szülő hatékony együttműködése érdekében iskolánkban szülői szervezet működik. A Szülői Választmány képviselőin keresztül ismertetjük meg a szülőkkel intézményünk Pedagógiai Programját, a különböző képzési formák tartalmát és követelményeit, a házirendet, az iskola éves munkatervét.

Az iskola alapdokumentumairól a Szülői Választmány véleményalkotási jogával élve állásfoglalást alakít ki, javaslataival, észrevételeivel segítően közreműködik a pedagógiai program és belső szabályzatok megalkotásában. Kikérjük a szülők véleményét a tanulókat érintő anyagi jellegű kérdésekben, az osztálykirándulásokkal kapcsolatban és fegyelmi vétség esetén. Tanév során a fontosabb, jelentősebb nevelőtestületi értekezletekre – nyitó, záró, stb. – meghívjuk a Szülői Választmány képviselőit.

A szülők kollektív tájékoztatásának legfontosabb fóruma tanévenként két alkalommal – szeptemberben, februárban – szervezett szülői értekezlet. A kilencedik osztályos tanulók szüleinek külön osztályszülői értekezletet tartunk minden tanév szeptemberében. Az osztályfőnök megismerteti a szülőkkel az intézmény éves programját, követelményrendszerét, az osztály tanulmányi helyzetét, a tanulók magatartásának és szorgalmának alakulását, a közösségi szellem alakítását. Tájékoztatja a szülőket az osztály előtt álló feladatokról, a várható kiadásokról, a pályázati lehetőségekről, eredményekről, a tanórán kívüli szabadidős tevékenységekről, és a felzárkóztatás, érettségire való felkészítés formáiról.

A szülőkkel való találkozás másik formája a tanári fogadóórák tartása. Ekkor az iskola vezetői, a szaktanárok, osztályfőnökök adnak tájékoztatást, pedagógiai tanácsot az őket megkereső szülőknek. A fogadóórák időpontját az órarend elkészítése után a szaktanárral egyeztetve kell elkészíteni és azt írásbeli értesítés útján kell a szülők tudomására hozni. A fogadóórák időpontját a nevelői szobában, valamint a folyosón jól látható helyre kell kifüggeszteni. Rendkívüli esetben, telefonon egyeztetve alkalmat kell teremteni a szülőkkel való megbeszélésre.

Indokolt esetben a családlátogatás is elősegíti a szülő, az osztályfőnök és a nevelőtanár kapcsolatát. A szülők folyamatos tájékoztatása gyermekük tanulmányi előmeneteléről, az Ellen-

őrző könyvön keresztül történik. Ez az osztályfőnök feladata. Az igazolatlan és igazolt óraszámok alakulásáról írásban kell a szülőt értesíteni. Szükség esetén indokolt a szülő fogadóórára való behívása.

A szülőkkel való találkozásra jó alkalmat teremtenek az iskola ünnepi rendezvényei. Például tanévnyitó, tanévzáró, szalagtűző.

A beiskolázást segítő Nyitott Kapuk napja című rendezvénysorozat alkalmas arra, hogy a pályaválasztás előtt álló nyolcadikos tanulók és szüleik már azelőtt megismerkedjenek az iskola Pedagógiai Programjával, házirendjével, szabadidős tevékenységével, mielőtt még a tanulói jogviszony kialakulna.

A Szülői Választmány a jogszabályokban rögzítettek szerint gyakorolja egyetértési és véleményezési jogát.

XII.2. Az iskola és a kollégium kapcsolata

Az Arany János Gimnázium, Egészségügyi Szakképző és Közgazdasági Szakgimnázium tanulói a Berettyóújfalui tankerületi Központ Arany János Kollégiumában kaphatnak elhelyezést.

Valamennyi az iskolába felvett 9. évfolyamos tanuló kollégiumi elhelyezést kaphat, ha ezt kérelmezi.

Az iskola és a kollégium kapcsolatában továbbra is legfontosabb cél a tanulók érdekében végzett kölcsönös együttműködés.

Ennek konkrét formái lehetnek:

- a két intézmény vezetőinek együttműködése;
- a csoportvezetők és osztályfőnökök rendszeres kapcsolattartása;
- a csoportvezetőkkel való konzultáció tanulási, magatartási problémák esetén;
- a két intézmény ünnepségein, rendezvényein való részvétel (kollégiumi rendezvények, szalagtűző, ballagás, stb.);
- csoportvezetők meghívása szülői értekezletre, osztályozó értekezletre;
- a szervezett alkalmakon kívül is lehetőség van a problémák megbeszélésére az intézmények vezetőivel, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, kollégiumi nevelőkkel, ifjúságvédelmi felelőssel

XIII. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A szabályozás célja a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (2) ai) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A fenti rendelet 64. § (1) bekezdése alapján a tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint:

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni;
- vagy a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni;
- vagy akik előrehozott érettségi vizsgát kívánnak tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az Intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban leírtaknak megfelelően kell eljárni.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Általános szabályok

Ezen szabályok az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

A tanév rendjébe illesztett vizsgaidőszakok:

- a tanévkezdést megelőző hét (augusztus utolsó hete): teljes év (évek) tantervi anyagából ***/jelentkezési határidő: június 15./,***
- a rendes érettségi vizsgák kezdete előtti két hetes időszak: azon tanulóink számára, akik előrehozott érettségit kívánnak tenni a tárgyév május-júniusi érettségi vizsgaidőszakában ***/jelentkezési határidő: február 15.***

XIII.1. Osztályozó vizsga

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. §(2) bekezdés alapján a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól;
- *b)* engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget;

- az 51. § (7) bekezdése a)-f) pontjaiban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet;
- amennyiben a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be;
- ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget.

A fenti jogszabály (3) bekezdése alapján egy osztályozó vizsga – a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanulónak az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, előrehozott érettségi vizsgára jelentkezés esetén az érettségi vizsgaidőszak kezdő időpontja előtti négy hétben kell letennie.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45-60 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A szóbeli vizsgáztatás időtartama 15 percnél nem lehet több.

A fenti jogszabály 68.§ (4) bekezdése alapján a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott:

- írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni;
- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet;
- a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ebben az esetben a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak javító vizsgát tehet/szükséges tennie.

A 20/2012 r. 74. § (6) bekezdése alapján, ha iskolánk tanulója az iskola magasabb évfolyamán valamely tantárgyból eredményes előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, akkor a nagykorú tanuló, nem nagykorú tanuló esetén a szülő/gondviselő kérelmére az intézmény vezetője a tanulót a tantárgy további tanulása alól felmenti.

A fenti szabályozás vonatkozik az eredményes előrehozott vizsgát tevő, de évfolyamismétlő tanulókra is.

XIII.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek és amelyet a tanuló előző iskolájában nem teljesített.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

XIII.3. Javítóvizsga

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (7) bekezdés alapján javítóvizsgát az a vizsgázó tehet, aki a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – kapott elégtelen osztályzatot, vagy az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A fenti jogszabály (8) bekezdése alapján a vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni.

A tanulót a vizsga eredményéről az eredményhirdető értekezleten tájékoztatni kell.

XIII.4. Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló nem felróható okból nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

XIII.5. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (2) bekezdés d) pontja alapján a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A fenti rendelet 73. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi. A (2) bekezdés rendelkezik a független vizsgabizottság előtti vizsgára vonatkozó kérelemről. Ezek szerint a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni.

Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

Ezen kívül a fenti rendelet 73. § (3) bekezdése alapján a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

(4) A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

XIII.6. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének alapelvei

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 65. § (4) bekezdése alapján tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

(5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Elnök:

- felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért;
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet, a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket;
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit.

Kérdező tanár(ok):

- kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja;
- lehetőség szerint az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Igazgató:

- a vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő;
- az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

Ellenőrző tanár:

- amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására;
- az ellenőrző tanár felel a vizsga szabályszerűségéért.

XIII.7. Az írásbeli vizsgák általános szabályai

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként 45-60 perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett, az iskola pecsétjével ellátott feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető. Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása:

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

XIII.8. A szóbeli vizsgák általános szabályai

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább 30 perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre

Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről

Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

XIII.9. A gyakorlati vizsgák általános szabályai

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

XIII.10. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatárgyak követelményrendszere:

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak részei:

- Magyar irodalom írásbeli + szóbeli vizsga
- Magyar nyelv írásbeli + szóbeli vizsga
- Történelem írásbeli + szóbeli vizsga
- Idegen nyelv írásbeli + szóbeli vizsga
- Matematika írásbeli + szóbeli vizsga, ha szükséges
- Fizika írásbeli + szóbeli vizsga
- Földrajz írásbeli + szóbeli vizsga
- Biológia írásbeli + szóbeli vizsga
- Kémia írásbeli + szóbeli vizsga
- Informatika írásbeli + szóbeli vizsga
- Testnevelés gyakorlati vizsga + szóbeli vizsga
- Társadalomismeret írásbeli + szóbeli vizsga
- Emberismeret és etika írásbeli + szóbeli vizsga
- Bevezetés a filozófiába írásbeli + szóbeli vizsga
- Tánc és dráma írásbeli + szóbeli vizsga
- Ének-zene írásbeli + szóbeli vizsga
- Vizuális kultúra írásbeli + szóbeli vizsga
- Művészetek írásbeli + szóbeli vizsga
- Szakmai elmélet írásbeli + szóbeli vizsga
- Szakmai gyakorlat gyakorlati + szóbeli vizsga

Az egyes vizsgatárgyak értékelési rendje:

Az egyes vizsgatárgyak értékelési rendje 9-12. középiskolai évfolyamokon követi a középszintű érettségi vizsga jogszabályban meghatározott értékelési rendjét.

Középszintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

- 80-100% elérése esetén jeles (5),
- 60-79% elérése esetén jó (4),
- 40-59% elérése esetén közepes (3),
- 25-39% elérése esetén elégséges (2),
- 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

Az egyes vizsgatárgyak értékelési rendje emelt szintű képzéshez kapcsolódó osztályozó, javító és pótló vizsgák esetén:

Az emelt szintű vizsgatárgyak értékelési rendje 9-12. középiskolai évfolyamokon követi az emelt szintű érettségi vizsga jogszabályban meghatározott értékelési rendjét.

Emelt szintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

- 60-100% elérése esetén jeles (5),
- 47-59% elérése esetén jó (4),
- 33-46% elérése esetén közepes (3),
- 25-32% elérése esetén elégséges (2),
- 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

Az egyes vizsgatárgyak értékelési rendje szakképzési évfolyamokon követi a szakmai vizsgáztatás általános szabályaira és eljárási rendjére vonatkozó jogszabályokban meghatározott értékelési rendet.

XIII.11. A próbaérettségi szabályzata

Az iskola megszervezi az érettségi előtt álló, 11. évfolyamon tanuló diákoknak, hogy a középszintű érettségi vizsga követelményeinek, és körülményeinek megfelelően adjanak számot tudásukról két tantárgyból. A kötelező vizsga célja az, hogy a középiskolát záró érettségi vizsgák előtt egy évvel a tanulók, szülők és tanárok információt kapjanak a tanulók felkészültségi szintjéről, képességeiről. Fontos cél továbbá a vizsgarutin kialakítása, valamint a tanulók nagyobb fokú tudatosságának elérése. A megmérettetéssel a tanulók lényegesen ki-

sebb tét mellett gyakorolhatják a vizsgára készülés, az idő- és erőbeosztás, valamint a felelet technikáit.

XII.11.1. A vizsgaidőszak

A próbaérettségire tanévenként egyszer kerül sor, az március-májusi időszakban. Javító és ismétlő vizsgára nincs lehetőség.

XIII.11.2. A próbaérettségi vizsgatárgyai

A vizsgatárgyak tekintetében a tanuló képzési formája a meghatározó:

A humán tantervű gimnáziumi osztályok tanulói kötelezően választhatnak első vizsgatárgyat magyar nyelv és irodalom, történelem és egy tanrendjükben szereplő idegen nyelv közül. Második vizsgatárgyként bármilyen, 11. évfolyamon tanrendjükben szereplő tárgyat választhatnak.

A reál tantervű gimnáziumi osztályok tanulói számára kötelező a matematika első vizsgatárgyként, második vizsgatárgyként bármilyen, 11. évfolyamon tanrendjükben szereplő tárgyat választhatnak.

Az általános gimnáziumi osztályok tanulói magyar nyelv és irodalomból és matematikából tesznek próbaérettségit.

A szakgimnáziumi osztályok tanulói matematikából és a képzésüket záró komplex szakmai tárgyból tesznek próbaérettségit.

XIII.11.3. Jelentkezés a vizsgára, tárgyválasztás

A próbaérettségi minden 11. évfolyamos tanulónak kötelező. A kötelezően választott vizsgatárgyakról minden évben január 19-ig kell döntést hozni. A tanulók nevét és vizsgatárgyait tartalmazó listát a 11. évfolyamos osztályfőnökök eddig a napig adhatják le a vizsgaszervezésért felelős tagintézményvezető-helyettesnek.

XIII.11.4. A próbaérettségi vizsga részei, követelménye, szintjei, nyilvánosságra hozandó anyagok

A próbaérettségi az érettségihez hasonlóan írásbeli vagy gyakorlati, és szóbeli vizsgarészből áll. A matematika próbaérettségin csak akkor kell szóbeli vizsgát tenni, ha a tanuló írásbeli pontszáma nem érte el a 25%-os határt.

A tanulók a 9., 10. évfolyam, valamint a 11. évfolyam első félévének követelményéből tesznek próbaérettségit. A 11. évfolyam második félévében sorra kerülő tananyag nem képezheti részét a próbaérettségi követelményeinek.

A próbaérettségi középszintű vizsgát jelent, a középszintű követelmények meghatározásában a hatályos jogszabályok és rendeletek irányadók: 40/2002 (V.24.) OM rendelet.

Az írásbeli és a gyakorlati vizsga a rendes érettségi vizsga szerkezetét követi minden tantárgyból. A vizsgafeladatok összeállításáért a munkaközösségek felelnek. A próbaérettségi vizsgák témaköreit legkésőbb a tanév első félévének végéig nyilvánosságra kell hozni.

XIII.11.5. Az írásbeli vizsga, a felügyelő tanár feladatai

Az írásbeli vizsgákra az éves munkatervben meghatározott módon és időben kerül sor. Az írásbeli és gyakorlati vizsgák szerkezetében a rendes érettségi vizsgák vonatkozó előírásai az irányadóak.

A tanulók a kéthetes írásbeli időszakban két tanítási napjuk első óráiban teljesítik az írásbeli összetevőt. Az írásbeli rész kidolgozása 7.45-kor kezdődik. A tanulók 15 perccel a vizsga kezdete előtt kötelesek megjelenni a vizsga helyszínén.

A vizsga közben a vizsgatermet a tanulók csak a felügyelő tanár engedélyével hagyhatják el. Dolgozatukat távozáskor át kell adniuk a felügyelő tanárnak, aki rávezeti távozásuk és visszaérkezésük idejét.

A vizsgát tevő tanulók felügyeletét óránkénti váltásban kell megszervezni. A felügyeleti beosztást a felügyelő tanárok számára a tanári hirdetőben kell kifüggeszteni legkésőbb a felügyelet előtt egy héttel. Az első órában felügyelő tanár kialakítja az ülésrendet, elhelyezteti a tanulók táskáit egy erre kijelölt helyen a teremben. Felhívja a figyelmet a használható segédeszközökre, valamint a szabálytalanságok következményeire. Kiosztja a feladatlapokat, a tanulók kérésére az iskola pecsétjével ellátott pótlapokat ad. Az utolsó órában felügyelő tanár a vizsgaidő lejártával összeszedi a feladatlapokat és átadja azokat a próbaérettségiért felelős tagintézményvezető-helyettesnek. Minden felügyelő tanár feladata, hogy biztosítsa a próbaérettségi zavartalan és szabályos lebonyolítását. A vizsgatermet engedéllyel elhagyó

tanulók dolgozatára távozásuk és visszaérkezésük idejét fel kell vezetni. A feladatok kidolgozásához a tanulóknak segítséget adni tilos.

A próbaérettségi vizsga írásbeli részének javítását a tanuló legkésőbb a szóbeli vizsga előtt 14 nappal megtekintheti.

XIII.11.6. A szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgát azokból a tárgyakból szervezzük meg, amelyek esetén a szóbeli kötelező összetevője az érettségi vizsgának, illetve matematikából abban az esetben, ha a tanuló írásbeli munkájának értékelésénél nem érte el a 25%-os szintet.

A szóbeli vizsgát bizottságok előtt teszik a tanulók. Az egyes bizottságok egy-egy osztály szóbeli vizsgáit kezelik. A bizottság elnöke a tagintézmény vezetője, illetve megbízottja. A bizottság tagjai a vizsgáztató szaktanárok és az adott osztály osztályfőnöke.

A vizsgázók egy, vagy két tárgyból tesznek szóbeli vizsgát. A tételek kihúzását követően a vizsgázóknak 30 perc felkészülési időt kell biztosítani. A vizsgázó kifejezett kérésére a felelet megkezdhető a 30 perces felkészülés lejárta előtt is. Egy vizsgázó egy felelete nem lehet hosszabb 10 percnél. A felelet végén a vizsgáztató szaktanár az elkészített pontozólapon értékeli a feleletet, az értékelést a vizsganap végén átadja a bizottság elnökének.

XIII.11.7. Szabálytalanságok

Szabálytalanságot követ el az a tanuló, aki

- meg nem engedett segédeszközt használ, vagy
- a feladatok kidolgozásához segítséget kér illetve nyújt, vagy
- magatartásával zavarja a többi tanulót a feladatok kidolgozásában, vagy
- a vizsgatermet engedély nélkül elhagyja.

A szabálytalanság tényét a felügyelő tanár felvezeti a dolgozatra, a felügyelet végén pedig jelzi a vizsga szervezéséért felelős tagintézményvezető-helyettesnek. A szabálytalanságot az iskolavezetés a felügyelő tanár és a tanuló – szükség szerint további tanulók – meghallgatásával kivizsgálja. A szabálytalanság következményéről a szóbeli vizsga napján a vizsgabizottság hoz döntést. A szabálytalanság súlyától függően a bizottság dönthet úgy, hogy a tanuló munkájából bizonyos feladatok megoldását vagy részmegoldásait nem veszi figyelembe, adott vizsgatárgyból dönthet a tanuló munkájának értékelhetetlenségéről is. Ebben az esetben a tanuló elért eredményét 0%-ra, érdemjegyét elégtelenre kell módosítani. A tanuló szóbeli vizsgát ebben az esetben nem tehet.

XIII.11.8. A próbaérettségi használható segédeszközök

A próbaérettségin minden vizsgatárgyból használhatóak azok a segédeszközök, amelyeket a 100/1997.(VI.13.) Kormányrendelet, valamint 40/2002.(V.24.) OM rendelet alapján készülő melléklet meghatároz. Az 1. számú mellékletben nem található eszközök használata szabálytalanságnak minősül.

XIII.11.9. A próbaérettségi vizsga értékelése

A próbaérettségit értékelése százalékkal és érdemjeggyel történik. A próbaérettségire kapott érdemjegy egy témazáró dolgozatnak megfelelő súllyal számít a tanuló éves teljesítményének értékelésénél.

Az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

a) 80-100% elérése esetén jeles (5),

b) 60-79% elérése esetén jó (4),

c) 40-59% elérése esetén közepes (3),

d) 25-39% elérése esetén elégséges (2),

e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

XIII.11.10. Vizsgatárgyak választásának szabályozása, igazolások

Az a tanuló, aki előrehozott érettségi vizsgát tesz a 11. évfolyamon, annak az egyik vizsgatárgya az előrehozott vizsgatárgy, míg a másik vizsgatárgy a 11. évfolyam tanrendjében szereplő tantárgy.

Ha a tanulónak van már előrehozott érettségije (idegen nyelv, informatika) akkor a próbaérettségin az előrehozott érettségi vizsgatárgy helyett másik vizsgatárgyat kell választania az alábbiak szerint:

Humán tagozaton az egyik vizsgatárgy magyar nyelv és irodalom, történelem vagy másik idegen nyelv, míg a szabadon választott tárgy a 11. évfolyam tanrendjében szereplő tantárgy.

Reál tagozaton a választott vizsgatárgy a 11. évfolyam tanrendjében szereplő tantárgy.

Az írásbeli összetevő napján igazoltan hiányzók két szóbeli tétel húzásával teljesíthetik a próbaérettségit az adott vizsgatárgyból. A szóbeli összetevő napján igazoltan hiányzók számára pótidőpontot kell kijelölni. A bármely összetevőről igazolatlanul hiányzó tanulók osztályzata elégtelen.

A testnevelést vagy rajz és vizuális kultúra tantárgyat választó tanuló, ha a gyakorlati vizsga előtt vagy a portfólió készítése közben olyan ok merül fel, ami miatt a gyakorlati vizsgát nem tudja teljesíteni, vagy portfólióját nem tudja elkészíteni, két szóbeli tétellel, vagy másik tárgy választásával teljesítheti a próbaérettségit. Igazolást a gátló okról szakorvos adhat.

XIII.11.11. Egyéb rendelkezések

A próbaérettségi szabályait, követelményeit, időpontját, értékelését a tantestület a jogszabályi változások mentén az adott tanévre vonatkozó munkatervben módosíthatja.

XIV. A felvétel és az átvétel - Nkt. keretei közötti - helyi szabályai, valamint szakképző iskola tekintetében a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései

XIV.1. Az iskolába való felvétel módja

Az iskolába tanulói jogviszony felvétellel vagy átvétellel történik, melyről az iskola igazgatója dönt. Tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A felvétel vagy átvétel jelentkezés alapján történik.

9. évfolyamra az általános felvételi eljárás szabályai szerint kell jelentkezni. A felvételi kérelemről a felvételi eljárás végén születik döntés. A humán és reál gimnáziumi osztályokba az általános iskolából hozott eredmények, a központi írásbeli felvételire és egy intézményi szóbeli elbeszélgetés után kapott pontokkal lehet bejutni. A szakgimnáziumi osztályokba való bejutásról az általános iskolai eredmények döntenek, ezekre a képzésekre sem a központi írásbeli megírása, sem szóbeli elbeszélgetés nem szükséges.

A felvételi eljárásra vonatkozó határidőket a tanév rendjéről szóló jogszabályok állapítják meg.

A 9. évfolyamra – gimnáziumba vagy szakgimnáziumba – az a tanuló vehető fel, aki a középiskolai rendes felvételi eljárásban részt vett. Ettől eltérő módon az iskola igazgatójának benyújtott szülői kérelem elbírálása útján kerülhet tanulói jogviszonyba az iskolával a tanuló. A felvételi kérelem elutasítása ellen benyújtott fellebbezésről a fenntartó dönt. A tanulói jogviszony az iskola 9. évfolyamára való beiratkozáskor alakul ki.

A beiratkozás minden tanév végén (általában június 20-30-a között) a tanév rendjében meghatározott időpontban történik, amiről a felvett tanulókat a felvételi értesítőben tájékoztatjuk.

Az érettségire épülő szakképzésre történő felvétel a tagintézmény-vezető hatáskörébe tartozik.

A felvétel feltétele általában a sikeres érettségi (érettségi bizonyítvány) megléte.

A szakképzésről szóló törvény alapján a 2 éves képzéseknél a korábbi tanulmányok ezeknél a tanulóknál beszámításra kerülnek, így a szakképesítés 1 év alatt megszerezhető. A szakképző évfolyamokon a tanulói jogviszony megszüntetése a jogszabályban rögzítetteknek megfelelően történhet.

XIV.2. Átlépési lehetőségek más intézményekből

A más intézményekből való átvétel az igazgató döntési hatásköre, az igazgatóhelyettesek és a leendő osztályfőnök véleményének meghallgatása után. Amennyiben az osztály létszáma lehetővé teszi, más intézmény azonos típusú képzési formáiból különbözeti vagy osztályozó vizsga nélkül léphet át a tanuló, ha az általa tanult tárgyak évfolyamonkénti elosztása és óraszáma a két intézményben azonos.

Minden más esetben előzetes egyeztetés során meg kell vizsgálni azt, mely tárgyakból kell osztályozó vagy különbözeti vizsgát tennie az átlépni kívánó tanulóknak. Az összehasonlítás alapja minden esetben csak a tanult tárgyak óraszáma, illetve évfolyamonkénti elosztása lehet.

XIV.3. Átlépési lehetőségek intézményen belül

Az iskolán belül más osztályba történő átlépésről kérelemre a tagintézmény-vezető dönt, a tagintézményvezető-helyettesek és az érintett osztályfőnökök véleményének meghallgatása után.

Miután iskolánkban gimnáziumi és szakgimnáziumi képzés egyaránt folyik, a két képzési forma között az átlépés lehetőségei korlátozottak.

A gimnáziumi képzés esetén – a tagozatos oktatás miatt – az azonos évfolyamon való átlépés feltétele, a konkrét helyzetben meghatározott tantárgyi különbözeti, illetve osztályozó vizsgák eredményes letétele.

A szakgimnáziumok esetében a kerettantervben előírt kötelező gyakorlati oktatásról hiányozni nem lehet. Az átlépés ezekre a képzésekre ezért erősen korlátozott és megfelelő körültekintés után lehetséges.

XIV.4. A felsőbb évfolyamokba való lépés feltételei

Magasabb évfolyamba léphet az a tanuló, aki az előző évfolyam követelményeit minimális szinten teljesítette, azaz, akinek év végén nincs elégtelen osztályzata, illetve igazolt és igazolatlan hiányzása nem haladta meg a törvényben meghatározott mértéket.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha év végén 1-3 tantárgyból elégtelent kapott. Ha 4 vagy több tárgyból kapott elégtelent a tanuló, évismétléssel folytathatja tanulmányait.

A javítóvizsga szabályait lásd a „Tanulmányok alatti vizsgák” fejezetben.

XIV.5. Kilépés, a tanulói jogviszony megszűnése

Kiskorú tanuló csak a szülő, vagy a gondviselő kérésére szüntetheti meg iskolánkban tanulói jogviszonyát.

Tanköteles tanuló esetében csak akkor szüntethető meg a tanulói jogviszony, ha a szülő vagy gondviselő írásban nyilatkozik a tanuló taníttatásával kapcsolatban. A nyilatkozatot a tagintézmény-vezető megküldi a tanuló lakhelye szerinti jegyzőnek azzal a kéréssel, hogy kísérje figyelemmel a tanuló tankötelezettségének teljesítését. Ha iskolaváltoztatásról van szó, és a befogadó iskola hivatalosan értesíti az iskolát a tanköteles tanuló befogadásáról, akkor a tanulói jogviszony megszűnése az illetékes jegyző értesítése nélkül is lebonyolítható.

Nem tanköteles, nagykorú tanuló tanulói jogviszonyát az erre irányuló írásbeli kérelemre „kimaradással” kell megszüntetni.

XV. Az iskolai értékelés, osztályozás követelményei, formái

A tanulmányi eredmény a tantárgyi tartalom elsajátításához szükséges tudás-, képesség- és készségrendszer, amelyben a tanuló saját véleményét felépíti, a tanultakat beilleszti ismeretbázisának szélesebb összefüggésébe azzal a céllal, hogy ha szükséges – az iskolával, a munkával, a mindennapi élettel kapcsolatban váratlanul jelentkező problémák megoldásához visszaidézhesse azokat.

A tanórai értékelés funkciója, hogy érvényes bizonyítékot adjon a tanulmányi eredmények minőségéről, az abban bekövetkezett változásról, és tájékoztassa ezekről a tanulót, a szülőket és a tanárokat (az eredmények elemzésével pedig a helyi, regionális és országos közoktatás - irányítást).

Az értékelés célja továbbá, hogy az eredmények ismeretében a tanár, az iskola kedvező hatást gyakoroljon a tanulmányi eredményeket befolyásoló tényezőkre. Az értékelés a tanuló számára tehát egyrészt tanúsítvány az elért eredményekről, másrészt befolyásolja a további ismeretszerzés folyamatát. Az értékelésnek rövid és hosszabb távú hatása van a tanulási motivációkra, sőt az életpálya egészére. E funkciók miatt a tanulók maguk is érintettek az értékelési kritériumok átláthatóságában, nyilvánosságában.

A tanárok számára az eredmények rövid és hosszú távú információforrásként szolgálnak, és a tanítási folyamat elemzésére, jövőbeli súlypontjainak meghatározására / megőrzésére adnak módot. A szülők számára az értékelés tájékoztató funkciója ellentmondásos lehet, miután a szülői és az iskolai nézőpont különbözhet a gyermek/diák teljesítményének megítélésében.

<u>Az iskolai értékelés dimenziói:</u>

Személyi dimenzió:

Az értékelés személyközi megközelítésében vizsgálhatók a tanár-diák, diák-tanár, diák-diák társas kapcsolat verbális és metakommunikatív tartalmainak és jelentéseinek értékelő vonatkozásai. A verbális értékelés fő funkciója a személyiség külső szabályozása, a megerősítés, jutalmazás, motiválás, büntetés, demotiválás révén.

Didaktikai dimenzió:

Az értékelés olyan folyamat, amellyel összefüggéseket lehet keresni a célok és a megvalósult állapot között. Vagyis az értékelés információkat ad a célok megvalósulásának mértékéről. Célja, hogy az elvárás és a megvalósulás mértékének vizsgálata alapján optimalizálja a tanulási folyamatot az értékelés visszajelentő, visszacsatoló funkciója révén.

Társadalmi dimenzió:

Az értékelés funkciójának bővülését jelenti. Megkülönböztethető a célorientált (specifikus célokra irányuló), a vevőközpontú (az eredményekre koncentráló), a szakértő- orientált (releváns csoportok által fontosnak tartott területek) értékelés.

Fontos tényező az igények azonosítása. A társadalmi dimenzióból kiemelendő az értékelés hosszú távú hatása.

Az értékelés funkciója alapján az értékelési eljárások három alapvető típusát különböztetjük meg:

1. A diagnosztikus értékelés célja a helyzetfeltárás
2. A formatív értékelés a visszacsatolással segíti a diákok tanulási tapasztalatszerzését.
3. A szummatív értékelés egy nevelési szakaszt lezáró minősítés.

A Diagnosztikus értékelés 9. évfolyamon idegen nyelvek tanításánál a csoportokba sorolást, illetve az idegen nyelvek mellett a többi tantárgy esetén az előzetes tudás felmérését, és a tanítási módok kiválasztását szolgálja.

A formatív értékelés a visszacsatolás egyik formája, amely a tananyag esetén hibák feltárását, és a megoldási módok kialakítását teszi lehetővé.

A szummatív értékelés célja a tanulók értékelése, minősítése

XV.1. Az osztályozás

Az osztályozás – a tanulóknak a tanárok által történő közvetlen minősítése, a leggyakrabban alkalmazott értékelési forma, amely eredetileg a rangsorolás eszköze volt.

- Könnyen kezelhető: az ötfokú rangskála az értékelő és értékelt személy számára egyaránt jól áttekinthető.
- Rugalmas, a különböző feltételekhez alkalmazható, az egyénre irányul, személyes.
- Az osztályzatok a tanulók iskolai teljesítményét dokumentálják, ezáltal lehetővé teszik a teljesítmények összemérését, tehát betölthetik a visszacsatoló szerepét. Így különböző döntések alapjául is szolgálhatnak (továbbtanulás, felvételi).

A tanulók iskolai teljesítményének az osztályzatok a legközvetlenebb mutatói. A tanulói értékelésnek azonban egyedi formái is léteznek – az értékelés több, mint az osztályozás – és nagyon változatos képet mutat az is, hogy milyen szerepet játszik az iskolai osztályozás a diákok életpályájának alakításában, az iskolafokozatok közötti átmenetben, a szelekcióban.

Minden szülő, diák és tanár erősen érdekelt az osztályzatokban és osztályzásban. A tanár örökös gondja, hogy miképpen lehet a tanulók teljesítményét minél pontosabban osztályzatra fordítani.

A szülők többsége érdemjegyek alapján értesülhet gyermeke tanulmányi előmeneteléről. Az értékelés eljárások, osztályozási módok szoros összefüggésben állnak a központi és helyi irányítás gyakorlatával, elvárásaival, a tanárok pedagógiai kultúrájával, az értékelés funkciójáról vallott személyes meggyőződésével. Az osztályzatok tükrözik legjobban az iskola értékrendjét, azt, hogy milyen tevékenységet díjaznak a tanárok.

Az osztályozás szinte mindig a viták középpontjában áll a gyakorlatban és az elméletben egyaránt. Ellenzői szerint relatív, szubjektív, elsődleges motivációként dominánssá válhat, szorongást okozhat. A tanárok feladata mindezek feloldásának nehéz folyamatát véghezvinni előremutató, tanulást motiváló értékeléssel, ügyelve arra, hogy az osztályzás ne váljon a büntetés, fegyelmezés eszközévé. Ehhez szükséges a tanárok alaposabb értékeléselméleti felkészítése, az értékelés módszereinek elsajátítása, módszertani kultúránk fejlesztése. Indokolt a tanári munkában a szóbeli, jelöléses és a szöveges értékelés egyensúlyának kialakítása.

XV.2. A félévi és év végi osztályzatok

A félévi és év végi osztályzat a következőkből áll össze:

- szóbeli feleletek,
- írásbeli feleletek,
- témazáró dolgozatok,
- órai aktivitás,
- házi dolgozatok készítése, előadások,
- nem mérhető eredmények.

A szóbeli feleltetés fontos szerepet tölt be a tanulók tudásának értékelésében. Gyakori és rendszeres értékelési forma. A tanuló a tanár kérdésére/kérdéseire a téma megadása után önállóan fejti ki gondolatait. A felelet befejezése után a tanár szóban értékeli annak pozitívumait és hiányosságait, és osztályzatot ad.

Írásbeli felelet: fontos és rendszeres számonkérési forma. Történhet előzetes bejelentés nélkül, vagy előzetes bejelentés alapján (ha régebbi ismeretekre is vonatkozik). Javítási idejét a tantestület határozza meg az egyes írásbeli felelet módokra vonatkoztatva.

Témazáró dolgozat: Egy fejezet lezárása utáni számon kérő forma. Jelentőségét és súlyát a tantestület határozza meg. Szerepe a félévi és év végi osztályzatokban jelentős (lásd: írásbeli értékelés).

Egy-egy fejezet lezárása utáni írásbeli ellenőrzési-értékelési forma. A tanév folyamán kötelezően íratandó témazáró dolgozatok száma minimum a tantárgy heti óraszámával azonos. A témazáró dolgozatot megíratása előtt legalább egy héttel bejelentjük, s az időpontját a naplóba előre beírjuk. Egy osztály egy nap folyamán csak egyetlen témazáró dolgozatot írhat, ezért az osztályban tanító tanárok együttműködésére és szükség esetén az osztályfőnök koordináló, segítő tevékenységére van szükség a pontos időpont egyezségen alapuló kijelölésére.

A témazáró dolgozatok javítása és értékelése 2 héten belül történik. Javításra egy egész órát szánunk, hogy megtörténhessen a visszacsatolás, s a tanulási tevékenységre, ösztönző, előremutató hatású legyen.

A témazáró dolgozatok érdemjegye nagyobb jelentőségű, mint más jellegű (szóbeli vagy írásbeli) feleleteké, (hiszen egy hosszabb fejezetet ölel át az anyaga), de nem kizárólagos a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál. A mérleg nyelvét jelenti abban az esetben, ha a tanuló az osztályzatainak átlaga alapján (beleértve a témazáró dolgozat (egyszeres) érdemjegyét is) pontosan két jegy között áll. Ebben az esetben a témazáró dolgozat érdemjegye alapján kapja a jobb, vagy rosszabb félévi, év végi osztályzatot a tanuló.

A hiányzó tanulók esetében ez időpont-egyeztetés után történik. Az értékelésnek fejlesztő jellegűnek kell lennie, hogy hatékonyan járuljon hozzá a tanuló sikeres iskolai pályafutásához.

Órai aktivitás és rendszeres tanulói pluszmunka (szertárfelelős, kísérletek előkészítése, térképfelelős) szintén beszámítható a félévi és év végi osztályzatokba. Csak az átlagostól jobb órai munka számítható be az osztályzatba! Mértéke: 5-10%.

Házi dolgozatok készítése, előadása; Ellenőrzése és értékelése során figyelemmel kell lennünk a tartalmi megfelelés mellett a dolgozat terjedelmére, formájára, tudományosságára, stílusára. Szóbeli előadás esetén az előadásmódot is értékeljük. Mindezek összességeként alakul ki az érdemjegy.

Az érdemjegyek tartalma:

Jeles (5): A tanuló a probléma (feladat) tiszta és pontos ismeretéről tesz tanúbizonyságot. Tényeken alapuló, egyéni tudás birtokosa. Ismeretei alapján következtetéseket képes levonni, értékelve azokat. Mérlegeli a következményeket.

Jó (4): A tanuló tisztán látja a problémát. Egyéni tudásában bizonytalanságok mutatkoznak. Tényeken alapuló tudása nem teljes. Következtetéseket érvek, bizonyítékok alapján von le.

Közepes (3): A tanuló általános problémaértésről tesz tanúbizonyságot. Saját tudása alapján nehezen tud következtetéseket levonni.

Elégséges (2): A tanuló általános problémaértése hiányos. Problémamegoldásra segítséggel képes. Következtetések levonására szintén csak segítséggel képes.

Elégtelen (1): A tanuló problémaértése alacsony szintű vagy hiányzik. Keveri a tényeket. Következtetések levonására hiányos ismeretei miatt nem képes. Elhamarkodottan mond ítéletet, rosszul fogalmaz. Nem gondolja át a következményeket.

XV.3. Mérés értékelés

XV.3.1. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése informatika tantárgyból

Számonkérés formái: gyakorlati, szóbeli és teszt

A szóbeli/teszt számonkérés közép és emelt szinten egyaránt valamennyi témakört átfogja.

A szóbeli feleltetés rendszerességgel történik. A témaköröket teszt zárja, melynek időpontját legalább egy héttel előtte közölni kell.

A teszt értékelésére részletes javítási útmutató szolgál.

Érdemjegyek százalékos megoszlása (teszt):

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***96-100***
jó (4)	***85-95***
közepes (3)	***74-84***
elégséges (2)	***51-69***
elégtelen (1)	***0-50***

Az értékelés részletes javítási útmutató alapján történik.

Házi feladat: minden területen az ismeretek folyamatos szinten-tartása.

XV.3.2. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése a közgazdasági tagozaton a közgazdasági ágazat szakmai tárgyaira 9-12. illetve a 13-14. évfolyamon

A félévi és év végi osztályzat a következőkből áll össze:

- szóbeli feleletek,
- írásbeli feleletek,

- témazáró dolgozatok,
- órai aktivitás,
- házi dolgozatok készítése, előadások.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A tanulók értékelése az egyes témakörökből és a tanult (vagy egy választott) szakmára vonatkozó szabályokról, a szakma veszélyeiről, ártalmairól készített előadások alapján, valamint - az egyes nagyobb témakörök feldolgozása, rendszerezése után - írásbeli formában történjen.

Az írásbeli számonkérés különböző típusú feladatok kombinációjából álljon: tartalmazzon teszt jellegű feladatokat, igaz□hamis állításokat, alapfogalmak rövid meghatározását.

Az írásbeli feladatok értékelésénél az alakilag rendezett, szabályos javításokat tartalmazó megoldások tekinthetők alapkövetelménynek

Témazáró dolgozat: Egy fejezet lezárása utáni számonkérő forma. Szerepe a félévi és év végi osztályzatokban jelentős.

Javítása és értékelése három héten belül történik. Javítására egy egész órát szánunk, hogy megtörténhessen a visszacsatolás.

Témazáró dolgozat értékelése:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***80 - 100***
jó (4)	***68 - 79***
közepes (3)	***55 - 67***
elégséges (2)	***40 - 54***
elégtelen (1)	***0 - 39***

A szakképző évfolyamokon (13-14. évfolyamon) a félévi és év végi osztályzatok kialakításakor a szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott komplex szakmai vizsga %-os teljesítményértékelését vettük alapul, az alábbiak szerint:

A félévi és év végi osztályzat ezek összegeként az alábbiak szerint határozandó meg:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***90 - 100***
jó (4)	***80 - 89***
közepes (3)	***65 - 79***
elégséges (2)	***50 - 64***
elégtelen (1)	***0 - 49***

XV.3.3. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése magyar nyelv és irodalom tantárgyból

Külső mérés-értékelés:

A külső országos, regionális, megyei mérési- értékelési feladatokban értelemszerűen részt veszünk (pl. kompetencia-mérés, próba-érettségik). A minősítés a központi értékelés szempontjai szerint történik. A tanulók félévi és év végi minősítésében ezeket az eredményeket a központi alapelvek szerint vesszük figyelembe.

Belső írásbeli mérési- értékelési rendszer:

Ezeket a módszereket a tanulói tudásszint mérésére használjuk. A tantárgyunk jellegénél fogva fontosnak tartjuk a szóbeli és írásbeli formák megfelelő arányát.

Az előző óra anyagának ellenőrzése:

- házi feladat írásban, melynek elkészítésére 30 percnél többet nem fordíthat a tanuló /gyűjtőmunka, esszé/, ezeknek a feladatoknak ellenőrzése szóban, írásban.
- Számonkérés – az előző óra anyagának ellenőrzése szóban, írásban
- Memoriterek tanulása – szóban
- Kötelező olvasmányok feldolgozása megadott szempontok szerint – szóban, írásban
- Az esszé minősítésénél tartalmi és nyelvi jegyet egyaránt adunk. Tartalmi minősítés alapja a téma kifejtettsége, nyelvi jegy esetén a szövegtani, helyesírási eredmények és a nyelvhasználat alapján adunk érdemjegyet.
- Az érdemjegyek mellett szöveges értékelés is szerepelhet.
- Témazáró dolgozat – egy vagy két fejezet lezárása utáni írásbeli ellenőrzési – értékelési forma.
- Irodalom: témazáró dolgozat írása: esszé és feladatlap formájában. Időtartama 2 összevont tanóra.
- Ezeknek a témazáró dolgozatoknak a pótlólagos megírását nem tartjuk indokoltnak, mert nem tudunk azonos feltételeket biztosítani.
- A feladatok kijelölésénél az érettségi feladattípusait vesszük figyelembe.
- Nyelvtan: A tantárgy esetében heti egy óra – egy témazáró dolgozat nem megfelelő megoldás.
- A munkaközösség 2 témazárót tart megfelelőnek. Egyik az elméleti anyag ellenőrzésére szolgáló feladatlap, a másik szövegalkotási gyakorlat. A feladatlapok értékelésénél a már bemutatott ponthatárokat (vesszük figyelembe), a szövegalkotási feladatoknál az érettségi feladatok minősítésének szempontjait vesszük figyelembe.

- Tantárgyunkat közép – és emeltszinten egyaránt tanítjuk. Az értékelésnél a különböző szintekre megállapított ponthatárokat és szempontokat tartjuk követendőnek.

A feleletek minősítésében a tartalmi és nyelvi szempontokat veszünk figyelembe, az érettségi vizsgaszabályzat szempontjainak megfelelően.

Az előző néhány óra anyagának ellenőrzése – röpdolgozattal. A kérdések összeállításánál a 2017-ben módosításra kerülő érettségi írásbeli feladatait figyelembe vesszük.

A minősítésnél feladatlapok esetében a következő ponthatárokat vesszük figyelembe:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***85-100***
jó (4)	***70-84***
közepes (3)	***55-69***
elégséges (2)	***40-54***
elégtelen (1)	***0-39***

XV.3.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése dráma és tánc tantárgyból

Belső írásbeli mérési- értékelési rendszer:

Ezeket a módszereket a tanulói tudásszint mérésére használjuk. A tantárgyunk jellegénél fogva fontosnak tartjuk a szóbeli és írásbeli formák megfelelő arányát.

Évenkénti minimum 2 írásbeli dolgozat megírása javasolt, melyek témája drámaelmélet és drámatörténet.

Szóbeli számonkérés: szituációk bemutatása

A feleletek minősítésében a tartalmi és nyelvi szempontokat veszünk figyelembe, az érettségi vizsgaszabályzat szempontjainak megfelelően

XV.3.5. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése ügyviteli alapismeretek – adatfeldolgozási és levelezési ismeretek tantárgyból

A félévi és az év végi osztályzatok az iskolai Nevelési Program iránymutatását követve írásbeli feleletek, témazáró dolgozatok, órai aktivitás, házi dolgozat, gyűjtőmunka értékeléséből áll össze.

XV.3.6. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése matematika tantárgyból

Írásbeli ellenőrzési formák tervezése:

A tanév elején a szaktanár tájékoztatja a tanulókat az alkalmazandó írásbeli beszámoltatások formáiról és lehetőségeiről, azok értékelésének módjáról.

Írásbeli ellenőrzési – értékelési formák:

– Írásbeli felelet („fapados dolgozat"): Előzetes bejelentés nélküli, akár több tanulóra kiterjedő, az előző óra anyagát felmérő értékelési forma. Gyakorisága rendszeres lehet, javítása a következő órára történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

– Röpdolgozat: Előzetes bejelentésre történik, akár az egész osztályra vonatkozhat. Témája több agyagra is kiterjedhet. Javítása 2 héten belül történjen a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

– Témazáró dolgozat: A tanév elején a szaktanár tájékoztatást ad a kötelezően íratandó témazáró dolgozatok mennyiségéről (nem kell, hogy egyezzen a heti óraszámmal), azok várható időpontjáról és tananyagáról. A témazáró bejelentése a dolgozat megíratása előtt legalább egy héttel történjen meg, időpontját a naplóba bejegyezzük. Egy nap maximum 2 témazáró dolgozatot írjon egy osztály. Megírása mindenki számára kötelező, aki hiányzott egyéni egyeztetéssel utólag pótolja. A témazáró dolgozat javítása 2 munkahéten belül történjen meg, a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel, a javításra külön órát rászánva. Ha a dolgozat a szaktanár betegsége miatt nem lett kijavítva időben, akkor a visszajöveteltől számított 1 munkahéten belül történjen meg a javítás. Javítódolgozat íratása nem kötelező, ha a szaktanár úgy dönt, lehetősége van rá. A témazáró dolgozat jegyét nem lehet duplán beszámolni. Félévkor és év végén a témazáró dolgozatok jegyei a mérleg nyelvét jelenti, ha a tanuló az átlaga alapján két jegy között áll. A témazáró javítása pontozással történik, a dolgozatra rávezetett pontokkal. Az érdemjegyek megállapításánál 30%-tól elégséges az érdemjegy, 50%-tól közepes, 70%-tól jó, 85%-tól jeles. Az adott szaktanár szabad döntésén alapuljon, hogy melyik évfolyamon melyik témából írat témazáró dolgozatot és melyikből választ más számonkérési formát.

Javaslat: A téli illetve tavaszi szünet előtt a tanulóknak már több jegye legyen (min. 2 db), hogy ne a félév, illetve év vége előtti utolsó hetekben kelljen több jegyet is megszerezni a diákoknak.

Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok (házi feladat) meghatározásának elvei:

A kiadott tervezetben leírtakkal a munkaközösség tagjai egyetértettek az alábbi megjegyzésekkel.

A hosszabb szünetek (őszi, téli, tavaszi…) idejére feladott kötelező házi feladatok mennyisége, ne haladja meg az egyik óráról a másik órára feladott feladatok mennyiségét. A szaktanár

ilyenkor viszont adhasson fel a gyengébb és jobb képességű tanulóknak ún. szorgalmi vagy ajánlott feladatokat gyakorlásra, melyek megoldása a diákok számára nem kötelező. A feladott feladatok mennyiségénél a kialakult tanári gyakorlatnak megfelelően vegyük figyelembe a tanulók életkorát, terhelhetőségét.

XV.3.7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése fizika tantárgyból

Írásbeli ellenőrzési formák tervezése:

A tanév elején a szaktanár tájékoztatja a tanulókat az alkalmazandó írásbeli beszámoltatások formáiról és lehetőségeiről, azok értékelésének módjáról.

Írásbeli ellenőrzési – értékelési formák:

– Írásbeli felelet („fapados dolgozat”): Előzetes bejelentés nélküli, akár több tanulóra kiterjedő, az előző óra anyagát felmérő értékelési forma. Gyakorisága rendszeres lehet, javítása a következő órára történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

– Röpdolgozat: Előzetes bejelentésre történik, akár az egész osztályra vonatkozhat. Témája több agyagra is kiterjedhet. Javítása 2 héten belül történjen a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

– Témazáró dolgozat: A tanév elején a szaktanár tájékoztatást ad a kötelezően íratandó témazáró dolgozatok mennyiségéről (nem kell, hogy egyezzen a heti óraszámmal), azok várható időpontjáról és tananyagáról. A témazáró bejelentése a dolgozat megíratása előtt legalább egy héttel történjen meg, időpontját a naplóba bejegyezzük. Egy nap maximum 2 témazáró dolgozatot írjon egy osztály. Megírása mindenki számára kötelező, aki hiányzott egyéni egyeztetéssel utólag pótolja. A témazáró dolgozat javítása 2 munkahéten belül történjen meg, a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel, a javításra külön órát rászánva. Ha a dolgozat a szaktanár betegsége miatt nem lett kijavítva időben, akkor a visszajöveteltől számított 1 munkahéten belül történjen meg a javítás. Javítódolgozat íratása nem kötelező, ha a szaktanár úgy dönt, lehetősége van rá. A témazáró dolgozat jegyét nem lehet duplán beszámolni. Félévkor és év végén a témazáró dolgozatok jegyei a mérleg nyelvét jelenti, ha a tanuló az átlaga alapján két jegy között áll. A témazáró javítása pontozással történik, a dolgozatra rávezetett pontokkal. Az érdemjegyek megállapításánál 30%-tól elégséges, 50%-tól közepes, 70%-tól jó, 85%-tól jeles az érdemjegy. Az adott szaktanár szabad döntésén alapuljon, hogy melyik évfolyamon melyik témából írat témazáró dolgozatot és melyikből választ más számonkérési formát.

Javaslat: A téli illetve tavaszi szünet előtt a tanulóknak már több jegye legyen (min. 2 db), hogy ne a félév illetve év vége előtti utolsó hetekben kelljen több jegyet is megszerezni a diákoknak.

Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok (házi feladat) meghatározásának elvei

A kiadott tervezetben leírtakkal a munkaközösség tagjai egyetértettek az alábbi megjegyzésekkel.

A hosszabb szünetek (őszi, téli, tavaszi…) idejére feladott kötelező házi feladatok mennyisége, ne haladja meg az egyik óráról a másik órára feladott feladatok mennyiségét. A szaktanár ilyenkor viszont adhasson fel a gyengébb és jobb képességű tanulóknak ún. szorgalmi vagy ajánlott feladatokat gyakorlásra, melyek megoldása a diákok számára nem kötelező. A feladott feladatok mennyiségénél a kialakult tanári gyakorlatnak megfelelően vegyük figyelembe a tanulók életkorát, terhelhetőségét.

XV.3.8. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése ének-zene tantárgyból

Szabadon választható (szorgalmi) feladat értékelése:

- Szabadon választható zenei anyagból történik
- Zenei forrásból merített ismeretek bemutatása megfelelő hangzó anyag kíséretében
- A tanár által megszabott időpontban történik
- A szorgalmi feladat teljesítésének lehetőségéről a tanulók az előző órán kapnak tájékoztatást

  A szorgalmi feladat értékelésének módja: osztályozás és szóbeli értékelés

Tantárgy-specifikus gyakorlati ellenőrzési forma:

A tanagyagon belül tanult műzenei szemelvények népdalok előadása egyénenként.

Az előadás előre megbeszélt módon történhet:

- csak szolmizálva
- csak hangnévvel
- csak szöveggel
- egy, kettő vagy több versszakkal
- szöveggel és hangnévvel és szöveggel és szolmizálva

A tanulók minden esetben segédeszköz nélkül teljesítik a feladatot. A tanár által meghatározott dalokból, szemelvényekből a tanulók szabadon választhatnak.

Közös megegyezéssel döntünk a számonkérés időpontjáról.

Az értékelés osztályozással és szöveges értékeléssel történik.

Írásbeli ellenőrzési forma

Írásbeli feleletet az előző óra anyagából:

- Előzetes bejelentés nélkül
- Alkalmanként az osztály egy részére kiterjedő
- Egyénileg is megíratható
- A javítási határidő a következő tanóra
- Az értékelés módja osztályozás

Írásbeli felelet több óra anyagából:

- Előzetes bejelentés alapján az egész osztályra kiterjedő /vagy az osztály egy részére kiterjedő
- Értékelése a következő tanórára történik
- Az értékelés módja: osztályozás
- Minden tanulónak meg kell írnia a szaktanárral történő egyeztetés révén

XV.3.9. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése biológia tantárgyból

A témakörök végén témazáró dolgozat írása – vegyes típusú feladatokkal (ábrás feladat, struktúra- funkció, fogalmak, esszé, genetikai feladatok megoldása).

A számonkérés az alapóraszámokban tanulók esetén csak a törzsanyagra terjed ki, a biológia-kémia tagozatosoknál ez bővül. (pl. tesztfeladatok, problémafeladatok megoldásával).

Óra eleji írásbeli ellenőrzés (röpdolgozat) napi anyagból.

Értékelhető még az önálló, önként vállalt tanulói beszámoló, amely a törzsanyagot egészíti ki.

Dolgozatok értékelése:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***85-100***
jó (4)	***70-84***
közepes (3)	***50-69***
elégséges (2)	***30-49***
elégtelen (1)	***0-29***

A határok meghúzásánál +- 5%-os eltérés lehetséges osztálytípustól és tanári gyakorlattól függően.

Írásbeli házi feladatot: biológiából alkalomszerűen, gyakorlás céljából adunk (pl. genetikai feladtok vagy növényhatározás)

A biológia-kémia tantervű osztályban házi feladatként adható tesztfeladatok gyakorlása, vagy kutatómunka, házi dolgozat, termés- és növénygyűjtemény, megfigyelési naplókészítése.

XV.3.10. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése kémia tantárgyból

Témazáró dolgozatok

Témakörök végén a törzsanyagból (fogalmak, esszéfeladatok, egyenletek, számítási feladatok) 9-10. évfolyamon. A biológia-kémia tantervű csoportban folytatódik a kémiatanítás 11-12. évfolyamon, ennek megfelelően a témazáró dolgozatok is.

Óra eleji írásbeli ellenőrzés, röpdolgozat napi anyagból, illetve előző anyagrészből

Szóbeli felelés napi anyagból, illetve előző órai anyagból

A dolgozatok értékelés hasonló módon történek, mint biológiából.

Dolgozatok értékelése:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***85-100***
jó (4)	***70-84***
közepes (3)	***50-69***
elégséges (2)	***30-49***
elégtelen (1)	***0-29***

A házi feladatok kijelölése a biológia- kémia tagozaton rendszeresen történik a tankönyvből, munkafüzetből, feladatgyűjteményből. Az általános tantervet tanulóknál nem rendszeresen, tananyagtól függően elméleti és számítási feladatok tankönyv és munkafüzet alapján. A házi feladat elkészítése ½ óránál többet ne vegyen igénybe egy átlagos képességű tanuló számára.

XV.3.11. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése művészetek tantárgyból

A számonkérés formái:

Szóbeli felelet: előzetes bejelentés nélkül, az előző óra anyagából

Írásbeli felelet típusai:

- előzetes bejelentés nélkül, egyénileg vagy alkalmanként az egész osztályra kiterjedően. Javítási határidő: következő óra.

- Írásbeli felelet több óra anyagából, pl. összehasonlító elemzés. Előzetes bejelentés alapján az egész osztályra kiterjedhet. Javítási határidő: következő óra.
- Témazáró dolgozat: a dolgozat megíratását 1 héttel előtte közlöm a tanulókkal. Témazáró dolgozatot kb. havonta egyszer, 1-1 nagy történelmi korszak végén íratok. Javítási határidő: 2 hét. Az értékelés szóbeli, vagy írásbeli szöveges értékeléssel kiegészített legyen. Minden tanulónak meg kell írni, előzetes egyeztetés után.

Az ellenőrző feladatok típusai a középszintű érettségi témaköreinek megfelelően:

- 1-1 korstílus esszé szerű kifejtése, egyéni vélemény megfogalmazása
- korstílusok összehasonlítása
- képfelismerés, alkotó megnevezés
- fogalommagyarázat

XV.3.12. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése rajz és vizuális kultúra tantárgyból

Az értékelés formái:

- Órai munka értékelése, előzetes bejelentés után, az egész osztályra kiterjedően.
- Több órai munka értékelése, 1-1 nagy téma alapján, az egész osztályra kiterjedően.

Az érdemjegy mindig szöveges értékeléssel kiegészített.

XV.3.13. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése történelem tantárgyból

Az osztályozás – a tanulóknak a tanárok által történő közvetlen minősítése, a leggyakrabban alkalmazott értékelési forma. A tanulók iskolai teljesítményének az osztályzatok a legközvetlenebb mutatói. A tanulói értékelésnek azonban egyedi formái is léteznek

A félévi és év végi osztályzat a következőkből áll össze:

- szóbeli feleletek,
- írásbeli feleletek,
- témazáró dolgozatok,
- órai aktivitás,
- házi dolgozatok készítése, előadások,
- nem mérhető eredmények.

Tanulói munka értékelése:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***80-100***
jó (4)	***65-79***
közepes (3)	***45-64***
elégséges (2)	***30-44***
elégtelen (1)	***0-29***

A javaslat tétel okai:

- nem egy leckéről, hanem egy téma lezárásáról van szó
- az érettségi feladatok jellege és pontozása
- az ötös alsó határa az érettségi százalékos értékének felel meg, hogy támogassuk a tanulókat a jobb jegy elérésében
- az elégséges és a jeles közti rész arányosan került felosztásra

A házi dolgozatok készítése, előadása, ellenőrzése és értékelése során figyelemmel kell lennünk a tartalmi megfelelés mellett a dolgozat terjedelmére, formájára, tudományosságára, stílusára. Szóbeli előadás esetén az előadásmódot is értékeljük. Mindezek összességeként alakul ki az érdemjegy.

XV.3.14. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése földrajz tantárgyból

Földrajz tantárgyból a Pedagógiai Programban megfogalmazott formában történik a számonkérés.

Az írásbeli dolgozatok – akár teszt, akár esszé – pontozási határai a következőképpen alakulnak:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***80-100***
jó (4)	***65-79***
közepes (3)	***45-64***
elégséges (2)	***30-44***
elégtelen (1)	***0-29***

XV.3.15. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése filozófiából és etika tantárgyból

Írásbeli ellenőrzési formák:

- tanulók tájékoztatása a tanév elején az írásbeli számonkérés formáiról, minősítéséről,
- az írásbeli számonkérés formái:

Írásbeli felelet az előző óra anyagából:

- előzetes bejelentés nélkül;
- alkalmanként egész osztályra kiterjedő legyen, s ilyenkor a javítási határ-idő 1 hét;
- egyénileg is megíratható legyen, s ekkor a javítási határidő a következő tanóra.

Írásbeli felelet több óra anyagából:

- előzetes bejelentés alapján az egész osztályra kiterjedő legyen;
- értékelése egy héten belül történjen meg szóbeli vagy írásbeli szöveges értékeléssel.

Témazáró dolgozat:

- a megíratás előtt legkésőbb egy héttel közölni kell a diák számára a témazáró megíratását;
- a minimális témazáró dolgozatok száma évente legalább egy legyen;
- a dolgozatok megbeszélésére 1 teljes tanórát kell fordítani;
- kijavítás legkésőbb két héten belül történjék meg;
- mérleg nyelvét jelentse a félévi, illetve az év végi osztályozásnál;
- minden tanulónak meg kell írnia a szaktanárral történő egyeztetés révén;
- százalékos értékelése.

Forráselemzés:

- előre megadott források alapján;
- kijavítás egy héten belül.

Fogalmak:

- előre megadott fogalmak alapján;
- kijavítás egy héten belül.

Házi dolgozat:

- előzetes megbeszélés témakijelölés alapján
- kijavítás két héten belül

XV.3.16. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése az egészségügyi ágazat szakmai tárgyaira 9-12. évfolyamon

A félévi és év végi osztályzat a következőkből áll össze:

- szóbeli feleletek,
- írásbeli feleletek,
- témazáró dolgozatok,
- órai aktivitás,
- házi dolgozatok készítése, előadások.

A szóbeli feleltetés fontos szerepet tölt be a tanulók tudásának értékelésében. Gyakori és rendszeres értékelési forma. A tanuló a tanár kérdésére/kérdéseire a téma megadása után önállóan fejti ki gondolatait. A felelet befejezése után a tanár szóban értékeli annak pozitívumait és hiányosságait, s osztályzatot ad.

Írásbeli felelet: fontos és rendszeres számonkérési forma.

- Az előző óra anyagából (történhet előzetes bejelentés nélkül, vagy előzetes bejelentés alapján) A javítása és értékelése a következő tanítási órán történik.
- Az előző néhány óra anyagából (előzetes bejelentés alapján) A javítása és értékelése két héten belül történik. (Szóbeli vagy írásbeli szöveges értékeléssel és az írásbeli munkára rávezetett érdemjeggyel.)

Témazáró dolgozat: Egy fejezet lezárása utáni számonkérő forma. Szerepe a félévi és év végi osztályzatokban jelentős.

Javítása és értékelése három héten belül történik. Javítására egy egész órát szánunk, hogy megtörténhessen a visszacsatolás.

Témazáró dolgozat értékelése:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***80-100***
jó (4)	***68-79***
közepes (3)	***55-67***
elégséges (2)	***40-54***
elégtelen (1)	***0-39***

Órai aktivitás, projektmunka szintén beszámítható a félévi és év végi osztályzatokba. Csak az átlagostól jobb órai munka számítható be az osztályzatba! Mértéke: 5-10%.

Házi dolgozatok készítése, előadása. Ellenőrzése és értékelése során figyelemmel kell lennünk a tartalmi megfelelés mellett a dolgozat terjedelmére, formájára, tudományosságára, stílusára. Szóbeli előadás esetén az előadásmódot is értékeljük. Mindezek összességeként alakul ki az érdemjegy.

XV.3.17. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése az egészségügyi ágazat szakmai tárgyaira 13-15. évfolyamon

A félévi és év végi osztályzat a következőkből áll össze:

- szóbeli feleletek,
- írásbeli feleletek,
- témazáró dolgozatok,
- órai aktivitás,
- házi dolgozatok készítése, előadások.

A szóbeli feleltetés fontos szerepet tölt be a tanulók tudásának értékelésében. Gyakori és rendszeres értékelési forma. A tanuló a tanár kérdésére/kérdéseire a téma megadása után önállóan fejti ki gondolatait. A felelet befejezése után a tanár szóban értékeli annak pozitívumait és hiányosságait, s osztályzatot ad.

Írásbeli felelet: fontos és rendszeres számonkérési forma.

- Az előző óra anyagából (történhet előzetes bejelentés nélkül, vagy előzetes bejelentés alapján) A javítása és értékelése a következő tanítási órán történik.
- Az előző néhány óra anyagából (előzetes bejelentés alapján) A javítása és értékelése két héten belül történik. (Szóbeli vagy írásbeli szöveges értékeléssel és az írásbeli munkára rávezetett érdemjeggyel.)

Témazáró dolgozat: Egy fejezet lezárása utáni számonkérő forma. Szerepe a félévi és év végi osztályzatokban jelentős.

Javítása és értékelése három héten belül történik. Javítására egy egész órát szánunk, hogy megtörténhessen a visszacsatolás.

Témazáró dolgozat értékelése:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***88-100***
jó (4)	***75-87***
közepes (3)	***62-74***
elégséges (2)	***51-61***
elégtelen (1)	***0-50***

XV.3.18. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése gépírás tantárgyból 9. évfolyamon

A tantárgy jellegéből adódóan a házi feladat nem jellemző. /Bár a gyenge teljesítményt nyújtó tanulónak – ha van otthon gép – alkalmanként adható. Ennek elkészítési ideje ne haladja meg a 30 percet!/

Számonkérés: A folyamatos számonkérés célja, hogy ellenőrizzük, képes-e a tanuló az egyre növekvő követelményeknek megfelelni. (lsd: növekvő leütés szám!)

Órai munka: Néhány tanulótól vagy az osztály (csoport) egészétől elkért munka, melyet a tanár a következő órára – az érvényes táblázat- alapján kijavít. Nem kell előre bejelenteni. A részfeladatok lehetnek: szakaszok, másolás, ügyirat, levél, illetve egyszerű szövegszerkesztési feladat. Beszedheti csak az egyes részfeladatokat is!

Röpdolgozat: Ezzel a típussal ellenőrizhetjük, hol tartanak a tanulók az aktuális követelményszint teljesítésében. Írását a tanár előre bejelenti, s egy héten belül a dolgozatot kijavítva (leütés / hiba / osztályzat) visszaadja a tanulónak. Ha a tanuló hiányzott, a tanár mérlegelheti, megíratja-e vele a röpdolgozatot pótlólag. A tantárgy jellegéből adódóan havonta érdemes íratni

Dolgozat: Írását előre bejelentjük (a tanmenetben tervezzük), félévenként egy-egy dolgozatot íratunk, mely 9. évfolyamon a következőképpen alakul:

– I. félév (heti 2 óra): 2 x 5 perces másolás

– II. félév: 10 perces másolás (követelmény 500 leütés, egyszerű irat formába öntve)

A dolgozatokat a tanár kijavítva (leütés/hiba/osztályzat – irat esetében szöveges értékelés) két héten belül visszaadja a tanulóknak. Ha a tanuló hiányzott, a dolgozatot utólag meg kell írnia.

Az osztályozást minden esetben az érvényes „osztályozási táblák” szerint minden tanár egységesen végzi el, mind a másolások, mind az iratok javításánál! A tantárgy jellegéből adódóan – ha kétes jegyre áll a tanuló – mindig az utóbb szerzett jegyek a mérvadóak, hiszen a sebesség mindig nő.

XV.3.19. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése angol nyelvből

Írásbeli ellenőrzési formák tervezése:

Az írásbeli felelet fontos és rendszeres számonkérési forma. A tanév elején a szaktanár tájékoztatja a tanulókat az alkalmazandó írásbeli beszámoltatások formáiról és lehetőségeiről, azok értékelésének módjáról.

Írásbeli ellenőrzési – értékelési formák:

- Írásbeli felelet előzetes bejelentés nélkül: akár több tanulóra kiterjedő, az előző óra anyagát felmérő értékelési forma. Gyakorisága rendszeres lehet, javítása a következő órára történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Írásbeli felelet előzetes bejelentés alapján: több tanulóra, akár egész csoportra kiterjedő, korábbi ismereteket is számon kérő ellenőrzési forma. Javítása 1 héten belül történjen a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Szódolgozat: az adott leckében/témában, vagy annak egy részében előforduló szókincs elsajátítását mérő ellenőrzési forma. Történhet bejelentéssel vagy anélkül. Javítása a következő órára történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Egy leckét lezáró dolgozat: az egész csoportra kiterjedő ellenőrzési forma, amelyben a tanulók számot adnak a lecke feldolgozása során szerzett lexikai és nyelvhelyességi ismereteikről. A dolgozatírás előtt 1 héttel történjen a bejelentése. Javítása 2 héten belül történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Egy-egy készséget (írás, olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, nyelvhelyesség) felmérő dolgozat: előzetes bejelentés alapján történő ellenőrzési forma. Javítása 2 héten belül történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Témazáró dolgozat: A tanév elején a szaktanár tájékoztatást ad a kötelezően íratandó témazáró dolgozatok mennyiségéről. A témazáró bejelentése a dolgozat megíratása előtt legalább egy héttel történik, időpontját a naplóba bejegyezzük. Megírása mindenki számára kötelező, aki hiányzott egyéni egyeztetéssel utólag pótolja. A témazáró dolgozat javítása 2 munkahéten belül történjen meg, a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel, a javításra külön órát rászánva. Javítódolgozat íratása nem kötelező, ha a szaktanár úgy dönt, lehetősége van rá. A témazáró dolgozat jegyét nem lehet duplán beszámolni. Félévkor és év végén a témazáró dolgozatok jegyei a mérleg nyelvét jelentik, ha a tanuló az átlaga alapján két jegy között áll. A témazáró javítása pontozással történik, a dolgozatra rávezetett pontokkal és érdemjeggyel.

A témazáró dolgozatok értékelésénél a következő százalékos határokat vesszük figyelembe:

Érdemjegy	középszint %

jeles (5)	***85-100***
jó (4)	***70-84***
közepes (3)	***55-69***
elégséges (2)	***40-54***
elégtelen (1)	***0-39***

Szódolgozatok értékelésénél a következő százalékos határokat vesszük figyelembe:

Érdemjegy	**középszint %**
jeles (5)	***90-100***
jó (4)	***80-89***
közepes (3)	***60-79***
elégséges (2)	***50-59***
elégtelen (1)	***0-49***

A határok meghúzásánál +/-10 %-os eltérés lehetséges osztálytípustól és tanári gyakorlattól függően.

Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok (házi feladat) meghatározásának elvei

A hosszabb szünetek (őszi, téli, tavaszi) idejére feladott kötelező házi feladatok mennyisége, ne haladja meg az egyik óráról a másik órára feladott feladatok mennyiségét. A szaktanár ilyenkor, ill. a tanév során folyamatosan adhat fel a gyengébb és jobb képességű tanulóknak ún. szorgalmi vagy ajánlott feladatokat gyakorlásra, melyek megoldása a diákok számára nem kötelező. A feladott feladatok mennyiségénél a kialakult tanári gyakorlatnak megfelelően vegyük figyelembe a tanulók életkorát, terhelhetőségét.

XV.3.20. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése német, francia és latin nyelvből

Írásbeli ellenőrzési formák tervezése:

Az írásbeli felelet fontos és rendszeres számonkérési forma. A tanév elején a szaktanár tájékoztatja a tanulókat az alkalmazandó írásbeli beszámoltatások formáiról és lehetőségeiről, azok értékelésének módjáról.

Írásbeli ellenőrzési – értékelési formák:

- Írásbeli felelet előzetes bejelentés nélkül: akár több tanulóra kiterjedő, az előző óra anyagát felmérő értékelési forma. Gyakorisága rendszeres lehet, javítása a következő órára történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Írásbeli felelet előzetes bejelentés alapján: több tanulóra, akár egész csoportra kiterjedő, korábbi ismereteket is számon kérő ellenőrzési forma. Javítása 1 héten belül történjen a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Szódolgozat: az adott leckében/témában, vagy annak egy részében előforduló szókincs elsajátítását mérő ellenőrzési forma. Történhet bejelentéssel vagy anélkül. Javítása a következő órára történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Egy leckét lezáró dolgozat: az egész csoportra kiterjedő ellenőrzési forma, amelyben a tanulók számot adnak a lecke feldolgozása során szerzett lexikai és nyelvhelyességi ismereteikről. A dolgozatírás előtt 1 héttel történjen a bejelentése. Javítása 2 héten belül történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Egy-egy készséget (írás, olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, nyelvhelyesség) felmérő dolgozat: előzetes bejelentés alapján történő ellenőrzési forma. Javítása 2 héten belül történik a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel.

- Témazáró dolgozat: A tanév elején a szaktanár tájékoztatást ad a kötelezően íratandó témazáró dolgozatok mennyiségéről. A témazáró bejelentése a dolgozat megíratása előtt legalább egy héttel történik, időpontját a naplóba bejegyezzük. Megírása mindenki számára kötelező, aki hiányzott egyéni egyeztetéssel utólag pótolja. A témazáró dolgozat javítása 2 munkahéten belül történjen meg, a dolgozatra rávezetett érdemjeggyel, a javításra külön órát rászánva. Javítódolgozat íratása nem kötelező, ha a szaktanár úgy dönt, lehetősége van rá. A témazáró dolgozat jegyét nem lehet duplán beszámolni. Félévkor és év végén a témazáró dolgozatok jegyei a mérleg nyelvét jelentik, ha a tanuló az átlaga alapján két jegy között áll. A témazáró javítása pontozással történik, a dolgozatra rávezetett pontokkal és érdemjeggyel.

Az írásbeli számonkérési formák értékelésénél a következő százalékos határokat vesszük figyelembe:

Érdemjegy	középszint %
jeles (5)	***85-100***
jó (4)	***70-84***
közepes (3)	***50-69***
elégséges (2)	***30-49***
elégtelen (1)	***0-29***

A határok meghúzásánál +/-10 %-os eltérés lehetséges osztálytípustól és tanári gyakorlattól függően.

Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok (házi feladat) meghatározásának elvei

A hosszabb szünetek (őszi, téli, tavaszi) idejére feladott kötelező házi feladatok mennyisége, ne haladja meg az egyik óráról a másik órára feladott feladatok mennyiségét. A szaktanár ilyenkor, ill. a tanév során folyamatosan adhat fel a gyengébb és jobb képességű tanulóknak ún. szorgalmi, vagy ajánlott feladatokat gyakorlásra, melyek megoldása a diákok számára nem kötelező. A feladott feladatok mennyiségénél a kialakult tanári gyakorlatnak megfelelően vegyük figyelembe a tanulók életkorát, terhelhetőségét.

XV.3.21. Az atlétika, labdajátékok és a motorikus felmérések formái, rendje testnevelés és sport tantárgyból

ÁLLÓKÉPESSÉG

9.-10. osztály

lány		fiú	
600 m (5 kör)(perc)		800 m (6 és ¾ kör)(perc)	
5	2:35	5	2:50
4	2:45	4	3:10
3	2:55	3	3:25
2	3:05	2	3:40

11.-12. osztály

lány		fiú	
800 m (6 és ¾ kör)(perc)		1000 m (8 és 1/4 kör)(perc)	
5	3:35	5	3:30
4	3:45	4	3:45
3	3:55	3	4:00
2	4:05	2	4:15

2000 m (11.-12. osztály)

16 és ¾ kör (perc)		
lány		**fiú**
5	9:40	8:00
4	10:40	9:00
3	12:00	10:20
2	13:20	11:50

Cooper-teszt

12 perces futás		
lány		fiú
5	18 kör (2160m)	22 kör (2640m)
4	17 kör (2040m)	20 kör (2400m)
3	15 kör (1800m)	19 kör (2280m)
2	14 kör (1680m)	17 kör (2040m)

GYORSASÁG

9.-12. osztály

60 m (másodperc)								
9. osztály			10. osztály		11. osztály		12. osztály	
lány		fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú
5	9,5	8,5	9,4	8,4	9,3	8,3	9,2	8,2
4	10,0	9,0	9,9	8,9	9,8	8,8	9,6	8,6
3	10,5	9,5	10,4	9,4	10,3	9,3	10,0	9,0
2	11,0	10,0	10,9	9,9	10,8	9,8	10,4	9,4

UGRÁSOK

Magasugrás (cm)				
9.-10. osztály			11.-12. osztály	
lány		fiú	lány	fiú
5	120	135	125	145
4	110	130	115	135
3	100	120	110	130
2	90	110	100	120

Távolugrás (cm)								
9. osztály			10. osztály		11. osztály		12. osztály	
lány		fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú
5	350	430	370	440	390	460	400	480
4	320	400	340	410	360	430	370	450
3	290	370	310	380	330	400	330	420
2	250	310	270	320	290	330	290	350

DOBÁSOK

Súlylökés (m)				
9.-10. osztály			11.-12. osztály	
lány		fiú	lány	fiú
5	7,00	9,00	7,50	10,00
4	6,00	8,00	6,50	9,00
3	5,00	7,00	5,50	8,00
2	4,00	6,00	4,50	7,00

Kislabdahajítás (m)

9. osztály			10. osztály		11. osztály		12. osztály	
lány		fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú
5	25	35	28	40	32	45	36	50
4	20	30	24	35	28	40	32	45
3	15	25	20	30	24	35	28	40
2	10	20	15	24	20	28	24	32

TESZTFELADATOK

Tömöttlabdadobás hátra (m)				
9.-10 osztály			11-12(13) osztály	
Lány (2kg)		Fiú (4kg)	Lány (2kg)	fiú (5kg)
5	7,7	8,0	8,0	8,2
4	7,2	7,2	7,5	7,6
3	6,7	6,4	7,0	7,0
2	6,0	5,6	6,5	6,4

Bordásfalon térdemelés (db)								
9. osztály			10. osztály		11. osztály		12.-13. osztály	
lány		fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú
5	30	45	32	48	34	51	36	54
4	25	35	27	38	29	41	31	44
3	20	25	22	28	24	31	26	34
2	15	15	17	18	19	21	21	24

Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás elfáradásig (db)

9. osztály			10. osztály		11. osztály		12.-13. osztály	
lány		fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú
5	22	34	24	37	26	40	28	43
4	20	30	22	33	24	36	26	39
3	18	26	20	29	22	32	24	35
2	13	22	15	25	17	28	19	31

Hasonfekvésből törzsemelés elfáradásig (db)(max.100!!)								
9. osztály			10. osztály		11. osztály		12.-(13.!) osztály	
lány		fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú
5	78	87	79	88	80	89	80(79)	89(88)
4	62	69	63	70	64	71	64(63)	71(70)
3	46	51	47	52	48	53	48(47)	53(52)
2	37	41	38	42	39	43	39(38)	43(42)

Hanyatfekvésből felülés (4 perc/db)								
9. osztály			10. osztály		11. osztály		12.-13. osztály	
lány		fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú
5	92	94	94	96	96	98	98	100
4	71	73	73	75	75	77	77	79
3	50	52	52	54	54	56	56	58
2	29	31	31	33	33	35	35	37

LABDAJÁTÉKOK

Röplabda

9. osztály		10. osztály	11. osztály	12. osztály
Kosárérintés párokban (3 kísérlet)		Kosárérintés fej fölé (db) (3kisérlet)	Alkarérintés fej fölé (db) (3kisérlet)	Nyitás választott technikával (db) (10 kísérlet)
5	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az értékelés (elégségeshez páronként legalább 10 érintés szükséges)	20	17	10-9
4		15	13	8-7
3		10	10	6-5
2		5	7	4-3

Kézilabda

	9. osztály	10. osztály	11. osztály	12. osztály
	Átadások párokba(kétkezes mellső-felső,egykezes felső bal-jobb kéz, felugrásos átadás)	Páros lerohanás (páronként 4 kisérlet)	Összetett gyak.1 Rövidindítás-tárgykerülés labdavezetéssel-felugrásos kapuralövés	Összetett gyak.2 Indítás félpályára-labdavezetés-kapuralövés
Értékelés	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az értékelés.	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az értékelés.	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az értékelés.	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az értékelés.

Kosárlabda

	9. osztály	10. osztály	11. osztály	12. osztály
	Fektetett dobás mindkét oldalra, megállás, sarkazás.	Tempódobás, megindulás és megállás.	Büntetődobás.	Összetett gyak. kapott labdával labdavezetés és fektetett dobás.
Értékelés	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az értékelés.	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az értékelés.	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az ért.	A feladat végrehajtásának minősége szerint történik az ért.

Úszás

9. osztály (8 alkalom)	jegy	10. osztály (7 alkalom)
240 hossz	5	240 hossz
210 hossz	4	210 hossz
180 hossz	3	180 hossz
150 hossz	2	150 hossz

XVI. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 20/2012-es kormányrendelet 13 § (1) és (3) pontja, valamint a 14. és 15. §-a szabályozza.

Az osztályokra illetve csoportokra lebontott tantervek meghatározzák, hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken egy adott osztály vagy csoport valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámban részt kell vennie.

Ha az osztály vagy csoport tantervében meg határozott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az iskolába történő beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti.

Ezen túlmenően az iskola intézményvezetője minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, foglalkozásokról, amelyekből a tanulók választhatnak, tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára a történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztató tartalmazza, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni, melyik foglalkozást előreláthatóan ki fogja tartani. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolaszék, ennek hiányában a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló milyen szabadon választott tanítási órán vagy foglalkozáson kíván részt venni.

A tanuló május 20-áig írásban jelentheti be a foglalkozás, a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Kiskorú tanuló esetén a szülő is aláírja a jelentkezési lapot. Ha a tanuló iskolakezdés vagy iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének el bírálása előtt egyezteti elképzeléseit a középiskola intézményvezetőjével vagy az intézményvezető által kijelölt pedagógussal.

Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott foglalkozásra, tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről – a szabadon választott foglalkozásra, tanítási órára történő jelentkezés előtt – a tanulót és a tizennyolc év alatti tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.

A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A tanulónak – kiskorú tanuló esetén a szülőnek – írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

XVII. Választható érettségi tárgyak

A kötelező és kötelezően választható (idegen nyelv) érettségi vizsgatárgyakon kívül, biológiából, földrajzból, kémiából, informatikából és fizikából vállalja az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést.

Az intézményi órakeret adta lehetőségek és a tanulói igények felmérése alapján más tantárgyakból is szervezhető emelt szintű vagy középszintű érettségi vizsgára való felkészítő foglalkozás.

Tanulói igény esetén az iskola köteles megszervezni a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel, és központi vizsgakövetelményekre épül, vagy egyedileg akkreditált.

XVIII. Mindennapos testnevelés szabályozása

A mindennapos testnevelés az Nkt. 27.§ (11a) bekezdése szerint szerveződik.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében.

Amennyiben a testnevelésóra keretében megvalósított úszásoktatás infrastrukturális feltételei a nevelési-oktatási intézményben nem állnak rendelkezésre, akkor heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni.

XIX. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 69. § (f) meghatározza a nevelő-oktató intézmény vezetőjének felelősségét, miszerint felelős a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért:

Az intézmény felderíti a tanulók fejlődését veszélyeztető okokat, pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására. Szükség esetén a tanuló érdekében intézkedéseket kezdeményez.

Az iskola pedagógiai programja meghatározza, hogy az iskolában folyó pedagógiai tevékenységnek minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéshez szükséges feltételeket, lehetőséget a képességek és a tehetség kibontakoztatásához, segítséget, a hátrányok leküzdéséhez.

Az intézmény pedagógusai figyelemmel kísérik a tanulók iskolába járást, jelzik, ha egy tanuló viselkedésében, tanulmányi eredményében szokatlan, hirtelen változás következik be.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok elvégzésével megbízott pedagógus kapcsolatot tart:

- az intézmény vezetésével;
- az osztályfőnökökkel;
- a kollégiumi nevelőkkel;
- szülőkkel;
- a diákönkormányzat vezetőjével;
- az intézmény pedagógusaival;
- a család és gyermekvédelmi szolgálattal;
- szükség esetén egyéb intézményekkel (gyámügy, jegyző, rendőrség, segély-szolgálat).

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok:

- Évente fel kell mérni a HH és HHH tanulók számát.
- A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a tanuló lakóhelye szerinti illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében.
- Az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét illetve telefonszámát.

- Együttműködik a kollégiumi nevelőkkel a beilleszkedés elősegítése, hátrányos helyzetű tanulók megismerése céljából.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.
- Részt vesz az iskola egészségnevelési, kábítószer-ellenes programjának kidolgozásában, végrehajtását figyelemmel kíséri, szükség esetén intézkedés megtételét kezdeményezi az intézmény igazgatójánál.
- Figyelemmel kíséri a tanulók iskolába járást, távolmaradás esetén értesíti a szülőket, tanköteles tanuló esetén a helyileg illetékes jegyzőt vagy gyámhivatalt.
- Jelzési kötelezettségének eleget tesz az igazolatlan hiányzások tekintetében.
- Folyamatos konzultációs lehetőséget (segítségkérés) teremt a tanulók számára (pszichológus).
- Figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket a rászoruló tanulók segítésére. (helyi, regionális, országos pályázatok)
- Szülők, pedagógusok részére értekezleteket, belső továbbképzéseket szervez, tájékoztatás céljából szakemberek bevonásával.

XX. Iskolán kívüli nevelési alkalmak

Az iskola minden évben rögzíti munkatervében az osztálykirándulások tervezetét. A szervezés és megvalósítás során fontos szempont az ismeretbővítés a tanulók számára. A kirándulások hozzájárulnak ahhoz, hogy minél többet tudjanak hazánk múltjáról és jelenéről diákjaink, ugyanakkor a maradandó közösségi élmények hozzájárulnak személyiségük fejlődéséhez.

Az osztálykirándulásokat a szülők finanszírozzák.

A tantárgyi munkaközösségek tanulmányi kirándulásait a munkaközösségek szervezik az erre alkalmas tanítási és nem tanítási napokon az éves munkaközösségi tervek alapján.

A biológia-kémia tantervű osztályok őszi és tavaszi terepgyakorlatait a munkaközösség szervezi az erre alkalmas tanítási napokon, az éves munkaterv alapján.

A terepgyakorlat egyrészt közvetlen környezetünk Bihar-Sárrét terület alaposabb vizsgálatát, másrészt pedig távolabbi környezetünk természetföldrajzi-ökológiai egységének megismerését szolgálja.

Az itt szerzett ismeretek túlmutatnak a tanulók kötelező tantárgyi követelményein, nem befolyásolhatják a tanulók előmenetelét.

XXI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
   - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
   - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
   - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
   - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
   - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
   - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
   - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
   - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
   - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
   - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
   - támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
   - a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

– az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott tűz- és balesetvédelmi valamint elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
   – szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
   – minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
   – évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projekthét (témahét) szervezése a tanulók számára.

XXII. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok (házi feladatok) meghatározásának elvei, korlátai

A házi feladat a tanuló önálló vagy részben önálló ismeretszerzésének fontos területe, nem pedig a tanulási folyamat mellékes része.

Iskolánknak a tanítási órák keretében kell biztosítani az ismeretek elsajátítását. Ezt a feladatot nem szabad a tanulóra, illetve a szülőkre hárítani. Ezért a házi feladat nem lehet több, mint a tanórákon elsajátított, feldolgozott ismeretek alkalmazásának lehetősége, számot adva annak mindenkori szintjéről.

A házi feladat jelentősen növelheti a tanulásra ténylegesen fordított időt, javítva az oktatás eredményességét, hozzájárul a tanuló felelősségének és önállóságának fokozásához is.

Fontos a folyamatossága, kiszámíthatósága a tanulói terhelés, illetve a terhelés egyenletes elosztása szempontjából. A házi feladat nyújt lehetőséget a tanórákon elsajátított tantárgyi ismeretek elmélyítésére. Az otthoni munka javítja a tanulói motivációt, fejleszti a készségeket, és egyértelműen javítja, növeli a tanulói teljesítményt is. Olyan un. háromcsatornás partnerség kialakulását eredményezi, ahol komoly lehetőség van a tanulók a szülők és a tanárok folyamatos együttműködése. A házi feladatok a közvetett un. nem intézményi teljesítményt is pozitívan befolyásolják, ezeknek köszönhetően ugyanis nő a tanulók önfegyelme és önálló problémamegoldás képessége is. A házi feladat kiválasztásánál általában háromféle motívum érvényesülhet: erősíteni kívánjuk az órán megtanultakat, fejleszteni kívánjuk az adott témában a tanulók különböző készségeit, vagy az új anyagot kívánjuk az adott otthon elvégzendő feladattal előkészíteni.

- A házi feladatot gondosan kell kijelölni, éreztetni kell, hogy a pedagógus jelentőséget tulajdonít neki, különben a tanuló sem fogja komolyan venni.
- A házi feladatnak sikeresen megoldhatónak kell lennie. Ennek érdekében:
- a tanulók önálló tanulási képességét már a tanórán is fejlesszük;
- a házi feladat kapcsolódjon az órai munkához;
- a házi feladat ne a tanórán be nem fejezett ismeretelsajátítási folyamat folytatása legyen, hanem vagy az elsajátítottak begyakorlására, vagy a következő órai anyag előkészítésére szolgáljon;
- ne legyen mély szakadék a tanórai munka és a házi feladat között sem annak produktív-reproduktív jellegét, sem a csoportos-egyéni formát illetően;

- használjuk fel az egyéni tevékenységet irányító munkatankönyveket, programozott anyagokat;
- a feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességének (a túl nehéz feladat szorongást vált ki), ennek érdekében időnként alkalmazzunk differenciált házi feladatot, azaz a jobbaknak a tanagyagon túlmutató, a gyengébbeknek felzárkóztató jellegű feladatokat jelöljünk ki, hogy ne tágítsuk tovább a már amúgy is meglévő szakadékot az alulteljesítő és a jól teljesítő tanulók között;
- rendszeresen adjunk kevesebb feladatot, s ne ritkán sokat.

A házi feladat lehet kötelező (minden tanulóra kiterjedő), valamint nem kötelező, a tanulók által önként vállalt un. szorgalmi feladat. Kötelező házi feladat csak az adott tantárgy tantervében, követelményrendszerében meghatározott kötelező tananyag jobb elsajátítását szolgálhatja. Nem adható kötelező házi feladatként – és nyilván nem is kérhető számon – olyan ismeret, amely az adott tantárgy kiegészítő anyagában, a tanuló előhaladását nem meghatározó részében van.

Szorgalmi házi feladat akár a kötelező, akár a kiegészítő tantárgyi anyagot tartalmazza – csak önkéntes, a tanulói teljesítmény elbírálása pedig csak pozitív lehet.

A házi feladatok lehetnek szóbeliek, s ezen belül is megkülönböztethetők a szó szerint megtanulandó anyagok az úgynevezett memoriterek, valamint a saját megfogalmazásban elmondandó, tankönyvből vagy más forrásból elsajátított anyagrészek, és lehetnek írásbeliek, mint a munkafüzetek, feladatlapok kitöltése, a tankönyv kérdéseire adott válaszok, fogalmazások, házi dolgozatok, naplók stb., továbbá gyakorlati cselekvéses feladatok (tárgyak megformálása, gyűjtőmunka)

Házi feladatot a tanórák folyamatában célszerű adni fenntartva a feladatok ellenőrzésének olyan egészséges tónusát, amely segíti a tanuló rendszeres felkészülését a tanórákra. Nem látjuk indokoltnak megnövelni a házi feladatok mennyiségét, a hétvégi pihenő napokra, valamint a szorgalmi időben biztosított szabadnapokra sem.

Az egyes pedagógus által feladható házi feladat mennyiségét az adott tantárgy munkaközössége határozza meg. A szabályozásnak figyelembe kell venni, a tanulók életkorát, terhelhetőségét.

Az összes pedagógus által meghatározható házi feladat mennyiségét az osztályfőnök koordinálja és limitálhatja az osztályt tanító pedagógusok véleményének meghallgatása után azok figyelembevételével. Itt a tanulók életkorának és terhelhetőségének figyelembevételén túl tekintettel kell lenni a napi tanórai foglalkozások hosszára is.

A házi feladatot rendszeresen ellenőrizni, értékelni lehet, különben a tanulók nem törekszenek színvonalas megoldásra, megelégednek azzal, hogy valamit tessék-lássék a papírra vetnek. A gyors, egyénre szabott ellenőrzés eredményesebb, mint a késleltetett általános és az egész osztálynak szóló. A szülői ellenőrzés – különösen a gyengébb tanulók esetében növeli a teljesítményt.

1. Számú melléklet a XII. 11. 8. számú ponthoz

A próbaérettségin használható segédeszközök

VIZSGATÁRGY	**írásbeli / írásbeli jellegű gyakorlati**	**szóbeli / szóbeli jellegű gyakorlati**
Magyar nyelv és irodalom	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** vizsgacsoportonként 4 példány helyesírási szótár	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** irodalmi szöveggyűjtemény, kötet vagy a feladatok kidolgozásával összefüggő más nyomtatott ismerethordozó (pl. internetes oldal nyomtatott változata, egynyelvű szótár, művelődéstörténeti térkép, képzőművészeti album) a tételnek megfelelő részlete
Matematika	**a vizsgázó biztosítja:** függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is) és szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő	**a vizsgázó biztosítja:** függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő
Történelem	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja** vizsgacsoportonként legalább 3 példány helyesírási szótár **a vizsgázó biztosítja:** középiskolai történelmi atlasz	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** középiskolai történelmi atlasz

Biológia	**a vizsgázó biztosítja:** szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** Állat és Növényismeret c. könyv vagy ezzel egyenértékű információt tartalmazó egyéb kiadvány, illetve kísérlethez szükséges eszközök
Élő idegen nyelv	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** CD-lejátszó (a III. részhez: Hallott szöveg értése) **a vizsgázó biztosítja:** nyomtatott szótár (csak a IV. részhez: Íráskészség)	nincs segédeszköz
Fizika	**a vizsgázó biztosítja:** függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** függvénytáblázat, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, tételeknek megfelelően csoportosított kísérleti eszközök vagy mérőműszerek
Földrajz	*I. feladatlap*: segédeszköz NEM használható; *II. feladatlap*: **a vizsgázó biztosítja:** használható segédeszközök: középiskolai földrajz atlasz, szöveges adatok tárolására és megje-	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** középiskolai földrajz atlasz

	lenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző és vonalzó	
Informatika	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** számítógép a megfelelő szoftverekkel **személyi feltétel**: rendszergazda **a vizsgázó biztosítja:** vonalzó	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** nyomtatott és elektronikus források, internetkapcsolattal rendelkező számítógép
Kémia	**a vizsgázó biztosítja:** függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is) periódusos rendszerrel, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** függvénytáblázat periódusos rendszerrel, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, tételeknek megfelelően csoportosított kísérleti eszközök
Latin nyelv	**a vizsgázó biztosítja: nyomtatott latin-magyar szótár (csak az I. részhez: Fordítás)**	nincs segédeszköz
Művészettörténet	nincs segédeszköz	nincs segédeszköz
Testnevelés	-------	**a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja:** tornaterem kosárlabdapalánkkal, kézilabdakapuval, kijelölt röplabdapályával, mászókötéllel,

		tornaszőnyegekkel, ugrószekrénnyel, korláttal vagy/és nyújtóval, gyűrűvel; atlétikapálya legalább 200 m-es futókörrel, 60 méteres futóhellyel, távol- és magasugróhellyel, dobóhellyel; választás esetén 25 m-es úszómedence; sportszerek; amennyiben szükséges, a zeneanyag lejátszásához magnetofon és/vagy CD-lejátszó. **a vizsgázó biztosítja**: személyi sportfelszerelés, a ritmikus sportgimnasztikához kéziszerek, zeneanyag (amennyiben felhasználja a gyakorlatnál)
Egészségügyi ismeretek	nincs segédeszköz	**Az intézmény biztosítja:** vérnyomásmérő, lázmérő, lázlap, rugalmas pólya, ambu fantom baba, mentőláda
Közgazdasági ismeretek	**A vizsgázó biztosítja:** szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, vonalzó, ceruza	nincs segédeszköz

BSzC ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint a közgazdasági-sport munkaközösség-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Kiss Albertné
munkaközösség-vezető

BSzC ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint a magyar nyelv és irodalom munkaközösség-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Pócsikné Anka Klára
munkaközösség-vezető

BSzC ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint a matematika-fizika-informatika munkaközösség-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Nagy László
munkaközösség-vezető

BSzC ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint az idegen nyelv II - néemt-francia-latin munkaközösség-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Cseh-Domján Zsuzsa
munkaközösség-vezető

BSzC Arany János Gimnáziuma, Egészségügyi és Közgazdasági Szakgimnáziuma
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint a történelem munkaközösség-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Vatai Judit
munkaközösség-vezető

BSzC ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint az idegen nyelv I. – angol nyelv munkaközösség-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Balog Edit Otília
munkaközösség-vezető

BSzC ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint a természettudományos (biológia-földrajz-kémia) munkaközösség-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Karácsonyné Kormos Irén
munkaközösség-vezető

BSzC ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint az osztályfőnöki-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Nagy Ilona Éva
munkaközösség-vezető

BSzC Arany János Gimnáziuma, Egészségügyi és Közgazdasági Szakgimnáziuma
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

Mint az egészségügyi munkaközösség-vezetője aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 118. § (3) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola munkaközösségei véleményezték a pedagógiai programot.

Berettyóújfalu, 2017. augusztus 21.

Berettyóújfalui SZC Arany János Gimnáziuma és Közgazdasági Szakgimnáziuma Egészségügyi • Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.

Tóthné Farkas Piroska
munkaközösség-vezető

BSzC ARANY JÁNOS GIMNÁZIUMA, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA
4100 Berettyóújfalu, Kossuth L. u. 35.
Telefon/fax: 54/402-250
Tagintézmény-vezető: Mihucz Sándorné
OM azonosító: 203030
Web-cím: www.aranyg.extra.hu
E-mail: aranyjg@windowslive.com

Iktatószám: 314-1/2017

ZÁRADÉKOK

I. Aláírásommal tanúsítom, hogy a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 121. § (7) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola nevelőtestülete 2017. augusztus 21-én tartott nevelőtestületi értekezletén (jkv. mellékelve) megtárgyalta és véleményezte az iskola Pedagógiai programját.

a nevelő testület nevében
Tóthné Simon Mónika

a nevelő testület nevében
Nagy László

II. Aláírásommal tanúsítom, hogy a 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 70. § (2) bekezdése által biztosított jog alapján az iskola nevelőtestülete 2017. augusztus 21-én tartott nevelőtestületi értekezleten (jegyzőkönyv mellékelve) megtárgyalta és elfogadta az iskola Pedagógiai Programját.

a nevelő testület nevében
Tóthné Simon Mónika

a nevelő testület nevében
Nagy László

III. Aláírásommal tanúsítom, hogy a 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 70. § (2) bekezdése által biztosított jog alapján 2017. augusztus 21. napján jóváhagyásra került az iskola Pedagógiai programja.

Mihucz Sándorné
tagintézmény-vezető

Tartalomjegyzék

I. Az intézmény adatai ..... 3.

II. Az intézmény bemutatása ..... 4.

II.1. Az intézmény jövőképe ..... 4.

II.2. Iskolánk képzési formái ..... 5.

II.2.1. Gimnáziumi képzések ..... 5.

II.2.1.1. Humán tantervű képzés (nyelvi előkészítő évfolyammal) ..... 5.

II.2.1.2. Humán tantervű képzés ..... 6.

II.2.1.3. Reál tantervű képzés ..... 7.

II.2.1.4. Általános tantervű képzés ..... 7.

II.2.2. A 2016/2017-es tanév előtt indult szakgimnáziumi képzések ..... 8.

II.2.2.1. Közgazdasági szakgimnáziumi képzés ..... 8.

II.2.2.2. Egészségügyi szakgimnáziumi képzés ..... 9.

II.2.3. A 2016/2017-es tanévtől induló szakgimnáziumi képzések ..... 10.

II.2.3.1. Közgazdasági szakgimnáziumi képzés ..... 10.

II.2.3.2. Egészségügyi szakgimnáziumi képzés ..... 12.

II.2.4. A 2017/2018-tól induló képzések 13

II.2.4.1. Sportgimnáziumi képzés ..... 13.

II.3. A pedagógiai program megvalósításának feltételei ..... 15.

III. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai feladatai, eszközei, eljárásai ..... 17.

III.1. A nevelőtestület pedagógiai ars poeticája ..... 17.

III.2. Az intézményünk által preferált területek ..... 18.

III.3. Az iskolai nevelés és oktatás tartalmi megújulásának elemei ..... 20.

III.4. A nevelő-oktató munka céljai, feladatai ..... 20.

III.5. Az intézmény céljai ..... 21.

III.6. Legfontosabb közös céljaink a tanulás-tanítás eredményessége érdekében 22.

III.7. A kompetenciafejlesztés tartalmi elemei ..... 23.

III.8. Célrendszer megfogalmazása az integráció tükrében ..... 24.

III.9. Az iskolai nevelés részcéljai ..... 24.

III.10. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai .... 25.

III.11. IKT alkalmazása intézményünkben ..... 27.

IV. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógia feladatok ..... 30.
IV.1. Személyiségfejlesztés kiemelt területei ..... 31.
IV.2. A személyiségfejlesztés feladatai ..... 32.
V. Egészségnevelési program ..... 35.
V.1. Helyzetelemzés ..... 37.
V.1.1. Társadalmi környezetjellemzés ..... 37.
V.1.2. Családok jellemzése ..... 37.
V.1.3. Diákokkal kapcsolatos megállapítások ..... 38.
V.1.4. Humán erőforrás jellemzői ..... 38.
V.2. Segítő kapcsolatok ..... 39.
V.3. Állapotfelmérés ..... 41.
V.4. Az egészségnevelő munka céljai ..... 46.
V.5. Célok érdekébe végzett tevékenységek ..... 47.
V.6. Az iskolai egészségügyi szolgálat ..... 50.
VI. A környezeti nevelési program végrehajtásáról és az iskolában szervezett környezet- és természetvédelmi, illetve parlagfű-irtási akcióról 53
VI.1. Helyzetelemzés..... 53
VI.2. Célkitűzéseink 54
VII. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ..... 58.
VII.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink ..... 58.
VII.2. A közösségfejlesztés ..... 59.
VIII. A pedagógusok helyi intézményi feladatai ..... 61.
IX. Az osztályfőnöki munka tartalma ..... 65.
IX.1. Az osztályfőnök feladatai ..... 66.
X. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje ..... 68.
X.1. A tehetség, képesség kibontakozását, illetve a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység ..... 68.
X.2. Tehetséggondozás a 11-12. évfolyamon ..... 72.
X.3. A differenciált tanulásszervezés formái ..... 73.
X.4. Feltételek ..... 73.
X.5. A kompetenciafejlesztés lehetőségei a tehetséggondozásban ..... 74.
X.6. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése ..... 74.
X.7. Egyéni fejlesztés mérési rendszer segítségével ..... 75.

X.8. Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység ..... 77.
X.9. A sajátos nevelésű igényű tanulók iskolai fejlesztő programja ..... 79.
XI. Tanulóknak az intézményi az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlásának rendje ..... 80.
XI.1. Diákönkormányzat ..... 80.
XI.1.1. Diákönkormányzat felépítése ..... 81.
XI.1.2. Diákönkormányzat rendezvényei ..... 81.
XI.1.3. Diákönkormányzat döntései ..... 82.
XI.1.4. Diákönkormányzat véleménynyilvánítása ..... 82.
XI.1.5. Véleménynyilvánítás formái ..... 82.
XI.1.6. Diákpanaszok kezelésének formái ..... 82.
XII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartás formái . 84.
XI.1. A szülők és az iskola kapcsolata ..... 85.
XI.2. Az iskola és a kollégium kapcsolata ..... 86.
XIII. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai ..... 87.
XIII.1. Osztályozó vizsga ..... 88.
XIII.2. Különbözeti vizsga ..... 90.
XIII.3. Javítóvizsga ..... 90.
XIII.4. Pótló vizsga ..... 91.
XIII.5. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga ..... 91.
XIII.6. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei ..... 92.
XIII.7. Az írásbeli vizsgák általános szabályai ..... 93.
XIII.8. Szóbeli vizsgák általános szabályai ..... 94.
XIII.9. Gyakorlati vizsgák általános szabályai ..... 95.
XIII.10. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei, és értékelési rendje ..... 96.
XIII.11. A próbaérettségi szabályzata ..... 97.
XIII.11.1. Vizsgaidőszak ..... 98.
XIII.11.2. A próbaérettségi vizsgatárgyai ..... 98.
XIII.11.3. Jelentkezés a vizsgára, tárgyválasztás ..... 98.
XIII.11.4. A próbaérettségi vizsga részei, követelménye, szintjei, nyilvánosságra hozandó anyagok ..... 99.
XIII.11.5. Az írásbeli vizsga, felügyelő tanár feladatai ..... 99.
XIII.11.6. A szóbeli vizsga ..... 100.
XIII.11.7. Szabálytalanságok 100

XIII.11.8. A próbaérettségin használható anyagok ..... 101.
XIII.11.9. A próbaérettségi vizsga értékelése ..... 101.
XIII.11.10. Vizsgatárgyak választásának szabályozása, igazolások ..... 101.
XIII.11.11. Egyéb rendelkezések ..... 102.
XIV. A felvétel és az átvétel - Nkt. keretei közötti - helyi szabályai, valamint szakképző iskola tekintetében a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései ..... 103.
XIV.1. Az iskolába való felvétel módja ..... 103.
XIV.2. Átlépési lehetőségek más intézményekből ..... 104.
XIV.3. Átlépési lehetőségek intézményen belül ..... 104.
XIV.4. Felsőbb évfolyamba való lépés feltételei ..... 104.
XIV.5. Kilépés, a tanulói jogviszony megszűnése ..... 105.
XV. Az iskolai értékelés, osztályozás követelményei, formái ..... 106.
XV.1. Az osztályozás ..... 107.
XV.2. Félév végi és év végi osztályzatok ..... 108.
XV.3. Mérés, értékelés ..... 110.
XV.3.1. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése informatikából ..... 110.
XV.3.2. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése a közgazdasági tagozaton a közgazdasági ágazat szakmai tárgyaira 9-12. illetve 13-14. évfolyamon ..... 110.
XV.3.3. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése magyar nyelv és irodalom tantárgyból ..... 112.
XV.3.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése dráma és tánc tantárgyból ..... 113.
XV.3.5. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése ügyviteli alapismeretek tantárgyból ..... 113.
XV.3.6. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése matematika tantárgyból ..... 114.
XV.3.7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése fizika tantárgyból ..... 115.
XV.3.8. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése ének-zene tantárgyból ..... 116.
XV.3.9. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése biológia tantárgyból ..... 117.
XV.3.10. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése kémia tantárgyból ..... 118.

XV.3.11. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése művészetek tantárgyból ..... 118.
XV.3.12. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése rajz és vizuális kultúra tantárgyból ..... 119.
XV.3.13. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése történelem tantárgyból ..... 119.
XV.3.14. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése földrajz tantárgyból ..... 120.
XV.3.15. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése filozófiából, és etika tantárgyból ..... 120.
XV.3.16. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése egészségügyi ágazat szakmai tárgyaira 9-12. évfolyamon ..... 122.
XV.3.17. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése egészségügyi ágazat szakmai tárgyaira 13-15. évfolyamon ..... 123.
XV.3.18. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése gépírás tantárgyból 9. évfolyamon ..... 124.
XV.3.19. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje és értékelése angol nyelvből 9-12. évfolyamon 125
XV.3.20. Az írásbeli beszámoltatásának formái, rendje és értékelése francia német és latin nyelvből 9-12. évfolyamon 126
XV.3.21. Az atlétika, labdajátékok és a motorikus felmérések formái, rendje testnevelés és sport tantárgyból 128
XVI. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusválasztás szabályai .. 135.
XVII. Választható érettségi tárgyak ..... 137.
XVIII. Mindennapos testnevelés szabályai ..... 138.
XIX. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ..... 139.
XX. Iskolán kívüli nevelési alkalmak ..... 141.
XXI. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv ..... 142.
XXII. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok (házi feladatok) meghatározásának elvei, korlátai ..... 145.
1. melléklet ..... 148.
Záradékok ..... 152.
Tartalomjegyzék ..... 163.